

جمهوری اسلامی ایران

Islamic Republic of Iran

ISIRI

1219

2end.Revision

استاندارد ملی ایران

۱۲۱۹

تجدید نظر دوم

سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

Institute of Standards and Industrial Research of Iran

**آبگرمکن گازسوز مخزندار برای مصارف
خانگی ویژگی ها و روش های آزمون**

**Gas – fired storage water heaters for
the production of
domestic hot water**

ICS:91.140.65

بهنام خدا

آشنایی با مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان مؤسسه^{*} صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف-کنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشتہ طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذیصلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شود که بر اساس مفاد نوشتہ شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که سازمان استاندارد تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱ کمیسیون بین المللی الکترونیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۴ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفتهای علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. مؤسسه می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمانها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) و سایل سنجش، سازمان استاندارد این گونه گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آنها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکaha، کالیبراسیون (واسنجی) و سایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبهای و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این مؤسسه است.

* مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

1- International organization for Standardization

2- International Electro technical Commision

3- International Organization for Legal Metrology (Organization International de Metrology Legal)

4- Codex Alimentarius Commision

**کمیسیون فنی تدوین استاندارد
آبگرمکن های گازسوز مخزن دار – ویژگی ها و روش های آزمون**

سمت و / یا نمایندگی

رئیس

کارشناس استاندارد

عقیلی ، همایون

(لیسانس مهندسی متالورژی)

دبیر

گروه صنعتی بوتان

تقوی ، عبدالرضا

(لیسانس فیزیک کاربردی)

اعضاء

گروه صنعتی بوتان

آذرخو، علیرضا

(لیسانس مهندسی مکانیک)

شرکت لورج

امامی ، علیرضا

(لیسانس فیزیک کاربردی)

شرکت لورج

امینی ، علی اصغر

(لیسانس مهندسی مکانیک)

شرکت قایتار خزر

بازیار ، حسین

(لیسانس مهندسی مکانیک)

شرکت جهان افروز

جلالیان ، مهران

(لیسانس مدیریت صنعتی)

شرکت ایران شرق

جهان یار ، حسین

(لیسانس مهندسی صنایع)

آزمایشگاه ماد

رجیبون ، محمد رضا

(لیسانس مهندسی مکانیک)

سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران	ربیعی ، علی محمد (لیسانس مهندسی مکانیک)
شرکت سایوا گستر نیشابور	سازگاری، رضا (لیسانس فیزیک کاربردی)
سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران	شاهکوهی ، رمیسا (لیسانس مهندسی صنایع)
شرکت سپهر الکتریک	صالحی کنی ، افشین (لیسانس مهندسی مکانیک)
شرکت تهران سبحان	طوبی ، حمید (لیسانس مهندسی مکانیک)
شرکت ارج	عطاللهی ، علی (فوق دیپلم مکانیک)
شرکت رفاه	غلامی ، مصطفی (فوق دیپلم مکانیک)
شرکت ملی گاز	فارغ زاده ، سید امیر احمد (لیسانس مهندسی شیمی)
شرکت مشهد دوام	کرمی، شاپور (لیسانس مهندسی مکانیک)
شرکت استات	نمایی ، عباسعلی (لیسانس مهندسی مکانیک)
سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران	مومنی ، نادر (فوق دیپلم مکانیک)

فهرست مندرجات

عنوان	صفحة
١ هدف و دامنه کاربرد	١
٢ مراجع الزامی.....	٢
٣ اصطلاحات و تعاریف.....	٤
٤ رده بندی آبگرمکن ها.....	٢٢
٥ الزامات ساخت.....	٢٦
٦ الزامات عملکرد ..	٤٤
٧ تناسب با کاربرد.....	٩٩
٨ نشانه گذاری و دستورالعمل ها.....	١٠٣
٩ پیوست الف (اطلاعاتی)	١٢٢
١٠ پیوست ب (الزامی)	١٣١
١١ پیوست پ (اطلاعاتی)	١٣٣
١٢ پیوست ت (الزامی)	١٣٤
١٣ پیوست ث (اطلاعاتی)	١٣٥
١٤ پیوست ج (اطلاعاتی)	١٣٦
١٥ پیوست ج (اطلاعاتی)	١٣٩
١٦ پیوست ح (اطلاعاتی)	١٤١
١٧ پیوست خ (اطلاعاتی)	١٤٣
١٨ پیوست د (الزامی)	١٤٤
١٩ پیوست ذ (اطلاعاتی)	١٤٥
٢٠ پیوست ر (اطلاعاتی)	١٤٦
٢١ پیوست ز (اطلاعاتی)	١٤٧

پیش گفتار

استاندارد «آبگرمکن های گاز سوز مخزن دار - ویژگی ها و روش های آزمون» نخستین بار در سال ۱۳۵۵ تصویب شد. این استاندارد بر اساس پیشنهادهای اعلام شده و بررسی و تأیید کمیسیون های مربوطه برای دومین بار مورد تجدید نظر قرار گرفت و در پانصد و هشتادمین اجلاس کمیته ملی استاندارد صنایع مکانیک و فلز شناسی مورخ ۱۰/۰۹/۱۳۸۹ تصویب شد. اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، بعنوان استاندارد ملی ایران منتشر می شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در موقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استاندارد های ملی استفاده کرد.

این استاندارد جایگزین استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۱۹ سال ۱۳۸۵ است.

منبع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است

BS EN 89 : 2006 - Gas-fired storage water heaters for the production of domestic hot water

آبگرمکن گازسوز مخزن دار- ویژگی ها و روش های آزمون

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد تعیین ویژگی ها و روش های آزمون برای ساخت، ایمنی، استفاده منطقی از انرژی و کاربرد مناسب، طبقه بندی و نشانه گذاری آبگرمکن های گاز سوز مخزن دار برای مصارف خانگی است که از این پس آبگرمکن نامیده می شوند. این استاندارد الزامات مربوط به اندازه گیری NOX برای آبگرمکن های تناسبی^۱ را شامل نمی شود.

این استاندارد برای انواع آبگرمکن های زیر کاربرد دارد.

- انواع B_{11} ، C_{81} ، C_{72} ، C_{51} ، C_{31} ، C_{21} ، C_{11} ، B_{11Bs} دودکش اختصاصی،

C_{83} و C_{82}

- مجهز به مشعل های اتمسفریک باشند.

- برای استفاده از گازهای قابل احتراق مربوط به خانواده گازها و فشارهای مشخص شده در استاندارد EN437 می باشند.

- توان ورودی اسمی آن ها بر اساس ارزش حرارتی خالص حداکثر ۱۵۰ کیلووات (معادل ۱۳۰۰۰ کیلوکالری بر ساعت) باشد.

- آبگرمکن هایی که از گرمایی ناشی از چگالش آب موجود در محصولات احتراق استفاده کنند یا نکنند.

- آبگرمکن هایی که تحت فشار شبکه لوله کشی آب قرار می گیرند یا در مدار باز قرار دارند.

- آبگرمکن هایی که به دمپرهای مکانیکی که به طور الکتریکی عمل می کنند و در قسمت پایین دست^۲ مبدل حرارتی واقع شده و به عنوان قسمتی از کل آبگرمکن مورد آزمون قرار می گیرد.

این استاندارد تمام الزامات مورد نیاز برای موارد زیررا در بر نمی گیرد:

- آبگرمکن هایی که تأمین هوای احتراق و یا تخلیه محصولات احتراق توسط وسائل مکانیکی (مکنده و یا دمنده) انجام می شود.

- آبگرمکن هایی که برای گرمایش فضاو گرمایش آب مصرفی خانگی بکار می روند. (پکیج)

- آبگرمکن هایی که دارای وسیله ایمنی تخلیه محصولات احتراق هستند، به غیر از آن نوعی که در آبگرمکن های نوع B_{11Bs} به کار رفته است.

1-Modulating water heaters

2-Down stream

یادآوری : تا تدوین استاندارد یا مقرراتی جامع درخصوص سیستم دودکش مشترک از سوی مراجع معتبر ملی و نیز تعیین نهادی به عنوان مسئول جهت نظارت بر حسن اجرای این مقررات، کارگذاری آبگرمکن ها با سیستم دودکش مشترک مجاز نمی باشد. همچنین این استاندارد آبگرمکن هایی که جهت گرمایش آب علاوه بر مشعل های گاز سوز، مجهز به سیستم های برقی نیز می باشند را در بر نمی گیرد.

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد به آن ها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزیی از این استاندارد محسوب می شود. در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه ها و تجدیدنظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی نیست. در مودر مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدید نظر و اصلاحیه های بعدی آن ها مورد نظر است. استفاده از مراجع زیر برای کاربرد این استاندارد الزامی است :

۱-۱ استاندارد ملی ایران شماره ۶۰۲۷ سال ۱۳۸۰: تنظیم کننده های فشار (گاورنر فشار) برای وسایل خانگی گاز سوز با فشار ورودی تا ۲۰۰ میلی بار

۲-۱ استاندارد ملی ایران شماره ۴۵۱۲ سال ۱۳۷۸: کنترل های چند کاره (چند منظوره) برای وسایل خانگی گاز سوز.

۳-۱ استاندارد ملی ایران شماره ۶۸۰۰ سال ۱۳۸۱: شیرهای قطع خودکار برای مشعل ها و لوازم گازسوز

۴-۱ استاندارد ملی ایران شماره ۱۰۲۵۴ سال ۱۳۸۶: سیستم های خودکار مشعل گاز سوز برای مشعل های گاز سوز و وسایل خانگی گاز سوز مجهز به دمنده یا فاقد آن.

۵-۱ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۶۲ سال ۱۳۸۶: ایمنی وسایل برقی برای مصارف خانگی و مشابه آن – الزامات عمومی.

۶-۱ استاندارد ملی ایران شماره ۲۸۶۸ سال ۱۳۷۴: درجات حفاظت ایجاد شده توسط محفظه ها (کد IP)

۷-۱ استاندارد ملی ایران شماره ۱۴۷ سال ۱۳۸۶: دندنه پیچ های متريک ISO برای کاربردهای عمومی – اندازه های انتخاب شده برای پیچ های خودکار، پیچ ها و مهره ها.

2-8 EN 125, 1991: Specification for flame supervision devices for gas burning appliances – Thermoelectric

2-9 EN 549 1995 : Rubber materials for seals and diaphragms gas appliances and gas equipment

Test gases – Test pressures – Appliance categories :**2-10 EN437, 1993** : Building valves-hydraulic safety groups- characteristics and **2-11 prEN1487** tests.

2-12 prEN 1490, 1994 : Building valves-Combined temperature and pressure

relief valves- characteristics and tests.

2-13 EN 12067-1 : Gas/air ratio controls for gas burners and gas burning appliances – Part 1 : Pneumatic types.

Electrical equipment of non – electric appliances – **2-14 PrEN50165, 1995**
part 1: General requirements (IEC 335-1:1991, modified)

Automatic electrical controls for household and : **EN60730-2-9, 1994 2-15**
similar use – part 2: Particular requirements for temperature sensing controls
(IEC 730-2-9 : 1992, modified)

2-16 ISO 7-1, Pipe threads where pressure-tight joints are not made on the
threads-Part 1: Designation,dimensions and tolerances.

2-17 ISO228-1, Pipe threads where pressure-tight joints are not made on the
threads-part 1 : Designation dimensions and tolerances

2-18 ISO 274 ,1975 : Copper tubes of circular section – Dimensions.

: Zinc alloy ingots intended for casting **2-19 ISO 301,1981**

2-20 EN 23166,1988: Codes for the representation of names of countries
(ISO 3166:1993)

2-21 ISO 301 : Zinc alloy ingots for casting.

2-22 ISO 7005, 1992 : Metallic flanges.

2-23 IEC335-2-14,1994: Safety of household similar electrical appliances-
Part1: Particular requirements for electric kitchen machines.

2-24 IEC479-1, Effects of current passing through the human body-
Part1:General aspects-Chapter1:Electrical impedance of the human body-
Chapter2:Effects of alternating current in the range 15 Hz to 100 Hz-Chapter3:
Effects of direct current.

2-25 IEC479-2, Effects of current passing through the human body-
Part2:Special aspects-Chapter4:Effects of alternating current with frequencies
above 100Hz – Chapter 5: Effects of special waveforms of current – chapter 6:
Effects of unidirectional single impulse currents of short duration

2-26 CR 1404, Determination of emission from appliances burning gaseous
fuels during type test ing.

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد اصطلاحات و تعاریف زیر به کار می‌روند:

۱-۳

آبگرمکن گازسوز

۱-۱-۳

آبگرمکن گازسوز مخزن دار

وسیله‌ای که آب موجود در یک مخزن را توسط یک عامل ایجاد گرما مستقر در آن وسیله، در یک دمای از پیش تنظیم شده، گرم و ذخیره می‌کند.

۲-۱-۳

آبگرمکن مخزن دار دمای ثابت

آبگرمکنی که مجهز به ترموستاتی غیرقابل تنظیم می‌باشد که دمای آب را تا حد تنظیم مشخص کنترل می‌کند.

۳-۱-۳

آبگرمکن مخزن دار با دمای قابل تنظیم

آبگرمکنی مجهز به ترموستات، که قادر است دمای آب را در محدوده تعیین شده‌ای بین دو مقدار حداقل و حداکثر تنظیم نماید.

۴-۱-۳

آبگرمکن دارای مخزن باز

آبگرمکنی که دارای خروجی به آتمسفر محیط می‌باشد.

۵-۱-۳

آبگرمکن دارای مخزن بسته

آبگرمکنی که فاقد خروجی به آتمسفر محیط است.

۶-۱-۳

آبگرمکن چگالشی

آبگرمکنی که در آن، تحت شرایط عادی عملکرد و برای دماهای معین کاری، بخشی از بخار آب موجود در محصولات احتراق به منظور استفاده از گرمای نهان این بخار آب چگالیده می‌شود.

۲-۳

ویژگی های گاز و منابع تغذیه الکتریکی

۱-۲-۳

شرایط مرجع

شرایط مرجع: دمای ۱۵ درجه سلسیوس و فشار مطلق جو $1013/25$ میلی‌بار است.

۲-۲-۳

گازهای آزمون

گازهایی که به منظور انجام آزمون ویژگی های عملکرد آبگرмکن به کار می‌روند و عبارتند از گازهای مرجع و گازهای حدی.

۱-۲-۲-۳

گازهای مرجع

گازهای آزمونی هستند که آبگرمکن تحت شرایط عادی و تحت فشار معمولی مربوط به آن ها کار می‌کند.

۲-۲-۲-۳

گازهای حدی

گازهای آزمونی معرف تغییرات نهایی ویژگی گازهایی هستند که آبگرمکن برای کار با آن طراحی شده است.

۳-۲-۳

ارزش حرارتی

میزان حرارت تولید شده ناشی از احتراق یک واحد حجم یا جرم گاز در فشار ثابت $1013/25$ میلی بار بطوری که شرایط اجزای مخلوط قابل احتراق و محصولات احتراق به شرایط مرجع آورده شود.

دو نوع ارزش حرارتی تعریف شده است:

- ارزش حرارتی ناخالص: که در آن آب ناشی از احتراق به صورت مایع در نظر گرفته می‌شود. نماد: H_s
 - ارزش حرارتی خالص: که در آن آب ناشی از احتراق به صورت بخار در نظر گرفته می‌شود. نماد: H_i
- واحد:

- مگاژول بر متر مکعب گاز خشک در شرایط مرجع (MJ/m^3)
- یا مگاژول بر کیلوگرم گاز خشک (MJ/kg)

در این استاندارد تنها از ارزش حرارتی خالص استفاده می‌شود.

۴-۲-۳

چگالی نسبی

عبارت است از نسبت جرم گاز خشک به جرم هواخشک با حجم یکسان، تحت شرایط مرجع، نماد: d .

۵-۲-۳

عدد ووب

نسبت ارزش حرارتی گاز در واحد حجم به ریشه دوم چگالی نسبی، تحت شرایط مرجع یکسان ۱۵ درجه سلسیوس و $10\frac{13}{25}$ میلی بار. عدد ووب بسته به اینکه از ارزش حرارتی ناخالص یا خالص استفاده شود ناخالص یا خالص خوانده خواهد شد.

نمادها : عدد ووب ناخالص : w_s

عدد ووب خالص : w_i

واحد:

مگاژول بر متر مکعب گاز خشک در شرایط مرجع (MJ/m^3)

یا مگاژول بر کیلوگرم گاز خشک (MJ/kg)

۶-۲-۳

فشارهای گاز

تمام فشارها، فشار استاتیک گاز در حال حرکت می باشند که نسبت به فشار اتمسفر و در زاویه عمود نسبت به جهت جریان گاز اندازه گیری می شوند.

نماد: P

واحد: میلی بار (mbar)

یادآوری : $1 \text{ mbar} = 10^2 \text{ Pa}$ (یک میلی بار برابر است با 100 پاسکال)

۱-۶-۲-۳

فشارهای آزمون

فشارهای ورودی گاز که برای بررسی ویژگی عملکرد آبگرمکن‌هایی که از گازهای قابل احتراق استفاده می کنند بکار می روند. این فشارها شامل فشارهای معمولی و حدی می باشند.

۲-۶-۲-۳

فشار معمولی

فشاری که وسایل خانگی هنگامی که با گاز مرجع مربوطه در شرایط اسمی خود کار می کنند تحت آن قرار دارند.

P_n :

۳-۶-۲-۳

فشارهای حدی

فشارهایی که معرف تغییرات نهایی در شرایط تعذیه آبگرمکن می‌باشند.
نمادها :

فشار حداکثر P_{max}

فشار حداقل P_{min}

۴-۶-۲-۳

ولتاژ تعیین شده

ولتاژ یا دامنه ولتاژ معین شده توسط سازنده که در آن آبگرمکن بصورت طبیعی کار می‌کند.
۳-۳

اجزا مسیر گاز

۱-۳-۳

مسیر گاز

آن قسمت از آبگرمکن که حامل گاز بوده و یا گاز را بین اتصال ورودی آبگرمکن و مشعل انتقال می‌دهد.
۲-۳-۳

محدود کننده

یک وسیله غیر قابل تنظیم که در مسیر گاز قرار گرفته است تا به طریقی باعث افت فشار شده و بدین ترتیب
فشار گاز ورودی به مشعل را به مقدار از پیش تعیین شده‌ای برای میزان جریان و فشار معین، کاهش دهد.
۳-۳-۳

نازل

قطعه‌ای که گاز از سوراخ دهانه آن وارد مشعل می‌گردد.
۴-۳-۳

گاورنر فشار گاز

وسیله‌ای که مستقل از تغییرات فشار های بالا دست (فشار ورودی) و گذر حجمی گاز در یک محدوده مشخص
فشار پایین دست (بعد از گاورنر) را ما بین حدود معینی ثابت نگه می‌دارد.

۵-۳-۳

گاورنر (ثبت کننده) حجم گاز

وسیله‌ای که مستقل از تغییرات فشارهای بالا دست و پایین دست (قبل از گاورنر و بعد از گاورنر) در محدودهای مشخص، میزان جریان گاز را مابین حدود معینی ثابت نگه می‌دارد.

۶-۳-۳

تنظیم کننده از پیش تعیین شده جریان گاز

قطعه‌ای که با آن می‌توان جریان گاز به مشعل را بسته به شرایط تامین گاز به میزان از پیش تعیین شده ای تنظیم کرد.

۷-۳-۳

قراردادن یک تنظیم کننده در وضعیت مشخص

عمل ثابت کردن یک تنظیم کننده در حالتی خاص به وسیله ابزاری مثل پیچ و غیره...

۸-۳-۳

مهر و موم کردن یک تنظیم کننده

عملی است که از طریق به کارگیری مواد مهر و موم کننده، وسیله تنظیم کننده پلمب می‌شود، به طریقی که هر گونه اقدام برای تغییر در این تنظیم باعث تغییر شکل و وضع ظاهری پلمپ می‌گردد (مثلاً مواد مهر و موم کننده می‌شکند).

۹-۳-۳

خارج از سرویس قرار دادن تنظیم کننده یا کنترل

فرآیندی که در آن یک تنظیم کننده یا وسیله کنترل (دبی جریان گاز، فشار و غیره) از کار انداخته شده و پس از این عمل چنان کار می‌کند که گویی این وسیله کنترل کلاً برداشته شده است.

۴-۳

وسایل ایمنی و کنترل

۱-۴-۳

دسته کنترل

قطعه‌ای که به منظور به کارگیری دستی و به کار انداختن دستگاه کنترل نظیر شیر، ترمومترات و غیره بکار می‌رود.

۲-۴-۳

شیر قطع دستی

قطعه‌ای که قطع دستی جریان گاز به مشعل و پیلوت را میسر می‌سازد.

۳-۴-۳

شیر قطع خودکار

شیری که به نحوی طراحی شده است که با انرژی جریان برق باز شود و در صورت عدم وجود جریان برق به طور خودکار بسته شود.

۴-۴-۳

وسیله نظارت بر شعله

وسیله‌ای است مشتمل بر یک حسگر حرارتی که بسته به وجود یا عدم وجود شعله‌ای که این حسگر را تحریک می‌کند (مانند شعله پیلوت)، باعث می‌شود که جریان گاز به مشعل برقرار مانده یا قطع شود.

۵-۴-۳

کنترل چند کاره

وسیله‌ای که حداقل دو عمل انجام می‌دهد، که یکی از این اعمال، قطع جریان گاز است، اجزای آن همگی در یک محفظه به طور کامل قرار دارند به طوری که اگر هر یک از اجزاء از هم جدا شوند، نمی‌توانند وظیفه خود را به تنها یابند.

۶-۴-۳

واحد کنترل برنامه ریزی

وسیله‌ای است که در پاسخ به علامت‌های ارسالی از سیستم‌های کنترل و ایمنی از خود واکنش نشان داده و فرامین کنترل صادر می‌نماید، عملکرد مشعل را کنترل می‌کند و در صورت لزوم باعث وقوع خاموشی کنترل شده و یا خاموشی ایمن به حالت قفل می‌گردد. واحد برنامه ریزی در کنار یک حس کننده شعله یک سلسله فعالیت‌های از پیش تعیین شده را انجام می‌دهد.

۷-۴-۳

سیستم خودکار کنترل مشعل

سیستمی که حداقل یک واحد برنامه ریزی و تمام اجزایی را که تشکیل وسیله نظارت بر شعله را می‌دهند شامل می‌شود.

۸-۴-۳

وسیله ایمنی تخلیه محصولات احتراق

وسیله‌ای که چنانچه محصولات احتراق به میزان بیش از حد قابل قبول از طریق کلاهک تعديل جریان تنوره در فضانشت کند به طور خودکار گاز ورودی به مشعل اصلی و احتمالاً پیلوت را قطع می‌نماید (نوع B_{11BS}).

۹-۴-۳

وسیله ایمنی جلوگیری کننده از گرم شدن بیش از حد آب

وسیله‌ای است که سبب قطع کامل جریان گاز می‌گردد قبل از آن که آبگرمکن در اثر افزایش بیش از حد دمای آب صدمه ببیند و ایمنی آن و یا مصرف کننده به خطر بیافتد.

۱۰-۴-۳

محدود کننده دمای محصولات احتراق

وسیله‌ای است در مسیر احتراق که چنانچه دمای محصولات احتراق به مقدار از پیش تعیین شده‌ای برسد سبب خاموشی با حالت قفل شدن غیر موقت می‌گردد.

۱۱-۴-۳

منفذ

اوریفیسی است که اجازه می‌دهد فشار اتمسفر در محفظه‌ای با حجم متغیر وجود داشته باشد.

۱۲-۴-۳

وسیله‌ای برای نظارت هوای ورودی یا تخلیه محصولات احتراق

وسیله‌ای است تا وضعیت آبگرمکن رابه وضعیت خاموشی درصورت هواگیری غیر عادی یا شرایط غیر عادی تخلیه محصولات احتراق تغییر دهد.

۵-۳

مراحل کار و توالی ترتیبات ایمنی

۱-۵-۳

برنامه

توالی سلسله عملیاتی که توسط واحد برنامه ریزی تعیین می‌گردد تا روشن شدن، نظارت بر کار و خاموش شدن مشعل را تضمین نماید.

۲-۵-۳

برقراری مجدد جرقه

فرایند خودکاری است که به وسیله آن در صورت قطع سیگنال شعله، جرقهزن مجدداً شروع به کار می‌کند بدون آنکه جریان گاز قطع گردد.

۳-۵-۳

تجدید دوره اشتعال

فرایند خودکاری است که در آن، پس از خاموش شدن شعله در ضمن کار مشعل، جریان گاز قطع می‌شود و فرایند روشن شدن مشعل مجدداً به طور خودکار شروع می‌شود.

۴-۵-۳

خاموشی کنترل شده

فرایندی که در آن یک وسیله کنترل کننده (درون یا بیرون آبگرمکن) قادر است بلاfacسله جریان گاز به مشعل را قطع نماید و در این حال آبگرمکن در وضعیت شروع به کار خود قرار خواهد گرفت.

۵-۵-۳

خاموشی ایمن

فرایندی که بلاfacسله در پاسخ به تاثیر از یک وسیله محدود کننده دما یا حسگر شروع شده و سبب خاموشی مشعل می‌شود و در این حال آبگرمکن در وضعیت شروع به کار خود قرار خواهد گرفت.

۶-۵-۳

قفل شدن

قطع کامل جریان گاز، همراه با قفل شدن آن

۷-۵-۳ قفل شدن غیر موقت

حالی از خاموش شدن آبگرمکن است که شروع به کار مجدد آن فقط با استفاده از راه اندازی دستی میسر باشد.

۸-۵-۳

قفل شدن موقت

حالی از خاموش شدن آبگرمکن است که شروع به کار مجدد فقط با دخالت دست یا برقراری مجدد جریان برق پس از فقدان آن میسر است.

۹-۵-۳

قفل شدن روشن کننده (فقط وسایل ترموموکتریک)

قطعه ای که در تمام مدت باز بودن مسیر اصلی گاز، مانع عملکرد سیستم اشتعال می شود.

۱۰-۵-۳

قفل راهاندازی مجدد (فقط وسایل ترموموکتریک)

قطعه ای که از جریان گاز به مشعل اصلی یا به مشعل اصلی و پیلوت تا خاتمه زمان تأخیر خاموش شدن، ممانعت به عمل می آورد.

۱۱-۵-۳

پیش پاکسازی

عملیاتی متتشکل از وارد کردن هوا و اداشته به داخل مسیر احتراق به منظور بیرون راندن هر گونه مخلوط هوا/گاز باقیمانده در این مسیر، این عملیات بین فرمان شروع و فعال شدن وسیله روشن کننده انجام می گیرد.

۶-۳

مشعل و وسایل روشن کننده

۱-۶-۳

مشعل

قطعه ای که اختلاط هوا - گاز در آن انجام شده و احتراق گاز را ممکن می سازد.

۲-۶-۳

مشعل اصلی

مشعلی است که باعث عملکرد حرارتی آبگرمکن می شود.

۳-۶-۳

وسیله روشن کننده

هر گونه وسیله ای (شعله، فندک یا مانند آن) که به منظور روشن کردن گاز وارد شده به پیلوت یا مشعل اصلی مورد استفاده قرار می گیرد.

۱-۳-۶-۳

وسیله روشن کننده دستی

وسیله ای که توسط آن مشعل با دخالت دستی روشن می شود.

۲-۳-۶-۳

وسیله روشن کننده خودکار

وسیله‌ای که به طور خودکار پیلوت یا مشعل اصلی را مستقیماً روشن می‌کند.

۴-۶-۳

پیلوت

مشعل جداگانه‌ای که برای روشن کردن مشعل اصلی منظور شده است.

۱-۴-۶-۳

پیلوت دائم‌سوز

پیلوتی که به طور مداوم در تمام طول مدت استفاده از آبگرمکن در حال کار است.

۲-۴-۶-۳

پیلوت همزمان

پیلوتی است که قبل از روشن شدن مشعل اصلی به طور خودکار روشن شده و همزمان با خاموش شدن مشعل اصلی خاموش می‌شود.

۳-۴-۶-۳

پیلوت متناوب

پیلوتی که به محض روشن نمودن مشعل اصلی خاموش می‌گردد. این پیلوت قبل از آن که مشعل اصلی خاموش گردد دوباره روشن می‌گردد.

۴-۴-۶-۳

پیلوت منقطع

پیلوتی که قبل از روشن شدن مشعل اصلی روشن شده و پس از روشن شدن مشعل اصلی خاموش می‌گردد.

۵-۶-۳

مشعل کامل پیش مخلوط

مشعلی است که در آن گاز و هوا، متناظر با مقداری که برای احتراق کامل تئوریک لازم است، قبل از سوراخ های سر مشعل با هم مخلوط می‌گردند.

۷-۳

مسیر احتراق

مجموعه‌ای متشكل از مسیر تامین های احتراق، محفظه احتراق، مبدل حرارتی و مسیر خروجی محصولات

احتراق شامل :

دهانه خروجی طوقه دودکش برای آبگرمکن‌های نوع B
کanal ها باستثناء ترمینال برای آبگرمکن‌های نوع C

۱-۷-۳

محفظه احتراق

محفظه بسته‌ای که در آن احتراق مخلوط هوا – گاز صورت می‌گیرد.

۲-۷-۳

دهانه خروجی جریان تنوره

قسمتی از آبگرمکن نوع B (به بند ۱-۲-۴ مراجعه شود) که برای اتصال به لوله دودکش و تخلیه محصولات احتراق منظور گردیده است.

۳-۷-۳

کلاهک تعدیل جریان تنوره

قسمتی از آبگرمکن نوع B₁ (به بند ۱-۲-۴ مراجعه شود) که در مسیر تخلیه محصولات احتراق قرار دارد تا تأثیر جریان مکش دودکش را کاهش داده و اثر منفی جریان هوای معکوس در دودکش را بر ثبات شعله مشعل و احتراق آن به حداقل برساند .

۴-۷-۳

ترمینال

وسیله‌ای است که در خارج از ساختمان نصب شده و کanal ها به ترتیب زیر به آن متصل می‌شوند:
کanal های تأمین هوا و تخلیه محصولات احتراق برای آبگرمکن‌های نوع C₃، C₁ (این ترمینال می‌تواند یک یا دو قطعه باشد)

کanal تأمین هوا احتراق به یک ترمینال و کanal تخلیه محصولات احتراق به ترمینال های دیگر برای آبگرمکن‌های نوع C₅ (ترمینال‌ها دو قطعه مجزا از هم می‌باشند).

فقط کanal تأمین هوا احتراق برای آبگرمکن‌های نوع C₈ (ترمینال فقط یک قطعه است).

۵-۷-۳

آداپتور کanal

وسیله‌ای در آبگرمکن‌های نوع C که امکان اتصال کanal های جریان هوا و تخلیه محصولات احتراق را به منبع مستقل تأمین هوا و سیستم تخلیه محصولات احتراق فراهم می‌سازد.

۶-۷-۳

چگالیده

مایعی که از چگالش بخار آب موجود در محصولات احتراق حاصل شده است.

۷-۷-۳

کانال های ورود هوای احتراق و خروج محصولات احتراق

وسایلی که به منظور انتقال هوای احتراق به مشعل و انتقال محصولات احتراق از آبگرمکن به ترمینال (انتهای لوله دودکش) یا به قطعه اتصال (تبديل کانال) به کار می روند.

این استاندارد بین موارد ذیل تفاوت قائل می شود:

- کانال هایی که به طور کامل احاطه شده اند.

عبارت است از کانال تخلیه محصولات احتراق که در سرتاسر طول خود به وسیله کانال تأمین هوای احتراق احاطه شده است.

- کانال های مجرزا از یکدیگر

کانال تخلیه محصولات احتراق و کانال ورود هوای احتراق نه با هم متحداً مرکز می باشند و نه کانال های کاملاً احاطه شده ای می باشند.

۸-۷-۳

دریچه مکانیکی لوله دودکش که با انرژی برق کار می کند

وسیله ای که مجهز به یک عامل بند آورنده بوده و گذر جریان دودکش را هنگامی که مشعل اصلی خاموش است مسدود می کند. این عامل بند آورنده توسط یک پیام الکتریکی به طور خودکار باز می شود.

۹-۷-۳ معبر کلی

سطح مقطع مسیر دودکش که چنانچه عامل بند آورنده برداشته شود، گذر جریان دودکش را مقدور می سازد.

۱۰-۷-۳

حفظ ترمینال

وسیله ای که ترمینال را در مقابل صدمات مکانیکی ناشی از عوامل خارجی محافظت می کند.

۱۱-۷-۳

دودکش ثانویه

بخشی از دودکش در آبگرمکن نوع C₇ است که بین کلاهک تعدیلی که در داخل اتاق زیر سقفی واقع شده، و

دهانه خروج محصولات احتراق، که در پشت بام واقع شده است، قرار دارد.

۱۲-۷-۳

فضای زیر سقف (اتاق زیر سقفی)

بخش قابل تهویه از ساختمان است که بین بالاترین فضای داخلی ساختمان و سقف آن قرار دارد.

۸-۳

مسیر آب

۱-۸-۳

مجموعه ایمنی هیدرولیکی

مجموعه ایمنی هیدرولیک متشکل از همه یا قسمتی از موارد زیر می باشد که در یک مجموعه واحد، در جهت طبیعی جریان آب واقع می شود.

یک شیر یکطرفه

یک محل برای اتصالات فشارسنج به منظور ناظارت بر شیر یک طرفه

یک شیر جدا کننده

یک شیر ایمنی

یک وسیله تخلیه آب

یک اتصال هوا برای تخلیه آب

یک محل برای اتصال فشارسنج

۲-۸-۳

شیراطمینان ترکیبی دما و فشار

ویژگی های شیر اطمینان باید مطابق استاندارد ملی ایران شماره ۲۴۳۷ باشد، به طور کلی در هر دو حالت زیر باید فعال گردد:

توسط دما، که به طور خودکار به منظور جلوگیری از افزایش دمای آب آبگرمکن بیش از ۱۰۰ درجه سلسیوس باز می شود.

توسط فشار، که به منظور تخلیه آب برای جلوگیری از افزایش فشار در آبگرمکن بیش از حد اکثر فشار کار باز می شود.

۳-۸-۳

ترموستات دمای آب

وسیله‌ای است که دمای آب را به طور خودکار در مقداری از پیش تعیین شده نگه می‌دارد.

۴-۸-۳

ترموستات قابل تنظیم دمای آب

وسیله‌ای است که به مصرف کننده این امکان را می‌دهد تا دمای آب را بین نقطه‌ای در محدوده حداقل و حداقل تعیین شده تنظیم نماید.

۵-۸-۳

فشار آب ورودی

فشاری که فشارسنج در محل ورودی آب آبگرمکن نشان می‌دهد.

واحد: بار(نماد: P)

یادآوری: $1 \text{ bar} = 10^5 \text{ Pa}$ (یک بار برابر است با ۱۰۰.۰۰۰ پاسکال)

۹-۳

سلامت

۱-۹-۳

سلامت خارجی (عدم نشت خارجی)

سلامت یک محفظه محتوی گاز نسبت به هوای محیط

۲-۹-۳

سلامت داخلی (عدم نشت داخلی)

سلامت یک عامل بندآورنده در وضعیتی که بسته بوده و محفظه‌ای را که محتوی گاز می‌باشد از محفظه دیگر یا از دهانه خروجی شیر مجزا می‌کند.

۱۰-۳

عملکرد آبگرمکن

۱-۱۰-۳

گذر (دبی) گاز

۱-۱-۱۰-۳

گذر حجمی

حجم گاز مصرف شده توسط آبگرمکن در واحد زمان در طی مدت عملکرد پیوسته آن نمادها:

V در شرایط آزمون

V_r در شرایط مرجع

واحدها: متر مکعب بر ساعت (m^3/h)

۲-۱-۱۰-۳ گذر جرمی

جرم گاز مصرف شده توسط آبگرمکن در واحد زمان در طی مدت عملکرد پیوسته آن نماد:

M

واحدها : کیلوگرم بر ساعت (kg/h)

۲-۱۰-۳

توان های ورودی

۱-۲-۱۰-۳

توان ورودی

مقدار انرژی مصرفی در واحد زمان بر اساس میزان گذر حجمی یا جرمی گاز با احتساب ارزش حرارتی خالص.

نماد:

(kcal/h) یا کیلوکالری بر ساعت (kW)

۲-۲-۱۰-۳

توان ورودی اسمی

توان ورودی که سازنده اعلام می کند.

N_q

واحدها : کیلو وات (kW) یا کیلوکالری بر ساعت (kcal/h)

۳-۲-۱۰-۳

توان ورودی اصلاح شده

توان ورودی که اگر آبگرمکن با گاز مرجع خشک در فشار معمولی و در دمای 15°C و در فشار اتمسفری $1013,25 \text{ mbar}$ کارکد بددست می‌آید.

نماد : Q_c

واحدها : کیلو وات (kW) یا کیلوکالری بر ساعت (kcal/h)

۴-۲-۱۰-۳

توان ورودی روشن شدن

میانگین توان ورودی طی زمان اینمی اشتعال

نماد : Q_{IGN}

واحد : کیلو وات (kW)

۵-۲-۱۰-۳

توان ورودی حداقل

در صورت وجود ، توان ورودی اعلام شده توسط سازنده ، مطابق با حداقل توان ورودی آبگرمکن.

نماد: Q_m

واحد : کیلو وات (kW)

۳-۱۰-۳

بازده

نسبت توان خروجی به توان ورودی، که بر حسب درصد(%) اعلام می‌شود.

نماد: η_u

۴-۱۰-۳

احتراق گاز

۱-۴-۱۰-۳

پایداری شعله

ویژگی مربوط به حفظ و پایداری شعله بر سر مشعل هنگامی است که شعله بر روی سوراخ های سر مشعل یا در ناحیه شعله ثابت و پایدار باقی بماند.

۲-۴-۱۰-۳

پوش شعله

حالتی که پایه شعله به طور کامل یا بخشی از آن از روی سوراخ های سر مشعل یا از سطح تماس آن با مشعل پریده و جدا شود.

۳-۴-۱۰-۳

توکشیدگی شعله

ورود شعله به درون بدنه مشعل

۴-۴-۱۰-۳

زردسوزی

ظاهر شدن رنگ زرد در قسمت فوقانی مخروط شعله را زرد سوزی گویند.

۵-۴-۱۰-۳

دوده زدن

پدیدهایی که در اثر نشستن دوده در سطوح قسمت هایی از آبگرمکن که در تماس با محصولات احتراق و یا شعله قرار دارند، به وجود می آید.

۵-۱۰-۳

زمان های بروز واکنش

۱-۵-۱۰-۳

زمان تأخیر در روشن شدن

در آبگرمکن های مجهر به وسیله ترمومالکتریکی نظارت بر شعله، فاصله زمانی بین لحظه روشن شدن شعله تحت نظارت و لحظه تأثیر این شعله برای باز نگه داشتن مسیر گاز در شیر گاز می باشد.

نماد : T_{IA}

واحد: ثانیه (S)

۲-۵-۱۰-۳

زمان تأخیر در خاموش شدن

در مورد وسیله ترمومالکتریکی نظارت بر شعله، فاصله زمان بین لحظه ای که شعله تحت نظارت خاموش شود تا لحظه ای که جریان گاز قطع می شود .

نماد: T_{IE}

واحد : ثانیه (S)

۳-۵-۱۰-۳

زمان ایمن روشن شدن

فاصله زمانی بین فرمان باز شدن مجرای گاز به مشعل تا بسته شدن مجرای گاز در صورت فقدان شعله.

نماد : T_{SA}

واحد: ثانیه(S)

۴-۵-۱۰-۳

حداکثر زمان ایمن روشن شدن

زمان ایمن روشن شدن که در شرایط نهایی عملکرد دما و ولتاژ اندازه گیری می شود.

نماد: $T_{SA\ max}$

واحد : ثانیه(S)

۵-۵-۱۰-۳

زمان ایمن خاموشی

زمانی است که بین خاموشی شعله تحت نظارت و قطع جریان گاز حداقل به مشعل اصلی طول می کشد.

نماد: T_{SE}

واحد: ثانیه(S)

۱۱-۳

ویژگی های آبگرمکن

۱-۱۱-۳

ظرفیت اسمی

حجم آبگیری مخزن آبگرمکن که توسط سازنده اعلام می شود.

واحد: لیتر (l)

۲-۱۱-۳

صرف انرژی جبرانی

توان ورودی که لازم است تا دمای آب را به میزانی که با دمای محیط به اندازه معینی تفاوت داشته باشد نگهدارد.

نماد: q:

واحد : وات (W)

۳-۱۱-۳

زمان گرم شدن

زمان لازم برای رسیدن به افزایش دمای مورد نظر تحت شرایطی که در روش آزمون آمده است.

۴-۱۱-۳

گذر حجمی (دبی یا جریان) مخصوص آب گرم

میزان جریان آب گرم که سازنده اعلام می‌کند، به طوری که در دو دوره برداشت متوالی آب افزایش دمای متوسط 30K را تامین کند.

D: نماد

واحد : لیتر بر دقیقه(l/min)

۴ رده‌بندی آبگرمکن‌ها

آبگرمکن‌ها به شرح زیر طبقه‌بندی می‌شوند :

بر اساس نوع گاز مصرفی

بر اساس نحوه تأمین هوای احتراق و روش تخلیه محصولات احتراق.

۱-۴ رده‌بندی گازها

گازها به سه خانواده رده‌بندی می‌گردند که بسته به عدد ووب می‌توانند به گروه‌هایی تقسیم شوند. در جدول ۱ خانواده‌ها و گروه‌های گاز مصرفی در این استاندارد مشخص شده‌اند.

جدول ۱- رده‌بندی جدول ۱: طبقه‌بندی گازها

خانواده‌ها و گروه‌های گازها	عدد ووب ناخالص در ۱۵ درجه سلسیوس و ۱۰۱۳/۲۵ میلی بار مگاژول بر متر مکعب	
	حداقل	حداکثر
خانواده اول گروه a	۲۲/۴	۲۴/۸
خانواده دوم H گروه	۳۹/۱	۵۴/۷
L گروه	۴۵/۷	۵۴/۷
E گروه	۳۹/۱	۴۴/۸
	۴۰/۹	۵۴/۷
خانواده سوم B/p گروه	۷۲/۹	۸۷/۳
P گروه	۷۲/۹	۸۷/۳
	۷۲/۹	۷۶/۸

۲-۴ طبقه بندی بر اساس روش تخلیه محصولات احتراق و نحوه ورود هوای احتراق

آبگرمکن‌ها بر اساس نحوه تخلیه محصولات احتراق و نحوه ورود هوای احتراق به صورت زیر رده‌بندی می‌شوند:

۱-۲-۴ B انواع

نوع B: آبگرمکنی که دودکش آن محصولات احتراق را به خارج از اتاقی که آبگرمکن در آن نصب شده است تخلیه می‌کند. هوای احتراق مستقیماً از داخل اتاق تهیه می‌شود.

نوع ۱: آبگرمکن نوع B که دارای کلاهک تعديل است.

نوع ۱۱: آبگرمکن نوع B₁ که در مسیر خروج محصولات احتراق یا در مسیر ورود هوا فاقد فن می‌باشد.

نوع ۱۱B_s: آبگرمکن نوع B₁₁ که از کارخانه به یک وسیله ایمنی تخلیه محصولات احتراق مجهز شده است.

۲-۲-۴ C انواع

آبگرمکن‌های نوع C آبگرمکن‌هایی هستند که در آن‌ها مسیر احتراق نسبت به فضای مسکونی ساختمانی که آبگرمکن در آن نصب شده است آببندی و بدون نشت گردیده است.

۱-۲-۲-۴ C₁ نوع

آبگرمکنی از نوع C می‌باشد که از طریق کanal‌های خود به ترمینال افقی که به دیوار یا روی سقف نصب شده است متصل می‌گردد. اوریفیس‌های این کanal‌ها یا هم مرکز هستند یا به اندازه کافی به هم نزدیک می‌باشند به طوری که در شرایط باد یکسانی قرار گرفته باشند.

C₁₁

آبگرمکن نوع C₁ با مکش طبیعی

C₁₂

آبگرمکن نوع C₁ مجهز به فن که در پایین دست محفظه احتراق/مبدل نصب شده است.

C₁₃

آبگرمکن نوع C₁ مجهز به فن که در بالا دست محفظه احتراق/مبدل نصب شده است.

۲-۲-۲-۴ C₂ نوع

آبگرمکنی از نوع C که به کanalی وصل می‌گردد که به بیش از یک آبگرمکن سرویس می‌دهد و از طریق این کanal مشترک هوای احتراق وارد و محصولات احتراق خارج می‌گردد.

C₂₁

آبگرمکن نوع C₂ با مکش طبیعی

C₃ نوع ۴-۲-۲-۳

آبگرمکنی از نوع C می‌باشد که از طریق کانال‌های خود به ترمینالی که به طور عمودی نصب شده است متصل می‌گردد. اوریفیس‌های کانال‌ها یا هم مرکز هستند یا به قدر کافی به هم نزدیک می‌باشند که تحت شرایط باد یکسان قرار گیرند.

C₃₁ نوع

آبگرمکن نوع C₃ با مکش طبیعی

C₃₂ نوع

آبگرمکن نوع C₃ مجهز به فن که در پایین دست محفظه احتراق/مبدل نصب شده است.

C₃₃ نوع

آبگرمکن نوع C₃ مجهز به فن که در بالا دست محفظه احتراق/مبدل نصب شده است.

C₄ نوع ۴-۲-۲-۴

آبگرمکنی از نوع C می‌باشد که از طریق کانال‌های خود به سیستم کانال مشترک مشتمل بر یک کانال برای تأمین هوای احتراق و یک کانال برای تخلیه محصولات احتراق، متصل شده است، اوریفیس‌های این سیستم کانال مشترک یا هم مرکز هستند یا به قدر کافی به هم نزدیک می‌باشند که تحت شرایط باد یکسانی قرار گیرند.

C₄₁ نوع

آبگرمکن نوع C₄ با مکش طبیعی

C₄₂ نوع

آبگرمکن نوع C₄ مجهز به فن که در پایین دست محفظه احتراق/مبدل نصب شده است.

C₄₃ نوع

آبگرمکن نوع C₄ مجهز به فن که در بالا دست محفظه احتراق/مبدل نصب شده است.

C₅ نوع ۵-۲-۲-۵

آبگرمکن نوع C که از طریق کانال‌های جداگانه به دو ترمینال در محل‌هایی با فشار متفاوت متصل است.

C₅₁ نوع

آبگرمکن نوع C₅ با مکش طبیعی

C₅₂ نوع

آبگرمکن نوع C₅ مجهز به فن که در پایین دست محفظه احتراق/مبدل نصب شده است.

C₅₃ نوع

آبگرمکن نوع C₅ مجهرز به فن که در بالا دست محفظه احتراق/مبدل نصب شده است.

C₆ نوع ۶-۲-۴

آبگرمکنی از نوع C می باشد که در نظر است جهت تأمین هوای احتراق و تخلیه محصولات احتراق به سیستم مستقلی متصل شود که جداگانه تأیید شده و به بازار عرضه گردیده است.

نوع C₆₁

آبگرمکن نوع C₆ با مکش طبیعی این استاندارد این نوع آبگرمکن ها را پوشش نمی دهد.

نوع C₆₂

آبگرمکن نوع C₆ مجهرز به فن که در پایین دست محفظه احتراق/مبدل نصب شده است.

نوع C₆₃

آبگرمکن نوع C₆ مجهرز به فن که در بالا دست محفظه احتراق/مبدل نصب شده است.

C₇ نوع ۷-۲-۴

آبگرمکنی از نوع C می باشد که از طریق کانال های عمودی خود و کلاهک تعديل جریان تنوره که در فضای زیرسقف قرار گرفته است به دودکش ثانوی متصل می گردد. هوای لازم برای احتراق از فضای زیرسقف تأمین می گردد.

نوع C₇₂

آبگرمکن نوع C₇ مجهرز به فن که در پایین دست محفظه احتراق/مبدل نصب شده است.

نوع C₇₃

آبگرمکن نوع C₇ مجهرز به فن که در بالا دست محفظه احتراق/مبدل نصب شده است.

C₈ نوع ۸-۲-۴

آبگرمکنی از نوع C می باشد که از طریق یکی از کانال های خود به یک سیستم دودکش منفرد یا مشترک با مکش طبیعی وصل می شود. ترمینال تأمین هوای متصل شده است و به یک دودکش منفرد یا مشترک وصل می شود. این نوع آبگرمکن از طریق کانال دوم خود به ترمینال تأمین هوای متصل می گردد.

نوع C₈₁

آبگرمکن نوع C₈ با مکش طبیعی

نوع C₈₂

آبگرمکن نوع C₈ مجهرز به فن که در پایین دست محفظه احتراق/مبدل نصب شده است.

نوع C₈₃

آبگرمکن نوع C₈ مجهرز به فن که در بالا دست محفظه احتراق/مبدل نصب شده است.

۵ شرایط ساخت

بجز مواردی که به نحو دیگری بیان شده باشد، اینمی ساخت از طریق بازررسی آبگرمکن و برگه های فنی آن بررسی می شود.

۱-۵ کلیات

۱-۱-۵ تبدیل به گازهای مختلف

عملیات مجاز برای تبدیل از یک گاز از یک خانواده یا گروه به گازی از خانواده و گروه دیگر، در زیر داده شده است:

تنظیم جریان گاز به مشعل اصلی و پیلوت؛

تغییر نازل ها یا محدود کننده ها؛

تغییر پیلوت یا اجزاء آن؛

تغییر سیستمی که جریان گاز را تعديل می کند؛

غیر فعال نمودن یک تنظیم کننده و یا یک گاورنر.

این عملیات باید بدون دخالت در اتصالات آبگرمکن به لوله کشی های آن (گاز، آب، هوا، سیستم دودکش در صورت وجود) ممکن باشد.

۲-۱-۵ مواد

۱-۱-۵ کلیات

هنگامی که آبگرمکن ها مطابق دستورالعمل های فنی نصب گردیده اند، کیفیت و ضخامت مواد بکار رفته در ساختمان آن ها باید چنان باشد که تحت شرایط عادی استفاده، سرویس و تنظیم، این مواد در برابر شرایط مکانیکی، شیمیایی و حرارتی که در طول عمر منطقی با آن مواجه هستند مقاوم باشند. آن د تابع الزامات این بند نیست.

قسمت های ساخته شده از ورق های فولادی، در صورتی که از آلیاژ های مقاوم به خوردگی ساخته نشده اند، باید لعاب شوند یا با پوشش مقاوم به خوردگی محافظت گرددند.

آلیاژ های روی در تماس با گاز تنها در صورتی می توانند مصرف شوند که دارای کیفیت ZnAl4 مطابق استاندارد ISO301 بوده و تحت شرایط بند ۲-۵-۶ در دمایی بالاتر از ۸۰ درجه سلسیوس قرار نگیرند.

در مورد اتصالات ساخته شده از آلیاژ های روی تنها دنده های رو پیچ مطابق استاندارد ISO228-1 برای اتصالات اصلی ورودی و خروجی مورد قبول است. استفاده از مواد حاوی آزبست منوع می باشد.

استفاده از لحیم های دارای کادمیوم ممنوع می باشد.

۵-۲-۲-۱ مواد فلزی

۵-۲-۱-۱ مقاومت به خوردگی

چنانچه آبگرمکن مطابق دستورالعمل سازنده استفاده گردد:

عملکرد اجزاء فلزی مقاوم به خوردگی باید توسط خوردگی مربوط به طول عمر قابل انتظار آبگرمکن تحت تاثیر

قرار گیرند و

تحت شرایط کارکرد مناسب، باید نیاز به حفاظت و نگهداری خاصی باشد.

۵-۲-۱-۲ الزامات

مواد در تماس با آب باید در طی طول عمر مورد انتظار آبگرمکن در برابر تنش های مکانیکی، حرارتی و شیمیایی مقاوم بوده و باعث آلدگی آب گرم مصرفی نشوند.

مواد فلزی باید مقاوم به خوردگی باشند. فرض بر این است که مواد فلزی با توجه به سیستم حفاظت در برابر خوردگی آن ها، الزامات استاندارد را برآورده می کنند:

چنانچه مواد لعاب شده و یا مجهر به سیستم حفاظت کاتودیک باشند یا

در صورتیکه نوع فولاد بکار رفته دارای حداقل ۱۶ درصد کروم باشد یا

چنانچه مطابق مقررات ملی معتبر ارزیابی و مورد پذیرش واقع شوند.

مثال هایی از مواد فلزی (فولاد، مس و آلیاژهای مس) در پیوست های ۲ و ۳ داده شده است.

۵-۲-۱-۳ لعاب - ایمنی فیزیولوژیکی

آزاد گشتن یون های سرب و کادمیوم یا مواد مرکب به داخل آب باید از محدوده ذیل بیشتر شود.

سرب:

آزمون آب سرد : $0.3 \text{ mg}/(\text{m}^2 \cdot \text{d})$

آزمون آب گرم : $0.3 \text{ mg}/(\text{m}^2 \cdot \text{h})$

کادمیوم:

آزمون آب سرد : $0.03 \text{ mg}/(\text{m}^2 \cdot \text{d})$

آزمون آب گرم : $0.03 \text{ mg}/(\text{m}^2 \cdot \text{h})$

۵-۱-۳ طراحی - مونتاژ - استحکام

تمام اجزاء مشکله آبگرمکن باید به نحوی ساخته و مونتاژ شوند که ویژگی های عملکردی آبگرمکن طی عمر منطقی خود تحت شرایط معمولی نصب و استفاده دچار تغییر قابل توجهی نگردد.

پیچ‌های تنظیم کننده‌های از پیش تنظیم شده باید چنان باشند که نتوانند درون لوله‌ها بیافتد. به علاوه، رزووهای آن‌ها باید حتی در صورت چندین مرتبه دستکاری از بین نرفته و معیوب نشوند. ساختار آبگرمکن باید چنان باشد که چگالیدهای که ممکن است طی دوره روشن نمودن و یا در ضمن کار جمع می‌شود بر اینمنی آن تاثیر نگذارد.

۴-۵ قابلیت دسترسی برای استفاده، تعمیر و نگهداری

هر نوع وسیله کنترلی که بر روی مسیر گاز نصب می‌گردد باید به نحوی نصب شود که هر گونه تنظیم، نگهداری و یا تعویض به آسانی امکان‌پذیر باشد.

قطعات قابل جدا شدن باید به طریقی طراحی و علامتگذاری گردند که جایگذاری مجدد آن‌ها به آسانی و دقیق مطابق دستورالعمل سازنده امکان‌پذیر بوده و سوار کردن مجدد قطعات غیر صحیح آن‌ها مشکل باشد. باید این امکان نیز وجود داشته باشد که کلیه مراحل عملیات جابجایی و سوار کردن مجدد قطعات را سرویس کار مجاز بتواند در دوران تعمیرات و نگهداری مطابق آنچه در دستورالعمل‌های سازنده شرح داده شده است بدون بکارگیری ابزار، انجام دهد.

قطعات قابل جابجایی باید جهت تعمیرات و نگهداری توسط واحد خدمات پس از فروش و افراد با صلاحیت و به وسیله ابزارآلاتی مثل آچار و پیچ‌گوشتی مجدداً سوار گردند. عمل تعویض آنده محافظت در برابر خوردگی باید به سهولت انجام شود.

۵-۱۵ اتصالات آب و گاز

اتصالات آب و گاز آبگرمکن باید به راحتی در دسترس باشد.

این اتصالات باید در دستورالعمل‌های فنی و روی بدنه آبگرمکن به وضوح مشخص شده باشند. چنانچه قطعه‌ای نیاز به تعویض داشته باشد باید فضایی کافی اطراف آن جهت باز و بستن اتصالات در نظر گرفته شود.

نصب کلیه اتصالات باید بدون نیاز به ابزار خاص امکان‌پذیر باشد.

۵-۱۶ اتصالات گاز

باید امکان اتصال لوله‌های سخت فلزی به لوله ورودی گاز وجود داشته باشد. چنانچه آبگرمکن دارای یک اتصال دنده‌ای است این دنده باید با استاندارد ISO 228-1 یا ISO 7-1 مطابقت داشته باشد. در مورد اول ISO 228-1 انتهای اتصال ورودی آبگرمکن باید دارای یک سطح به اندازه کافی تخت حلقوی بوده تا امکان استفاده از واشر نشت بندی را میسر سازد.

۵-۲۱۶ اتصالات آب

اتصالات آب باید با استاندارد ISO 228-1 یا ISO 7-1 مطابقت داشته باشند.

اگر اتصالات شامل لوله مسی باشد انتهای لوله مسی باید با استاندارد ISO 274 مطابقت داشته باشد. چنانچه از مواد غیر فلزی استفاده شده باشد، سازنده باید مجوز مناسبی جهت مطابقت با شرایط استفاده ارائه نماید.

۵-۶ روش حصول اطمینان از سلامت

۵-۱-۶ سلامت مسیر گاز

سوراخ های مربوط به پیچ ها، پرج ها و غیره که برای سوار کردن قطعات پیش بینی شده نباید به مجراهای گاز راه داشته باشد. علاوه بر این نفوذ آب به این نقاط نباید میسر باشد.

سلامت اجزایی که در مسیر گاز قرار گرفته اند و در صورت سرویس معمولی امکان پیاده کردن آن ها وجود دارد باید توسط روش مکانیکی نظیر اتصال فلز یا اتصال اورینگی و بدون استفاده از هر نوع مواد نشت بندی دنده (مایع، خمیر اتصال، نوار و غیره) صورت گیرد. این سلامت حتی پس از پیاده کردن و سوار کردن مجدد باید حفظ شود.

معهذا می توان از مواد نشت بندی برای اتصال های همیشگی استفاده نمود. مواد نشت بندی باید تحت شرایط معمولی کار آبگرمکن مؤثر باقی بمانند.

استفاده از لحیم نرم و چسب برای حصول سلامت در قسمت های رزو نشده در مسیر گاز مجاز نمی باشد. ویژگی قسمت های لاستیکی در تماس با گاز باید با استاندارد EN 549 مطابقت داشته باشد.

۵-۲-۶ سلامت مسیر احتراق

۵-۱-۲-۶ آبگرمکن های نوع B

سلامت مسیر احتراق تا کلاهک تعديل جریان باید فقط توسط روش های مکانیکی انجام شود. قسمت هایی که در زمان سرویس دوره ای نیازی به پیاده شدن ندارند از این امر مستثنی می باشند، این قسمت ها می توانند توسط خمیر یا بتونه به نحوی آب بندی شوند که از سلامت دائمی در آن ها طی کار مداوم تحت شرایط معمولی اطمینان حاصل شود.

۵-۲-۶-۲ آبگرمکن نوع C

سلامت بدن و اتصالات آبگرمکن مربوط به ورودی هوای احتراق و دودکش خروجی باید فقط توسط وسائل مکانیکی انجام پذیرد.

آن بخش های مجموعه که احتیاج به پیاده کردن جهت تعمیرات عادی ندارند را می توان با خمیر یا بتونه به طریقی متصل نمود که سلامت دائمی در آن ها طی کار مداوم تحت شرایط معمولی استفاده تضمین گردد. ساخت و طراحی کل مجموعه آبگرمکن باید سلامت آنرا در رابطه با محلی که آبگرمکن در داخل آن قرار گرفته

است تضمین نماید. قطعاتی که برای تعمیرات عادی باز می‌شوند می‌باید به گونه‌ای طراحی و به کار گرفته شوند تضمین کند.

۷-۱-۵ تامین هوای احتراق و تخلیه محصولات احتراق

۷-۱-۵-۱ انواع آبگرمکن

در آبگرمکن‌های بدون فن نباید امکان تنظیم سطح مقطع‌های ورودی منتهی به محفظه احتراق یا سطح مقطع مجرای تخلیه دود وجود داشته باشد.

آبگرمکن‌های مجهز به فن را به جز در مواردی که به نحو دیگری بیان شده باشد می‌توان با یک وسیله تنظیم در محل ورود هوا یا مسیر تخلیه محصولات احتراق مجهز نمود، این وسیله به منظور تطبیق با شرایط نصب طراحی شده است. این تنظیم باید به وسیله اوریفیس‌های کالیبراسیون انجام گیرد، یا با موقعیت‌های از پیش تعیین شده در دستورالعمل‌های سازنده حاصل گردد.

آبگرمکن می‌باید چنان طراحی گردد که تامین مطمئن هوای احتراق تحت شرایط کارکرد و نگهداری عادی دستگاه تضمین گردد.

۷-۱-۵-۲ آبگرمکن‌های نوع B₁

آبگرمکن‌های نوع B₁ باید مجهز به یک کلاهک تعديل جریان دودکش باشد. اتصال محکم کلاهک تعديل به آبگرمکن باید توسط سازنده یا نصاب مطابق با دستورالعمل سازنده صورت گیرد. دهانه خروجی تنوره آبگرمکن باید دارای مقطع دایره‌ای شکل برای اتصال به دودکش بوده و در صورتی که دهانه خروجی محصولات احتراق آبگرمکن برای اتصال به دودکش (با توجه به مقررات ملی ساختمان) نیاز به استفاده از کanal تبدیل دارد آزمون‌ها باید با کanal تبدیل انجام شود، کanal تبدیل باید توسط سازنده همراه محصول ارسال گردد.

حداقل طول درگیری دهانه خروجی تنوره آبگرمکن برای اتصال لوله دودکش به صورت عمودی باید ۱۵ میلی متر عمودی یا ۳۰ میلی متر به صورت افقی باشد. هنگامی که لوله دودکش تا آنجا که ممکن است در کلاهک تعديل فرو برد می‌شود تخلیه محصولات احتراق نباید دچار اشکال گردد.

۷-۱-۵-۳ آبگرمکن‌های نوع C

۷-۱-۳-۱ کلیات

آبگرمکن‌ها باید طوری طراحی شوند که در طول مدت روشن شدن و برای تمام میزان‌های توان ورودی ممکنه که سازنده تعیین کرده است، هوای کافی برای احتراق به آن‌ها برسد. استفاده از یک کنترل کننده نسبت گاز به هوا مجاز می‌باشد. آبگرمکن‌های مجهز به فن به جز در مواردی که به نحو دیگری بیان شده باشد، می‌توانند

مجهز به وسیله‌ای برای تنظیم جریان در مسیر احتراق گردد، تا با این وسیله بتوان آبگرمکن را متناسب با افت فشارهای داخل کanal‌ها که در اثر نصب محدود کننده‌ها یا با قراردادن وسایل تنظیم در وضعیت از پیش تعیین شده‌ای که سازنده در دستورالعمل‌های خود اعلام نموده است به وجود می‌آید، هماهنگ نمود. سازنده باید هر گونه ترمینال و یا وصاله متناسب با نوع آبگرمکن را همراه با آن برای انجام آزمون آبگرمکن، ارسال نماید.

۵-۳-۷-۲ کanal های تأمین هوای احتراق و تخلیه محصولات احتراق

سوار کردن قطعات در طی نصب باید به نحوی انجام گیرد که تنها تنظیم طول کanal‌های تأمین هوای احتراق و تخلیه محصولات احتراق (احتمالاً با بریدن و کوتاه کردن آن‌ها) ضروری باشد. این تنظیم‌ها نباید باعث ایجاد اختلال در کار کردن صحیح آبگرمکن بشود.

اتصال آبگرمکن، کanal‌های تأمین هوای احتراق و تخلیه محصولات احتراق ترمینال‌ها یا وصاله باید با استفاده از ابزار معمولی، در صورت لزوم، امکان‌پذیر باشد. کلیه وسایل جانبی و قطعات و همچنین دستورالعمل‌های مربوط به اتصال‌ها باید توسط سازنده تأمین شود.

خروجی‌های ترمینال از کanal‌های جداگانه برای تأمین هوای احتراق و تخلیه محصولات احتراق:
باید بتواند در داخل مربعی با اضلاع ۵۰ سانتی‌متر برای آبگرمکن‌های نوع C_1 و C_3 قرار بگیرد.
می‌تواند به فضاهایی با فشارهای مختلف برای آبگرمکن‌های نوع C_5 منتهی گردد ولی این منتهی شدن نباید به دیوارهای روبرو در ساختمان باشد.

۵-۳-۷-۳ ترمینال

از هیچ منفذ یا سوراخ موجود در سطوح خارجی ترمینال، نباید گلوله‌ای با قطر ۱۶ میلی‌متر، با وارد آوردن نیرویی برابر ۵ نیوتن، عبور کند.

هر پایانه افقی باید طوری طراحی گردد که هر گونه چگالیّه تولید شده در داخل آن بتواند از دیواره آن خارج شود.

۵-۳-۷-۴ حفاظ ترمینال

در صورتی که سازنده در دستورالعمل‌های نصب خود، یک حفاظ محافظت کننده را برای ترمینال توصیه کرده باشد، تا چنانچه که منافذ خروجی محصولات احتراق در مسیر راهروها یا محل‌های رفت و آمد افراد قرار گرفته است، از آن استفاده شود، این وسیله نیز باید همراه با آبگرمکن برای آزمون به آزمایشگاه ارسال گردد.

بعد حفاظ ترمینال، هنگامی که مطابق دستورالعمل‌های سازنده نصب می‌شود. باید به اندازه‌ای باشد که فاصله بین هر یک از قسمت‌های حفاظ با ترمینال، باستثنای صفحه چسبیده به دیوار، از ۵۰ میلی‌متر بیشتر باشد.
حفاظ نباید دارای هیچ گونه لبه تیزی باشد که احتمالاً باعث جراحت افراد شود.

۵-۳-۷-۵ تبدیل دودکش

برای آبگرمکن‌های نوع C_2 ، C_4 و C_8 تبدیل دودکش باید به گونه‌ای طراحی شود که بتوان فواصلی را که

سازنده برای پیش‌رفتگی سرهای کانال‌های تأمین هوای احتراق و تخلیه محصولات احتراق به داخل یک کانال مشترک مشخص کرده است، صرف‌نظر از اینکه ضخامت کلی جداره کانال مشترک (ضخامت جداره تنوره و روکش آن) هر چقدر باشد، به دست آورد.

۵-۱-۶-۳-۶ الزامات خاص برای قطعات اصلی آبگرمکن‌های مجهز به فن

۵-۱-۶-۳-۷ فن

از دسترسی مستقیم به اجزاء گردندۀ فن باید جلوگیری شود. قسمت‌هایی از فن که در تماس با محصولات احتراق می‌باشند باید به نحو مؤثری در برابر خوردگی محافظت گردند مگر اینکه از جنس مقاوم در برابر خوردگی ساخته شده باشند.

علاوه بر آن این قسمت‌ها باید در مقابل دمای محصولات احتراق مقاوم باشند.

۵-۱-۶-۳-۷-۲ وسیله تایید کننده وجود هوا

به غیر از آبگرمکن‌های مجهز به کنترل کننده نسبت گاز/هواء، قبل از اینکه یک فن شروع به کار کند، باید بررسی شود که هیچ گونه شرایط کاذبی مشابه وجود جریان هوا، در حالی که هیچ هوایی جریان ندارد، وجود نداشته باشد.

الف - نظارت بر فشار هوای احتراق یا فشار محصولات احتراق

این نظارت بر فشار فقط برای آبگرمکن‌هایی مجاز است که در مدت کار کردن مشعل اصلی، مجهز به یک فن با سرعت ثابت می‌باشند و کانال تخلیه محصولات احتراق، در سرتاسر طول خود که این طول نباید از ۳ متر بیشتر باشد، به وسیله کانال تأمین هوای احتراق احاطه شده است. علاوه بر آن الزامات زیر نیز باید تأمین گردند:

- کانال‌ها نباید دارای محدود کننده‌های قابل تنظیم یا قابل برداشتن باشند و
- افت فشار در مبدل حرارتی نباید از ۰.۵ میلی بار بیشتر شود.

ب - نظارت مداوم بر میزان جریان هوای احتراق یا میزان جریان محصولات احتراق

در این سیستم، وسیله نظارت مستقیماً توسط خود جریان هوای احتراق یا جریان محصولات احتراق تحریک می‌شود و عمل می‌کند. این موضوع همچنین در مورد آبگرمکن‌هایی که مجهز به فن با بیش از یک سرعت می‌باشند که در این فن جریان‌های مربوط به هر یک از سرعت‌های فن توسط وسائل نظارتی جداگانه‌ای کنترل می‌شوند، صادق است.

ج - کنترل کننده نسبت گاز به هوا.(هوای گاز)

روش‌های ذیل فقط برای آبگرمکن‌هایی که در آن‌ها مسیر محصولات احتراق به طور کامل توسط مسیر تأمین هوای احتراق احاطه شده است، یا در مورد کانال‌های مجازی که در آن‌ها نرخ نشت از کانال‌های تخلیه

محصولات احتراق با الزامات مندرج در بند ۶-۲-۱-۲-۲ ، در هر دو سمت داخل و خارج از فضای نصب آبگرمکن مطابقت نماید، مجاز هستند.

- نظارت غیر مستقیم (مثالاً نظارت بر سرعت فن) هنگامی که یک وسیله تأیید کننده وجود هوا وجود داشته باشد که تأمین هوای احتراق را حداقل برای هر یک دفعه به کار افتدان آبگرمکن تأیید می کند.

- نظارت بر حداقل و حداکثر نرخ جریان هوا یا محصولات احتراق با دو وسیله نظارت بر نرخ جریان.

۵-۳-۶-۳ کنترل کننده نسبت گاز / هوا

کنترل کننده های نسبت گاز / هوا باید به گونه ای طراحی و ساخته شوند که صدمات قابل پیش بینی به طور مؤثری باعث تغییر در سیستم ایمنی دستگاه نشود.

لوله های کنترل می تواند از جنس فلزی با اتصالات مکانیکی مناسب یا از موادی دیگر با خصوصیات حداقل معادل لوله های فلزی ساخته شوند که در این صورت این لوله ها بعد از بررسی اولیه سالم بودن آن ها، می توانند از نظر شکستگی، جدا شدن اتفاقی اتصالات و نشت کردن، ایمن در نظر گرفته شود.

در این صورت این لوله ها نیازی نیست که تحت آزمون های مندرج در بند ۶-۲-۴-۲ قرار گیرند.

لوله های کنترل برای هوای احتراق یا محصولات احتراق باید دارای سطح مقطعی حداقل برابر با ۱۲ میلی متر مربع بوده و اندازه قطر داخلی آن حداقل یک میلی متر باشد.

این لوله ها باید طوری قرار داده شوند و محکم گردند که باقی ماندن هر گونه چگالیده در آن غیر ممکن باشد و وضعیت قرار گرفتن آن ها به گونه ای باشد که از چین خوردگی، نشت یا شکستگی در آن ها جلوگیری شود. در مواردی که بیش از یک لوله کنترل به کار برده شده باشد، محل و موقعیت اتصال هر کدام از آن ها باید کاملاً معین و مشخص باشد. در صورتی که شواهدی وجود داشته باشد که پیش گیری های لازم برای جلوگیری از جمع شدن چگالیده ها در داخل لوله های کنترل به عمل آمده است، در این صورت حداقل سطح مقطع لوله های هوای کنترل باید ۵ میلی متر مربع باشد.

۵-۸ تایید کارکرد

نصاب باید بتواند روشن شدن و عملکرد صحیح مشعل یا مشعل ها و همچنین طول شعله مشعل پیلوت (در صورت وجود) را ببیند. برای اینکار می توان یک دریچه را باز کرد یا بخشی از بدنه را برداشت به شرط اینکه بعد از بستن دریچه یا در جای خود قراردادن بدنه، صحت عملکرد مسیر احتراق مطابق شرح ۶-۲-۲ برقرار باقی بماند.

شعله نباید بر پنچره بازدید اثر مخرب داشته باشد و علاوه بر آن صفحات آینه ای، شیشه های بازدید باید خواص خود را در طول کار آبگرمکن حفظ کند.

امکان بررسی شعله در هر زمان باید برای مصرف کننده وجود داشته باشد تا مطمئن شود که آبگرمکن کار می

کند خواه با مشاهده چشمی شعله یا توسط بعضی وسایل غیر مستقیم، اگر مشعل اصلی مجهرز به وسیله تشخیص شعله باشد عمل وسیله نشان دهنده وجود شعله نباید با وسیله نشان دهنده عیب دیگر اشتباہ شود، مگر آنکه این عیب در عملکرد وسیله نشان دهنده شعله باشد که توسط آن نشان داده خواهد شد که شعله‌ای وجود ندارد.

۹-۵ تخلیه آب

امکان تخلیه آب آبگرمکن باید به سهولت و بصورت دستی و با کمک ابزار معمولی میسر باشد.

۱۰-۵ لوازم برقی

تجهیزات برقی به کار رفته در آبگرمکن باید مطابق با الزامات استاندارد ملی ایران بشماره ۱۵۶۲-۱۳۸۶ باشد، در رابطه با وسایل روشن کننده (جرقه‌زن با ولتاژ بالا) در صورتی که انرژی ایجاد شده در هر جرقه، تعداد جرقه‌ها و وقفه بین جرقه‌ها با حدود مندرج در پیوست ج این استاندارد مطابقت داشته باشد. به ابزار و لوازم خاصی برای حفاظت در برابر شوک الکتریکی ناشی از ولتاژ بالای وسایل جرقه‌زن نیاز نیست.

چنانچه آبگرمکن دارای اجزاء الکترونیکی یا سیستم‌های الکترونیکی است که یک عمل حفاظتی انجام می‌دهند این اجزاء باید با شرایط مربوطه در استاندارد ملی ایران شماره ۱۰۲۵۴ در مورد رده‌های ایمنی تطابق الکترومغناطیسی، مطابقت نماید.

چنانچه سازنده وضعیت محافظت الکتریکی آبگرمکن را در صفحه مشخصات داده باشد، این مشخصات باید با استاندارد ملی ایران شماره ۲۸۶۸ مطابقت داشته باشد :

درجه حفاظت شخص در برابر تماس با اجزاء خطرناک الکتریکی درون بدن آبگرمکن داده شود.
درجه حفاظت الکتریکی داخل بدن در برابر عملیات زیان آوری که در صورت نفوذ آب روی ایمنی اثر می‌گذارد داده شود.

۱۱-۵ ایمنی عملکرد در صورت خرابی انرژی کمکی

چنانچه آبگرمکن از انرژی کمکی استفاده می‌نماید، طراحی آن باید به گونه‌ای باشد که در صورت خرابی انرژی کمکی یا برقراری مجدد آن هیچ خطر غیر عادی بوجود نماید.

۲-۵ وسایل ایمنی کنترل و تنظیم

۱-۲-۵ کلیات

عملکرد وسایل ایمنی نباید توسط عملکرد وسایل کنترل و تنظیم مختلط شود در خارج از بدن محفظه نباید محور یا اهرمی وجود داشته باشد که بتواند هنگام عمل کردن مانع از بسته شدن

صحیح شیر قطع گاز شود.

بستهای پیچی که هنگام سرویس وسیله کنترل، اینمی یا تنظیم باز و جدا شوند، باید دارای دندنهای متريک مطابق استاندارد ملی ۱۴۷ باشند مگر آنکه استفاده از یک دنده پیچ دیگری برای عملکرد صحیح و تنظیم وسیله ضروری باشد.

در صورت استفاده از پیچ های خود قلاویز باید از پیچ هایی استفاده نمود که براده ایجاد نمی کنند و باید امکان جایگزینی این پیچ های متريک ماشینی که با استاندارد فوق الذکر مطابقت می نمایند وجود داشته باشد.

برای سوار نمودن قسمت های محتوی گاز یا قسمت هایی که برای سرویس ممکن است جدا شوند باید از پیچ های خود قلاویزی که براده ایجاد می نمایند استفاده نمود.

عملکرد قسمت های متحرک (مانند دیافراگم و غیره) باید توسط اجزاء دیگری مختل گردد. برای آب بندی قسمت های متحرک می توان از نافی آب بندی که در کارخانه تنظیم و آب بندی شده است استفاده نمود. استفاده از نافی های آب بندی که با دست تنظیم می شوند مجاز نیست.

قبل از اولین وسیله کنترل یا وسیله قطع جریان در دهانه ورودی گاز باید یک وسیله به منظور جلوگیری از عبور گرد و غبار قرار داده شود حداکثر ابعاد توری در صافی گرد و غبار باید از ۱/۵ میلی متر بیشتر شود و علاوه بر آن نتوان یک سوزن شابلون با قطر ۱ میلی متر را در این توری فرو برد هر چند که برای محافظت از یک شیر خودکار از رده D ، ابعاد مورد نظر باید از 0.2 میلی متر بیشتر شود.

تمام وسایل مشخص شده در بند ۲-۵ یا در کنترل چند کاره ای که این وسایل در آن تعییه می شوند، در صورتیکه برداشتن یا تعویض آن ها هنگام تمیز کردن یا تعویض وسیله کنترل ضروری باشد باید قابل برداشتن یا عوض کردن باشند.

دسته های کنترل باید به گونه ای طراحی شده و در محل های خاصی به صورتی قرار داده شوند که نه بتوان در موقعیت غیر صحیح دسته را به کار انداخت و نه امکان حرکت خودبخود آن ها وجود داشته باشد. هنگامی که چندین دسته کنترل وجود دارد و جابجایی این دسته ها با یکدیگر می تواند به اینمی وسیله صدمه بزنند باید امکان قرار دادن این دسته ها به جای یکدیگر وجود داشته باشد.

تمام آبگرمکن ها باید مجهز به شیردستی قطع جریان گاز باشند که مصرف کننده بتواند با استفاده از آن جریان گاز به مشعل اصلی و پیلوت (در صورت وجود) را قطع نماید. این شیر باید چنان طراحی و نصب گردد که کار با آن آسان باشد.

۲-۵ وسائل کنترل

آبگرمکن باید مجهز به حداقل یک وسیله باشد که مصرف کننده بتواند جریان گاز به مشعل اصلی یا پیلوت را

کنترل نماید.

خاموشی کامل باید بدون هیچ گونه تاخیری انجام گیرد. مثلاً نباید زمان تاخیر وسیله ناظارت بر شعله ترمومالکتریک بر آن تاثیر گذارد.

اگر استفاده غلط از وسیله غیر ممکن باشد هیچگونه نماد گذاری لازم نیست برای مثال موقعی که فقط یک دسته یا دکمه وسیله ناظارت بر شعله مشعل اصلی و پیلوت را کنترل می کند. به هر حال هنگامی که لازم باشد که نماد گذاری استفاده شود نمادهای زیر باید مورد استفاده قرار گیرد.

● دایره کامل - خاموش

★ علامت جرقه - روشن کردن

◆ علامت شعله بزرگ - محل تنظیم مشعل

اگر آبگرمکن دارای دو وسیله قطع کننده جریان گاز مجزا، باشد که یکی برای مشعل و دیگری برای مشعل پیلوت، کارکرد این وسایل کنترل باید چنان باشد که روشن کردن مشعل اصلی قبل از پیلوت غیرممکن باشد. اگر مشعل و پیلوت دارای یک وسیله قطع جریان گاز باشند، در این صورت موقعیت روشن شدن مشعل پیلوت باید دارای یک متوقف کننده یا شیاری باشد که این موقعیت برای مصرف کننده کاملاً واضح باشد. عمل خارج کردن وسیله قطع کننده از حالت توقف و بکار اندازی آن را باید با یک دست انجام داد. اگر شیر قطع گاز با چرخاندن کار می کند باید جهت عقربه های ساعت (در صورتی که مصرف کننده روبروی آن ایستاده و آن را می بیند) جهت بستن آن باشد.

۳-۲-۵ تنظیم کننده از پیش تعیین شده جریان گاز

تنظیم کننده های از پیش تنظیم شده جریان گاز باید به گونه ای طراحی شوند که هنگامی که آبگرمکن در حال کار است، در مقابل تنظیم نامناسب اتفاقی توسط استفاده کننده حفاظت شوند. هر قطعه ای از آبگرمکن که نباید توسط نصاب یا مصرف کننده دستکاری شود، باید همچنین به روش مناسبی مورد حفاظت قرار گیرد. از لاک می توان برای این منظور استفاده نمود، مشروط براینکه مقاومت کافی در مقابل گرمای حاصل از کار آبگرمکن در شرایط عادی را داشته باشد. تنظیم کننده های از پیش تنظیم شده جریان گاز برای آبگرمکن هایی که بیش از یک گروه از خانواده اول گازها را استفاده می نمایند اجباری است و برای سایر آبگرمکن ها اختیاری است.

یک تنظیم کننده از پیش تنظیم شده باید :

چنانچه تنظیم آن فقط توسط سازنده انجام می گردد لاک و مهر شود.

چنانچه تنظیم توسط نصاب انجام می گردد امکان لاک و مهر کردن وجود داشته باشد.

تنظیم میتواند بصورت ممتد (با پیچ تنظیم) یا گسسته (تغییر محدود کنندهها) باشد.

تنظیم کننده یک گاورنر گاز قابل تنظیم یک تنظیم کننده از پیش تنظیم شده محسوب می گردد عمل تنظیم

این وسائل، تنظیم گذر گاز خوانده می شود.

این وسائل باید به گونه ای طراحی شوند که پس از استفاده معمولی حتی برای مدت طولانی، بتوان آن ها رابه

آسانی توسط ابزار معمولی حرکت داد.

۴-۲-۵ گاورنر فشار گاز

گاورنرهای فشار باید با استاندارد ملی ایران شماره ۶۰۲۷ مطابقت داشته باشند.

وجود گاورنر گاز برای آبگرمکن هایی که از گازهای خانواده اول استفاده می کنند الزامی و برای آبگرمکن هایی

که گازهای خانواده دوم و سوم را مصرف می کنند اختیاری است.

طراحی و قابلیت گاورنر باید به گونه ای باشد که بتوان به سهولت آنرا تنظیم نموده و یا آنرا جهت استفاده از گاز

نوع دیگر از کار انداخت. ولی باید پیش بینی های لازم برای مشکل بودن دخالت افراد غیر مجاز در تنظیم های

از پیش تنظیم شده بعمل آید.

۴-۲-۵ نقطه اندازه گیری فشار گاز

تمام آبگرمکن ها باید دارای یک اوریفیس اندازه گیری فشار باشند که بتوان از طریق آن فشار گاز را در ورودی

به آبگرمکن اندازه گرفت.

برای آبگرمکن هایی که مطابق دستورالعمل تبدیل یا نصب نیاز به اندازه گیری فشار گاز مشعل دارند باید یک

نقطه دوم برای اندازه گیری فشار در پایین دست هر تنظیم کننده یا تنظیم کننده از پیش تنظیم شده وجود

داشته باشد.

برای آبگرمکن های نوع C اندازه گیری باید بدون باز کردن مسیر احتراق ممکن باشد.

نقاط اندازه گیری فشار باید دارای قطر خارجی ۹-۰/۵ میلی متر و طول حداقل ۱۰ میلی متر باشد تا بتوان یک

لوله لاستیکی به آن وصل نمود.

قطر سوراخ نقطه اندازه گیری فشار نباید در باریکترین نقطه آن از ۱ میلی متر بیشتر باشد.

۴-۲-۵ وسائل روشن کننده مشعل اصلی

۴-۲-۵-۱ روشن کردن مشعل پیلوت

روشن نمودن پیلوتی که مستقیماً توسط دست روشن می گردد باید به آسانی امکان پذیر باشد.

وسایل روشن کننده مشعل پیلوت باید چنان طراحی و نصب گردد که نسبت به سایر اجزاء و پیلوت در مکان مناسبی قرار گیرند. باید امکان نصب یا برداشتن وسایل روشن کننده پیلوت بالاستفاده از ابزار معمولی وجود داشته باشد.

برای آبگرمکن‌های نوع C باید وسایل روشن کننده خاصی در نظر گرفت. (عنوان مثال فندک برقی). باید همیشه بتوان پیلوت دائم سوز این وسایل را در حالی که اتاقک احتراق بسته است روشن نمود.

۲-۶-۵ وسایل روشن کننده مشعل اصلی

مشعل اصلی باید مجهز به پیلوت یا وسیله‌ای برای روشن نمودن مستقیم آن باشد. روشن نمودن مستقیم آن نباید سبب بروز نقص در مشعل شود.

۵-۲-۶-۱ پیلوت

پیلوت باید به گونه‌ای قرار گرفته باشد که محصولات احتراق آن همراه با محصولات احتراق مشعل اصلی تخلیه گردد و محل قرارگیری پیلوت باید نسبت به مشعل اصلی ثابت باشد.

پیلوت باید به گونه‌ای طراحی و نصب شوند که نسبت به قطعات دیگر و مشعلی که آنرا روشن می‌کند به طور صحیح قرار گیرند. اگر برای گازهای مختلف از پیلوت‌های متفاوت استفاده می‌شود، این پیلوت‌ها را باید نشانه‌گذاری نمود که به توان به آسانی آن‌ها را با یکدیگر جایگزین و نصب کرد. همین مسئله در مرور نازل‌هایی که باید تعویض شوند نیز صادق است.

اگر میزان جریان گاز برای پیلوت تثبیت شده نباشد استفاده از یک تنظیم کننده جریان گاز برای آبگرمکن‌هایی که از گازی خانواده اول استفاده می‌کنند اجباری و برای گازهای خانواده دوم و سوم اختیاری است. اگر پیلوت و/ یا نازل‌ها متناسب با ویژگی‌های گاز مصرفی بوده و به آسانی قابل تعویض باشند، تنظیم کننده می‌تواند حذف شود.

استفاده از وسایل کنترل ورود هوای اولیه مجاز نیست.

۵-۲-۶-۲ وسایل روشن نمودن مستقیم

وسیله روشن نمودن مستقیم باید روشن شدن ایمن را تضمین نماید حتی اگر ولتاژ از ۸۵ تا ۱۱۰ درصد ولتاژ اسمی تغییر کند. فرمان تحریک وسایل انرژی زا برای روشن نمودن مستقیم نباید بعد از دستور باز شدن شیر خودکاری که گاز را برای روشن شدن باز می‌کند داده شود. به استثنای وسیله تشخیص وجود شعله، انرژی وسیله روشن کننده باید قبل از خاتمه زمان ایمنی روشن شدن قطع شود.

۷-۲-۵ وسیله نظارت بر شعله

۱-۷-۲-۵ کلیات

وجود شعله باید با یکی از دو روش زیر مشخص شود:

توسط وسیله نظارت بر شعله از نوع ترمومالکتریک

توسط وسیله تشخیص وجود شعله در سیستم کنترل خودکار مشعل

حداقل یک وسیله تشخیص شعله مورد لزوم می‌باشد.

وقتی مشعل اصلی به وسیله یک پیلوت روشن می‌شود، باید شعله پیلوت قبل از ورود گاز به مشعل اصلی آشکار شود.

۲-۷-۲-۵ وسیله نظارت بر شعله از نوع ترمومالکتریک

وسیله نظارت بر شعله از نوع ترمومالکتریکی با ویژگی‌های استاندارد EN125 و در مورد وسایلی که در شیر کنترل های چندکاره متتمرکز شده‌اند با استاندارد ملی ایران شماره ۴۵۱۲ مطابقت نماید.

این وسیله باید بتواند یک حالت قفل شدن غیر موقت آبگرمکن را در صورت خاموش شدن شعله پیلوت و یا در صورتی که عنصر حسگر یا اتصال ما بین این عنصر و فعال کننده خراب شده است ایجاد نماید.

اگر یک وسیله ایمنی (نظیر کلیدحرارتی یا وسیله ایمن تخلیه محصولات احتراق) روی وسیله نظارت بر شعله عمل می‌کند، انسداد باید بدون وقفه باشد.

علاوه برای آبگرمکن‌های نوع C این وسیله باید یا حاوی یک قفل روشن کننده یا قفل راهاندازی مجدد باشد.

۳-۷-۲-۵ سیستم کنترل خودکار مشعل

وسایل نظارت بر شعله برای سیستم‌های کنترل خودکار مشعل باید با الزامات مربوطه در استاندارد ملی شماره ۱۰۲۵۴ مطابقت داشته باشد.

در صورت نقص در شعله، سیستم باید حداقل یکی از کارهای زیر را انجام دهد:

برقراری مجدد جرقه

یا تجدید دوره اشتعال

یا قفل شدن موقت

در مورد برقراری مجدد جرقه یا تجدید دوره اشتعال، اگر تا پایان زمان ایمنی روشن شدن شعله‌ای روشن نشود، حداقل باید مشعل به حالت قفل شدن موقت در آید.

۸-۲-۵ وسیله ایمنی تخلیه محصولات احتراق

آبگرمکن‌ها باید چنان ساخته شوند که در شرایط جریان غیر عادی دودکش ، مقدار آزاد شدن محصولات

احتراق در اتاق از مقدار خطرناک بیشتر نشود. این شرایط با به کارگیری وسیله ایمنی تخلیه محصولات احتراق بدست می آید، در این حالت آبگرمکن به عنوان نوع B11BS طراحی می گردد. به هر حال آبگرمکن را می توان:

- در هوای آزاد

- یا در اتاقی مجزا با تهویه کافی و تخلیه مستقیم به فضای آزاد نصب نمود

در چنین حالتی لازم نیست آن را با وسیله ایمنی فوق مجہز نمود، ولی باید با اخطارهای کافی روی بسته بندی و در دستورالعمل ها به طور واضح محدودیت استفاده از این نوع آبگرمکن مشخص شود. بدین صورت آبگرمکن نوع B11 خوانده می شود.

هر گونه وسیله تنظیم که قسمتی از سیستم ایمنی فوق را تشکیل دهد باید توسط سازنده مهر و موم شده باشد.

وسیله ایمنی باید چنان طراحی شود که نتوان آن را بدون استفاده از ابزار پیاده و سوار نمود.
نصب غیر صحیح مجدد پس از سرویس نمودن باید با دشواری انجام شود.

وسیله ایمنی باید چنان طراحی شود که عایق کاری الکتریکی آن تنش های گرمایی ناشی از نشت و انتشار محصولات احتراق را تحمل نماید.

قطع ارتباط بین حسگر و وسیله‌ای که به سیگنال آن واکنش نشان می دهد، یا خرابی حسگر باید حداقل منجر به خاموشی کامل، در صورت لزوم بعد از زمان انتظار، گردد.

۹-۲-۵ حفاظت در برابر گرم شدن بیش از حد اتفاقی

آبگرمکن‌های دارای مخزن بسته باید دارای حفاظت در برابر بیش از حد گرم شدن باشند که جریان گاز را قبل از آن که دمای آب به 100°C برسد، قطع نماید.

اگر آبگرمکن دارای محدود کننده ایمنی برقی در برابر بیش از حد گرم شدن باشد این محدود کننده باید با ویژگی های استاندارد EN60730-2-9 برای نوع 2K مطابقت داشته باشد.
عمل وسیله ایمنی باید منجر به قفل شدن غیر موقت جریان گاز شود.

حسگر وسیله ایمنی در برابر بیش از حد گرم شدن باید از ترموموستات کنترلی مستقل باشد.

شیری که باید جریان گاز را قطع نماید، می‌بایست از شیری که توسط ترموموستات کنترل، کنترل می شود، مجزا باشد، وسیله ایمنی در مقابل بیش از حد گرم شدن، نباید قابل تنظیم باشد همچنین عملکرد این وسیله ایمنی نباید تحت تاثیر جریان ورودی آب سرد یا رسوب درون آبگرمکن قرار گیرد.

هر گونه نقص در حسگر یا اتصال بین حسگر و فعل کننده یا هر گونه قطع تغذیه خارجی که احتمالاً سبب نقص در کارکرد صحیح آبگرمکن می شود باید منجر به خاموشی این آبگرمکن گردد.

۱۰-۵ ترموموستات کنترل

آبگرمکن ها باید مجهز به ترموموستاتی باشند که نگهداری دمای آب درون مخزن آبگرمکن را در محدوده مشخص میسر سازد.

ترموستات دمای آب باید با ویژگی های استاندارد EN60730-2-9 برای نوع 1K مطابقت داشته باشد.

این ترموموستات ممکن است :

الف) توسط مصرف کننده قابل تنظیم باشد. در این حالت، موقعیت آن باید به طور واضح نمادگذاری شده باشد. تنظیم آن باید مثلًاً توسط یک دسته به راحتی قابل تنظیم باشد.

ب) توسط نصاب قابل تنظیم باشد. در این حالت باید عمل تنظیم آن با ابزاری امکان پذیر باشد، که به نصاب امکان تنظیم و سپس مهر و موم کردن آن را بدهد.

پ) غیر قابل تنظیم باشد.

۱۱-۵ شیرهای قطع خودکار

شیرهای قطع خودکار باید با الزامات مربوطه در استاندارد ملی شماره ۶۸۰۰ مطابقت داشته باشد.

مسیر گاز مشعل اصلی و مسیر گاز پیلوت چنانچه توان ورودی آن از $0,250 \text{ kW}$ (۲۱۵ kcal/h) بیشتر باشد، باید دارای دو شیر به صورت سری باشند که :

یک شیر رده C یا وسیله ناظارت بر شعله نوع ترموالکتریکی

یک شیر دوم از رده D بدون زمان بسته شدن برای آبگرمکن هایی که توان ورودی آن ها حداقل 70 kW

(۶۰۰۰ kcal/h) است، و زمان بسته شدن حداقل ۵ ثانیه برای آبگرمکن هایی که ظرفیت آن ها بیش از

60000 kcal/h است.

اگر توان ورودی مشعل پیلوت (پیلوت) معادل یا کمتر از $0,250 \text{ kW}$ (۲۱۵ kcal/h) است مسیر گاز ورودی پیلوت باید حداقل دارای یک شیره رده C یا وسیله ناظارت بر شعله ترموالکتریکی باشد.

وسایل ایمنی که منجر به قفل شدن غیر موقت می شوند، باید به هر دو شیر بطور همزمان دستور بسته شدن بدهند. در صورتی که از وسیله ناظارت بر شعله ترموالکتریکی استفاده شده باشد، وسایل ایمنی می توانند روی همین وسیله عمل کنند.

اگر مشعل اصلی بطور مستقیم روشن شود و دستور بسته شدن بطور هم زمان به دو شیر فوق داده نشود، در این صورت این دو شیر می توانند از نوع کلاس C باشند.

اگر بین فرمان های کنترل بسته شدن شیرها زمانی حداقل ۵ ثانیه طول کشد این فرامین همزمان در نظر گرفته می شوند.

شیر رده C را می توان با شیر رده B یا A جایگزین نمود، شیر رده D را می توان با شیر رده C یا B یا A

تعویض کرد.

۱۲-۵ محدود کننده دمای محصولات احتراق

اگر لوله های استفاده شده برای تخلیه محصولات احتراق آبگرمکن از نوعی باشند که افزایش بیش از حد دمای محصولات احتراق باعث تاثیرات ناهنجار روی آن ها شود (مثالاً لوله پلاستیکی یا با آستر پلاستیکی دودکش) آبگرمکن باید دارای وسیله ایمنی باشد که از افزایش دمای محصولات احتراق بیش از حد مجازی که توسط سازنده برای این لوله ها اعلام گردیده، جلوگیری نماید.

این وسیله که دمای محصولات احتراق را محدود می نماید باید غیر قابل تنظیم بوده و نباید بدون استفاده از ابزار در دسترس باشد. کار کرد این وسیله باید به خاموش شدن غیر موقت آبگرمکن منجر گردد.

۱۳-۵ شیر اطمینان ترکیبی (دما و فشار)

سازنده باید آبگرمکن را به شیر اطمینان ترکیبی دما و فشار که با استاندارد ملی ایران شماره ۲۴۳۷ مطابقت کامل دارد مجهر نماید و یا یک چنین شیری را همراه آبگرمکن ارسال نماید.

چنانچه یک شیر اطمینان ترکیبی دما و فشار لازم باشد، اندازه اتصال به آبگرمکن باید طوری باشد که در صورت رسیدن دمای آب به ۱۰۰ درجه سلسیوس یا فشار آب به نقطه تنظیم مربوطه، این قطعه به طور کامل باز شود.

۱۴-۵ دمپر دودکش

۱-۱۴-۵ کلیات

اگر آبگرمکن و دمپر دودکش آن به طور مجزا به فروش می رسد، باید چنان طراحی گردیده باشند که نتوان آن ها به طرز اشتباه سوار نمود. دستور العمل های نصب باید به چنین وسیله ای اشاره داشته باشند.

اگر انرژی کمکی قطع شود یا قسمتی که کار کرد آن در این دمپر موثر است، از کار بیفت، امکان روشن باقی ماندن مشعل اصلی بادمپر بسته نباید وجود داشته باشد.

جريان گاز مشعل اصلی آبگرمکن نباید تا وقتی که مسیر دمپر تا ۹۰ درصد مجرای خود باز نشده است دوباره به راه بیافتد.

اتصالات بین دمپر و محور موتور الکتریکی باید کاملاً صلب باشند.

اتصال عامل بندآورنده به کلید فعال کننده جريان گاز مشعل اصلی باید به گونه‌ای باشد که نتواند شل بشود. کلید کنترل کننده جريان گاز مشعل اصلی باید مستقیماً با موقعیت شیر فعال شود. در غیر این صورت باید به روش دیگری حداقل معادل این روش محافظت گردد.

کلیدهای محدود کننده باید به نحوی ساخته و متصل گردد که نتواند اشتباهًا علامت «بازبودن» را بدهد. موقعیت کلید دمپر دودکش باید مقدم بر کار کرد مشعل باشد.

۲-۱۴-۲ نشانه های قابل رویت

نشانه های برای تعیین چشمی موقعیت دمپر دودکش توسط مصرف کننده باید به طور واضح قابل رویت باشد.

۳-۱۴-۲ شیر ایمنی قطع جریان

دمپر دودکش باید یک شیر خودکار قطع ایمنی از رده های A,B,C را به کار بیاندازد.

۴-۱۴-۲ حداقل معبر

حداقل معبر دمپر دودکش در آبگرمکن های دارای پیلوت دائمی یا نیمه دائمی باید چنان باشد که کارکرد صحیح شعله پیلوت را تضمین نموده و هیچ گونه اثری از چگالیده های محصولات احتراق نباید مشاهده شود.

۳-۵ مشعل اصلی

سطح مقطع سوراخ های سر مشعل و ناحیه خروجی مشعل ها و پیلوت ها نباید قابل تنظیم باشد.

تمامی نازل ها و یا محدود کننده های قابل تعویض باید دارای نشانه های شناسایی پاک نشدنی باشند که هر گونه اشتباه را غیر ممکن سازد . در مورد نازل ها و یا محدود کننده های غیر قابل تعویض این نماد گذاری باید روی بدنه آبگرمکن انجام شود.

هر گونه تغییر در نازل ها و یا محدود کننده ها را باید بتوان بدون نیاز به جدا کردن آبگرمکن انجام داد. اگر نازل ها یا محدود کننده ها قابل تعویض باشند، موقعیت آن ها باید به خوبی مشخص و تعریف گردیده و نحوه نصب آن ها باید به گونه ای باشد که هر گونه اشتباه در نصب آن ها مشکل باشد.
وسایل کنترل هوای ورودی اولیه مجاز نمی باشند.

۴-۵ تخلیه چگالیده ها

- در مورد آبگرمکن هایی که از نوع چگالشی نمی باشند، هر گونه مایعات چگالیده در آن باید یا تخلیه شده و یا دوباره تبخیر گردد تا از خروج جریان مایعات (باستثنای شرایط خاص، از طریق دودکش محصولات احتراق در آبگرمکن های نوع C) ممانعت بعمل آید.

- در آبگرمکن های چگالشی، مایع حاصل از چگالش طی کار آبگرمکن، اعم از مایع تشکیل شده در لوله های خروج محصولات احتراق یا در لوله های منتهی به آن باید توسط یک مجرای تخلیه دفع گردد.

قطر داخلی لوله تخلیه مایعات چگالیده باید حداقل ۱۳ میلی متر باشد.

سیستم تخلیه که قسمتی از آبگرمکن را تشکیل می دهد و یا همراه آن عرضه می گردد، باید چنان باشد که: مطابق دستورالعمل های سازنده براحتی قابل بازرگانی و نظافت باشد.
براحتی مسدود نشود.

نتواند محصولات احتراق را به اتفاقی که آبگرمکن در آن نصب گردیده انتقال دهد. این شرط در صورتی که سیستم تخلیه دارای تله آب باشد برآورده می‌گردد.

تله آب باید حداقل ۲۵ میلی متر در فشار حداقل در محفظه احتراق ، در بیشترین طول لوله دودکشی که سازنده مشخص کرده، نشت بندی داشته باشد.

سطح در تماس با مایعات حاصل از چگالش (به جز تخلیه های طراحی شده و تله آب) باید چنان طراحی شده باشند که انباست مایع چگالیده در آن ها غیر ممکن باشد.

۶ ویژگی عملکرد

۱-۶ اجرای آزمون ها

اجرای آزمون ها به جز مواردی که به گونه‌ی دیگری بیان شوند، مطابق شرایط ذیل صورت می‌گیرد.

۱-۶ مشخصات گازهای آزمون

آبگرمکن ها برای کار با گازهایی با کیفیت های گوناگون در نظر گرفته می‌شوند. یکی از اهداف این مشخصات بررسی این نکته است که عملکرد آبگرمکن هنگام کار با خانواده ها و گروه های گاز و فشار گازهایی که برای آن ها طراحی شده‌اند، پس از استفاده مناسب از تنظیم کننده های از پیش تنظیم شده رضایتبخش می‌باشد. ترکیبات و ویژگی های گازهای آزمون در استاندارد EN437 قید گردیده است.

۲-۶ شرایط تهیه گازهای آزمون

ترکیب گازهای مورد استفاده برای آزمون ها باید تا حد امکان نزدیک به آنچه در جدول ۲ داده شده است باشد. برای آماده سازی این گازها باید قواعد زیر مورد ملاحظه قرار گیرند.

عدد ووب گاز مورد استفاده باید $2 \pm$ درصد مقدار بیان شده در جدول برای گاز آزمون مربوطه باشد. (این رواداری شامل خطای تجهیزات اندازه گیری می‌گردد).

اجزاء بکار رفته در تهیه این مخلوط ها باید دارای حداقل درجه های خلوص زیر باشند:

نیتروژن	N ₂	۹۹٪.	با محتوای کلی هیدروژن منو اکسید کربن و اکسیژن
هیدروژن	H ₂	۹۹٪.	کمتر از ۱٪ و محتوای کلی نیتروژن و دی اکسید کربن
متان	CH ₄	۹۵٪.	کمتر از ۰.۲٪
پروپن	C ₃ H ₆	۹۵٪.	
پروپان	C ₃ H ₈	۹۵٪.	
بوتان	C ₄ H ₁₀	۹۵٪.	

معهذا در صورتیکه مخلوط نهایی دارای ترکیبی مشابه با مخلوط ساخته شده با اجزایی با مشخصات ذکر شده باشد این شرایط اجباری نمی باشند. در این صورت مخلوط می تواند از گازی که شامل چندین جزء از مخلوط نهایی با نسبت های مناسب است، ساخته شود.

ولی در مورد گازهای خانواده دوم :

برای آزمون هایی که با گازهای مرجع G20 و G25 انجام می گردد می توان از گاز طبیعی به ترتیب از گروه E, L, H یا حتی در صورتیکه ترکیب آن با شرایط بالا هماهنگ نباشد استفاده نمود.

این مشروط بر این است که پس از هر افزایش لازم پروپان یا نیتروژن، مخلوط نهایی دارای عدد ووب بین ± 2 درصد آنچه در جدول برای گاز مرجع مربوطه ذکر شده است، باشد:

برای آماده سازی گازهای حدی، استفاده از گازهای پایه زیر بجای متان مجاز است :

برای گازهای حدی G21, G222, G23 : گاز طبیعی گروه H

برای گازهای حدی G27, G231 : گاز طبیعی گروه L, H یا

برای گاز حدی G26 : گاز طبیعی گروه L

در هر مورد ، مخلوط نهایی پس از افرودن پروپان یا نیتروژن باید دارای عدد ووب بین ± 2 درصد آنچه در جدول ۲ برای گاز حدی مربوطه داده شده است باشد و میزان موجودی هیدروژن در مخلوط نهایی باید به اندازه مندرج در جدول ۲ باشد.

هنگامی که برای آزمون های معین، استفاده از گازهای توزیع شده واقعی مجاز باشد، این گاز باید متعلق به خانواده و گروه مشابه گاز مرجع جایگزین شده باشد.

در صورت تردید، آزمون ها باید با گازهای آزمون جدول ۲ انجام گردد.

جدول ۲: مشخصات گازهای آزمون

گاز خشک در شرایط 15°C و 1013.25 mbar

d	Hs (MJ/m ³)	Ws (MJ/m ³)	Hi (MJ/m ³)	Wi (MJ/m ³)	ترکیب حجمی٪	علامت مشخصه	گازهای آزمون	خانواده و گروه گازها
گازهای خانواده اول								
۰.۴۱	۱۵.۸۷	۲۴.۷۵	۱۳.۹۵	۲۱.۷۶	CH ₄ =26 H ₂ =50 N ₂ =24	G110	گاز مرجع، گاز حدی احتراق ناقص، پرش شعله و گاز حدی دوده زا	گروه a
۰.۳۶۷	۱۳.۵۶	۲۲.۳۶	۱۱.۸۱	۱۹.۴۸	CH ₄ =17 H ₂ =59 N ₂ =24	G112	گاز حدی توکشیدگی شعله	
گازهای خانواده دوم - گاز طبیعی								
۰.۵۵۵	۳۷.۷۸	۵۰.۷۲	۳۴.۰۲	۴۵.۶۷	CH ₄ =100	G20	گاز مرجع	گروه H
۰.۶۸۴	۴۵.۲۸	۵۴.۷۶	۴۱.۰۱	۴۹.۶۰	CH ₄ =87 C ₃ H ₈ =13	G21	گاز حدی احتراق ناقص و دوده زا	
۰.۴۴۳	۳۱.۸۶	۴۷.۸۷	۲۸.۵۳	۴۲.۸۷	CH ₄ =77 H ₂ =23	G222	گاز حدی توکشیدگی شعله	
۰.۵۸۶	۳۴.۹۵	۴۵.۶۶	۳۱.۴۶	۴۱.۱۱	CH ₄ =92.5 N ₂ =7.5	G23	گاز حدی پرش شعله	
۰.۶۱۲	۳۲.۴۹	۴۱.۵۲	۲۹.۲۵	۳۷.۳۸	CH ₄ =86 N ₂ =14	G25	گاز مرجع و گاز حدی توکشیدگی شعله	گروه L
۰.۶۷۸	۳۶.۹۱	۴۴.۸۳	۳۳.۳۶	۴۰.۵۲	CH ₄ =80 C ₃ H ₈ =7 N ₂ =13	G26	گاز حدی احتراق ناقص و گاز حدی دوده زا	
۰.۶۲۹	۳۰.۹۸	۳۹.۰۶	۲۷.۸۹	۳۵.۱۷	CH ₄ =82 N ₂ =18	G27	گاز حدی پرش شعله	
۰.۵۵۵	۳۷.۷۸	۵۰.۷۲	۳۴.۰۲	۴۵.۶۷	CH ₄ =100	G20	گاز مرجع	گروه E
۰.۶۸۴	۴۵.۲۸	۵۴.۷۶	۴۱.۰۱	۴۹.۶۰	CH ₄ =87 C ₃ H ₈ =13	G21	گاز حدی احتراق ناقص و دوده زا	
۰.۴۴۳	۳۱.۸۶	۴۷.۸۷	۲۸.۵۳	۴۲.۸۷	CH ₄ =77 N ₂ =23	G222	گاز حدی توکشیدگی شعله	
۰.۶۱۷	۳۲.۱۱	۴۰.۹۰	۲۸.۹۱	۳۶.۸۲	CH ₄ =85 N ₂ =15	G231	گاز حدی پرش شعله	

ادامه جدول ۲ : مشخصات گازهای آزمون(۱)

گازهای خانواده سوم - گاز مایع								
۲,۰۷۵	۱۲۵,۸۱	۸۷,۳۳	۱۱۶,۰۹	۸۰,۵۸	n-C ₄ H ₁₀ =50 i-C ₄ H ₁₀ =50	G30	گاز مرجع و گاز حدی احتراق ناقص و دوده زا	گازهای خانواده
۱,۵۵۰	۹۵,۶۵	۷۶,۸۴	۸۸,۰۰	۷۰,۶۹	C ₃ H ₈ =100	G31	گاز حدی پرش شعله	سوم و گروه ۳B/P
۱,۴۷۶	۸۸,۵۲	۷۲,۸۶	۸۲,۷۸	۶۸,۱۴	C ₃ H ₆ =100	G32	گاز حدی توکشیدگی شعله	
۱,۵۵۰	۹۵,۶۵	۷۶,۸۴	۸۸,۰۰	۷۰,۶۹	C ₃ H ₈ =100	G31	گاز مرجع و گاز حدی احتراق ناقص و دوده زا گاز حدی پرش شعله	گروه ۳P
۱,۴۷۶	۸۸,۵۲	۷۲,۸۶	۸۲,۷۸	۶۸,۱۴	C ₃ H ₆ =100	G32	گاز حدی توکشیدگی شعله و دوده زا	

تذکر : ارزش های حرارتی گازهای آزمون خانواده سوم را که در جدول ۲ بر حسب مگاژول بر متر مکعب (MJ/m³) بیان شده است می توان همانطور که در جدول ۳ داده شده است بر حسب مگاژول بر کیلوگرم (MJ/kg) نیز بیان نمود .

جدول ۳: ارزش حرارتی گازهای آزمون خانواده سوم (گاز مایع)

Hs	Hi	علامت مشخصه گاز آزمون
۴۹,۴۷	۴۵,۶۵	G30
۵۰,۳۷	۴۶,۳۴	G31
۴۸,۹۴	۴۵,۷۷	G32

۳-۱-۶ انتخاب گازهای آزمون

انتخاب گازهای مرجع و گازهای حدی، متناسب با استاندارد EN437 صورت می گیرد.

۴-۱-۶ فشارهای آزمون

فشارهای ورودی عادی، حداقل و حداکثر که برای انجام آزمون ها به کار برده می شوند باید مطابق استاندارد

EN437 باشد. فشارهای آزمون یعنی فشارهای استاتیک که باید در اتصال ورودی آبگرمکن، وقتی آبگرمکن در حال کار می‌باشد، وارد آید.

این فشارها در جدول ۴ درج شده است.

جدول ۴ : فشارهای آزمون فشار بر حسب میلی بار

P_{max}	P_{min}	P_n	غاز مرجع	طبقه آبگرمکن‌های دارای پسوند
۱۵	۶	۸	G110,G112	گازهای خانواده اول : 1a
۲۵	۱۷	۲۰	G20,G21 G222,G23	گاز خانواده دوم : 2H (غاز طبیعی)
۳۰	۲۰	۲۵	G25,G26 G27	گاز خانواده دوم : 2L (غاز طبیعی)
۲۵	۱۷	۲۰	G20,G21 G222,G231	گاز خانواده دوم : 2E (غاز طبیعی)
۳۵	۲۵	(۱)۲۹	G30,G31 G32	گاز خانواده سوم: (غاز مایع)
۵۷/۵	۴۲/۵	۵۰	G30,G31,G32	
۴۵	۲۵	۳۷	G31,G32	گاز خانواده سوم: (غاز مایع)
۵۷/۵	۴۲/۵	۵۰	G31,G32	

(۱) آبگرمکن‌های متعلق به این طبقه می‌توانند بدون تنظیم در فشار ورودی تعیین شده ۲۸ میلی بار به کار روند.

۶-۱-۵ شرایط کلی آزمون

آبگرمکن‌ها در شرایط زیر تحت آزمون قرار می‌گیرند، مگر آن که شرایط دیگری بیان شود:

۶-۱-۵-۱ اتاق آزمون

آبگرمکن در اتاقی دارای تهویه کافی و بدون کوران (سرعت هوا در آن حداقل 0.5 m/s باشد) نصب می‌گردد.

دماهی اتاق $20 \pm \frac{7}{3}$ درجه سلسیوس است مگر دماهی دیگری تصریح شده باشد، آبگرمکن از تابش مستقیم

آفتاب باید دور نگه داشته شود.

۲-۵ الزامات نصب

الف- کلیات

در تمام آزمون ها، مگر آن که در بندهای مربوطه مورد دیگری تصریح شده باشد، آبگرمکن باید تحت شرایطی که در دستورالعمل های سازنده مشخص شده ، نصب و راهاندازی شود.

به خصوص، آبگرمکن های قابل نصب روی دیوار باید روی پانل (صفحه) آزمونی عمودی از جنس تخته سه لایی، یا ماده دیگری با ویژگی های حرارتی مشابه، مطابق دستورالعمل های فنی داده شده نصب گردد.
نمونه محصولات احتراق در سطحی عمود بر جهت جریان محصولات احتراق و در فاصله L از انتهای کanal محصولات احتراق گرفته می شود (مثال های داده شده در شکل ها ۳ و ۴ و ۵ مراجعه شود)

$$L=Di$$

$$\text{برای کanal های چهار گوش: } L = \frac{4S}{C}$$

که در آن :

Di : قطر داخلی کanal تخليه محصولات احتراق، بر حسب میلی متر

S : مساحت سطح مقطع این کanal، بر حسب میلی متر مربع

C : محیط این کanal، بر حسب میلی متر

پربو (شاخک) نمونه گیری طوری قرار داده می شود که بتواند نمونه ای را که معرف محصولات احتراق باشد بگیرد.

ب- برای آبگرمکن های نوع B :

به جز مواردی که بنحو دیگری بیان شده باشد، آبگرمکن نوع B_1 باید به لوله دودکش آزمایشی با ارتفاع یک متر و قطری مساوی حداقل قطر اعلام شده در دستورالعمل های سازنده نصب شود.

ضخامت جداره لوله دودکش باید کمتر از ۱ میلی متر باشد.

در صورت عدم تناسب قطر خارجی دودکش، یک قطعه اتصال رابط به ضخامت یک میلی متر برای ارتباط این اتصال ها به یکدیگر مورد استفاده قرار می گیرد.

ارتفاع دودکش در دو حالت زیر اندازه گیری می شود:

برای آبگرمکن های دارای دهانه افقی دودکش، از محور افقی.

برای آبگرمکن های دارای دهانه دودکش با محور عمودی از سطح صفحه دودکش

ج- برای آبگرمکن های نوع C

به جز مواردی که به نحو دیگری بیان شده باشد آبگرمکن باید به کوتاهترین کانال با کمترین افت فشار، به طوری که سازنده در دستورالعمل نصب اعلام نموده است، متصل شود. در صورت لزوم، یک کانال بلند و کوتاه شونده (تلسکوپیک) خارجی می‌تواند مطابق دستورالعمل سازنده آببندی گردد. حفاظت ترمینال نصب نمی‌شود. آبگرمکن‌های نوع C_1 , C_3 و C_5 در حالی که ترمینال کانال آن‌ها در جای خود نصب می‌باشد مورد آزمون قرار می‌گیرند. آبگرمکن‌های نوع C_1 همراه با کanalی آزمون می‌شوند که برای دیواری به ضخامت ۳۰۰ میلی متر مناسب باشد.

آبگرمکن‌های نوع C_2 , C_4 و C_8 در حالی مورد آزمون قرار می‌گیرند که قطعات اتصال دهنده آن‌ها در جای خود قرار دارند ولی به کانال آزمون متصل نشده‌اند.

آبگرمکن‌های نوع C_6 مجهز به صفحات مانعی می‌باشند که می‌توان با آن‌ها حداقل و حداکثر افت فشارهای کانال را، که سازنده مشخص کرده است، شبیه‌سازی نمود.

آبگرمکن‌های نوع C_7 همراه با یک متر دودکش عمودی ثانوی آزمون می‌شوند.

۶-۵-۳ تامین آب

آبگرمکن باید به ورودی آبی متصل گردد که دارای قابلیت کنترل به منظور ایجاد فشارهای لازم با تغییرات $\pm 4\%$ باشد، فشارهای ذکر شده، اختلاف فشار بین ورودی و خروجی آبگرمکن با در نظر گرفتن شیرهایی که در آبگرمکن وجود دارد می‌باشد.

دمای آب ورودی نباید در هیچ حالتی از 25°C بیشتر شود و هنگامی که باید دمای آب خروجی اندازه گیری شود، حداقل تغییر دمای آب ورودی در طول مدت طی آزمون نباید بیش از ± 0.5 درجه سلسیوس باشد. دماهای ورودی بلافاصله قبل از اتصال ورودی آب اندازه گیری می‌گردد. مگر اینکه روش دیگری پیشنهاد شده باشد، دمای خروجی آب بلافاصله بعد از اتصال خروجی اندازه گیری می‌شود و دمای آب داغ به وسیله دماسنجد و اکنش بطیی^۱ اندازه گیری می‌گردد.

۶-۵-۴ عدم قطعیت‌های اندازه گیری

جز مواردی که در بندهای خاص به نحو دیگری بیان شده باشد، اندازه گیری‌ها باید با حداقل عدم قطعیت‌های زیر انجام شود:

این عدم قطعیت‌ها متناظر با دو انحراف استاندارد می‌باشند:

۱ - دماسنجد با و اکنش بطیی وسیله اندازه گیری است که هنگامی که حس کننده آن در آب ساکن قرار می‌گیرد دارای زمان پاسخگوئی است که $\%90$ افزایش دمای نهایی در دامنه 15°C تا 100°C در طی مدت ۵ ثانیه اندازه گیری می‌شود.

		الف) فشار اتمسفر
ب) فشار محفظه احتراق و فشار دودکش آزمایش٪ ±۵	±۰.۵ mbar	
پ) فشار گاز	±۲٪.	
ت) افت فشار سمت آب	±۵٪.	
ث) گذر آب	±۱٪.	
ج) گذر گاز	±۱٪.	
چ) زمان ، برای حداکثر تا یک ساعت، ۰.۲ ثانیه و برای بالاتر از یک ساعت، ۰/۱ درصد		
ح) انرژی الکتریکی کمکی٪ /۲		
خ) دمایا:		
محیط	±۱°C	
آب	±۲°C	
محصولات احتراق	±۵°C	
گاز	±۰.۵°C	
سطح	±۵°C	
د) O_2, Co_2, Co	±۶٪.	
ذ) ارزش حرارتی گاز	±۱٪.	
ر) چگالی گاز	±۰.۵٪.	
ز) جرم	±۰.۰۵٪.	
س) گشتاور	±۱۰٪.	
ش) نیرو	±۱۰٪.	

برای تعیین میزان نشتی طی آزمون های ایمنی، از روش حجمی استفاده می شود که خواندن مستقیم، میزان نشتی را میسر ساخته و چنان دقتی را فراهم می سازد که تعیین خطای آن از ۰.۰۱ دسیمتر مکعب در ساعت بیشتر نشود. این ابزار آزمون در شکل ۱ نشان داده شده است.

عدم قطعیت های آزمون اعلام شده برای آزمون های منفرد هستند.

در مورداندازه گیری هایی که ترکیبی از تعدادی اندازه گیری های مجزا می باشد (نظیر اندازه گیری راندمان) ممکن است عدم قطعیت های مجزای کوچکتری برای بدست آوردن عدم قطعیت کل لازم باشد.

۵-۵-۵ تنظیم آبگرمکن

آبگرمکن باید برای کار با هر یک از گازهای مرجع و فشارهای آزمون معمولی به وسایلی مناسب مجهز باشد. گاورنر گاز و تنظیم کننده از پیش تنظیم شده میزان گاز در صورتی که برای گاز مورد مصرف، غیر مجاز اعلام شده باشند، خارج از سرویس قرار می‌گیرند. در صورت لزوم آبگرمکن مطابق دستورالعمل فنی تنظیم می‌گردد.

به جز آزمون هایی که شرایط متفاوت دارند، آبگرمکن با گاز(های) مرجع تحت فشار معمولی مطابق بند ۶-۴ و در میزان مصرف حداکثر خود بکار انداخته می‌شود.

پیش از آنکه آزمون های لازم با گاز مرجع در توان ورودی اسمی انجام گردد آبگرمکن تنظیم می‌گردد تا اطمینان حاصل شود که با تغییر تنظیم وسیله تنظیم میزان جریان، می‌توان به توان ورودی اسمی با دقت $\pm 2\%$ دست یافت، یا :

اگر آبگرمکن برای گاز مورد استفاده خود دارای گاورنر فشار در سرویس و فاقد تنظیم کننده از پیش تنظیم شده است، با خارج از سرویس کردن گاورنر و تنظیم فشار گاز ورودی آبگرمکن اگر آبگرمکن فاقد تنظیم کننده از پیش تنظیم شده و همچنین فاقد گاورنر می‌باشد و یا اگر این وسایل برای گاز مورد استفاده خارج از سرویس می‌باشند، با تنظیم فشار ورودی آبگرمکن.

آزمون های با گاز حدی باید با نازل و تنظیم کننده متناسب با گاز مرجع گروهی که گاز حدی به آن تعلق دارد انجام شود.

فشارهای آزمون در محدوده $20 \text{ mbar} \pm 2$ نگه داشته خواهد شد.

برای تمام آزمون های با فشار حداقل و حداکثر، فشارهای ذکر شده در جدول ۴ بکار گرفته خواهند شد.

۶-۵-۶ منبع تغذیه

آبگرمکن در صورت کاربرد باید به یک منبع تغذیه با ولتاژ اسمی متداول شبکه برق شهری متصل شود مگر این که شرایط دیگری مقرر شده باشد.

۶-۵-۷ حالت پایدار

تمام آزمون ها در شرایط حالت پایدار انجام می‌گیرند مگر این که به نحو دیگری بیان شده باشد. در حالتی که ترموستات در مقدار متوسطی تنظیم شده است، حالت پایدار با جریان یافتن مقداری آب به اندازه ای که مشعل را به طور مداوم با شعله کامل یا شعله کاهش یافته، طی مدت آزمون، روشن نگهادار، بدست می‌آید، که به هر حال تا ۱۰ دقیقه پس از آن که مشعل به حداکثر شعله خود برسد شروع می‌گردد.

۸-۵-۱ تعادل گرمایی

برای حصول اطمینان از تعادل گرمایی ابتدا ترمومترات در دمای مشخص برای آزمون متناظر تنظیم می‌گردد. تعادل گرمایی مورد اشاره در بندهای مربوطه موقعی بدست می‌آید که از حالتی که آبگرمکن سرد است، یک بار کامل گرم شده و تخلیه گردد و دوباره آبگیری و گرم می‌شود تا مجدداً مشعل به وسیله فرمان قطع ترمومترات خاموش شود.

۲-۶ سلامت

۱-۲-۱ سلامت مسیر گاز

۶-۱-۱ الزامات

مسیر گاز باید ایمن و بدون نقص باشد.

سلامت مسیر گاز وقتی اطمینان بخش خواهد بود که نشتی هوا از مقادیر زیر بیشتر نشود.

آزمون شماره ۱ : $0,06 \text{ dm}^3/\text{h}$

آزمون شماره ۲ : $0,06 \text{ dm}^3/\text{h}$ به ازاء هر وسیله قطع جریان گاز

آزمون شماره ۳ : $0,14 \text{ dm}^3/\text{h}$

۶-۱-۲ آزمون ها

ورودی گاز آبگرمکن به یک لوله هوا که دارای فشار مناسب و ثابت است متصل می‌گردد.

آبگرمکن در دمای اتاق واقع می‌گردد و این دما باید طی مدت آزمون ها ثابت باقی بماند.

آزمون اول در هنگام تحويل آبگرمکن قبل از انجام هر آزمون دیگر و سپس، پس از انجام کلیه آزمون های این استاندارد، و پس از آنکه اجزایی از مسیر گاز که شامل اتصالات نشت بندی می‌باشند و در دستورالعمل فنی قابل جدا کردن ذکر شده‌اند، پنج بار باز و بسته شوند.

مثالی از دستگاه آزمون مربوطه در شکل یک نشان داده شده است.

آزمون شماره ۱ :

در این آزمون نشت اولین عامل بند آورنده در حالیکه تمام دیگر عوامل بند آورنده پایین دست آن در حالت باز قرار دارند کنترل می‌شود.

فشار بالا دست آبگرمکن 150 mbar می‌باشد.

آزمون شماره ۲ :

در صورتی که کنترل‌ها با استانداردهای ملی ایران شماره ۶۸۰۰ مطابقت نداشته باشد، آبگرمکن به حالت اولیه‌ای خود هنگام تحويل برگردانده می‌شود.

در این حالت، وقتی که دومین وسیله بند آورنده جریان گاز بسته و اولین وسیله بند آورنده باز می‌باشد، آزمون در جهت جریان گاز انجام می‌شود.

در این موقع باید مسیر جریان گاز پیلوت مسدود شده باشد.

فشار بالا دستی آبگرمکن برای آبگرمکن هایی که از گازهای خانواده سوم استفاده نمی‌کنند باید ۵۰ میلی‌بار و برای آبگرمکن هایی که از گازهای خانواده سوم استفاده می‌کنند ۱۵۰ میلی‌بار باشد.

هر گونه وسیله بند آورنده که در مسیر گاز پیلوت قرار دارد تحت آزمون مشابه قرار می‌گیرد.
این آزمون تحت فشار ۶ میلی‌بار تکرار می‌شود.

آزمون شماره ۳:

نشت کلی در حالی که تمام شیرها مانند اینکه آبگرمکن در حال کار می‌باشد . باز هستند و خروجی گاز با استفاده از درپوش یا قطعات مناسبی که سازنده ارسال کرده، مسدود شده و سپس کنترل می‌گردد.

فشار بالا دست آبگرمکن برای آن هایی که گازهای خانواده سوم را مصرف نمی‌کنند ۵۰ میلی‌بار و برای آن هایی که گازهای خانواده سوم را مصرف می‌کنند ۱۵۰ میلی‌بار می‌باشد.

۲-۲-۶ ایمنی مسیر تأمین هوای احتراق و تخلیه محصولات احتراق

۲-۲-۱ آبگرمکن‌های نوع B

۱-۲-۲-۶ الزامات

محصولات احتراق باید فقط از خروجی دودکشی که آبگرمکن به آن متصل است خارج شود.

۲-۱-۲-۶ آزمون‌ها

آبگرمکن مطابق شرح بند ۱-۶ نصب و به یک دودکش به طول یک متر متصل می‌شود به غیر از آبگرمکن‌های قابل نصب بر روی دیوار که برای آن‌ها این دودکش باید دارای ارتفاع ۵۰ متر باشد، مگر اینکه که سازنده مشخص نماید که آزمون آبگرمکن باید با دودکشی با طول یک متر انجام گیرد. آزمون با یکی از گازهای مرجع یا گازی که در شبکه توزیع است، برای رده آبگرمکن مورد آزمون، در توان ورودی اسمی در هوای ساکن تحت شرایطی که تخلیه محصولات احتراق به حالت پایدار رسیده، انجام می‌شود. (به بند ۷-۵-۱-۶ مراجعه شود) نشت‌های احتمالی توسط قراردادن یک صفحه نقطه شبنم^۱ که دمای آن کمی بالاتر از نقطه شبنم هوای محیط ثابت شده، در تمام نقاطی که احتمال نشتی از آن‌ها می‌رود بررسی می‌گردد.

معهدها در موارد تردید انتشار محصولات احتراق با دستگاه آنالیزر CO_2 با قدرت پاسخ سریع، و لوله نمونه‌گیری که به آنالیزر، متصل است بررسی می‌گردد. آنالیزر مورد استفاده باید قادر به اندازه‌گیری در محدوده ۰/۱ درصد باشد.

1- Dew point plate

نمونه برداری نباید در عملکرد آبگرمکن تداخل نموده و به خصوص نباید باعث نشت محصولات احتراق شود.
این الزام در صورتی که مقدار CO_2 در هوا اتاق آزمون از ۲٪ درصد افزایش پیدا نکند، رضایت بخش خواهد بود.

۶-۲-۲-۲-۲ آبگرمکن‌های نوع C

۶-۲-۲-۲-۱ الزامات

۶-۲-۲-۲-۱-۱ مسیر محصولات احتراق و تغذیه هوا

میزان نشت حجمی به شرایط مرجع بدون در نظر گرفتن رطوبت نسبی موجود در هوا تصحیح می‌گردد.
صحت عملکرد آبگرمکن در صورتی که نشت حجمی آن از مقادیر مندرج در جدول ۵ بیشتر نشود،
رضایت بخش می‌باشد.

جدول ۵-سلامت مسیر احتراق

میزان نشت محصولات احتراق بر حسب m^3/h			
نشت در حالی که مسیر تخلیه محصولات احتراق به طور کامل توسط مسیر تامین هوا مصرفی احاطه نشده است.(۱)	نشت در حالی که مسیر تخلیه محصولات احتراق که به طور کامل توسط مسیر تامین هوا مصرفی احاطه شده است.(۱)	قطعات مربوط	
۰.۶	۳	فقط آبگرمکن	
(۲)۰/۴	۲	کanal ها به تنها ی	
۱	۵	آبگرمکن با کanal ها	

(۱) هنگامی که بنا به انتخاب سازنده، آبگرمکن و کanal ها جداگانه تحت آزمون قرار می‌گیرند، الزامات از ستون مربوطه جدول اخذ می‌گردد.

(۲) در صورتی که نشت حجمی در کanal تخلیه محصولات احتراق از $0.03 \text{ dm}^3/\text{s}$ در ساعت به ازاء هر میلی متر قطر بر هر اتصال بیشتر نشود، فرض می‌شود کanal به طور کامل احاطه شده است.

۶-۲-۲-۲-۱-۲ کanal تخلیه محصولات احتراق برای سیستم های کنترل متناوب
(به بند ۵-۱-۷-۳-۶-۲-۲ روش های نظارت غیر مستقیم مراجعه شود)

سلامت کanal تخلیه محصولات احتراق برای نصب در داخل و خارج اتاقی که آبگرمکن در داخل آن نصب شده است، برای سیستم های کنترل متناوب، تحت شرایط بند ۶-۲-۲-۲-۲-۲ در صورتی قابل اطمینان تلقی می‌شود که مقدار نشت از سطح آن از $0.006 \text{ dm}^3/\text{s.m}^2$ بیشتر نشود.

۶-۲-۲-۲-۳ کanal مجازی تخلیه محصولات احتراق

از سلامت یک کanal جداگانه تخلیه محصولات احتراق نسبت به فضاهای غیر از اتاق محل نصب آبگرمکن

هنگامی اطمینان حاصل می‌شود که تحت شرایط بند ۶-۲-۲-۲-۳ میزان نشت از سطوح کanal از ۰,۰۰۶ دسی‌متر مکعب بر ثانیه، متر مربع بیشتر نشود.

۴-۲-۲-۱-۴ کanal‌های مجزا و متعددالمرکز برای تأمین هوای احتراق

از سلامت کanal تأمین هوای نسبت به کلیه فضاهای غیر از اتفاقی که آبگرمکن در آن نصب شده است هنگامی اطمینان حاصل می‌شود که تحت شرایط بند ۶-۲-۲-۲-۴ میزان نشت از سطوح کanal از ۰,۰۵ دسی‌متر مکعب بر ثانیه، متر مربع بیشتر نشود.

۴-۲-۲-۱-۵ نشت محصولات احتراق برای آبگرمکن‌های نوع C₇

تحت شرایط بند ۶-۲-۲-۲-۵، محصولات احتراق تنها باید از خروجی دودکش ثانویه خارج گردند.

۶-۲-۲-۲-۲ آزمون‌ها

۶-۲-۲-۲-۱ کلیات

در آزمون مربوطه باید کلیه اتصالاتی (مفاصلی) که سازنده اعلام کرده است در فاصله بین نقاطی که در زیر گفته می‌شود، مورد بررسی و کنترل قرار گیرد:

بین آبگرمکن و کanal‌های آن

بین کanal‌هایی که به یکدیگر متصل می‌گردند

بین کanal‌ها و هر گونه زانویی و خمیدگی

بین کanal‌ها و هر گونه قطعه اتصال یا ترمینال کanal

در صورت لزوم، اتصال دیوار یا درزبندی وصاله می‌توانند مطابق دستورالعمل سازنده درز بند شوند.

بسته به انتخاب سازنده، آزمون می‌تواند یا بر روی آبگرمکن و بر روی کanal‌ها به طور جداگانه و یا بر روی آبگرمکن در حالی که به کanal‌ها متصل شده است انجام شود.

فشار آزمون باید :

برای آبگرمکن‌های بدون فن و آبگرمکن‌هایی که فن در پایین دست محفظه احتراق قرار دارد، ۰,۵ میلی بار برای آبگرمکن‌هایی که فن در بالا دست محفظه احتراق قرار دارد،

۰,۵ میلی بار + p_{br} (نیم میلی بار بعلاوه p_{br})

که در آن p_{br} فشار اندازه گیری شده در جدار محفظه احتراق، زمانی که آبگرمکن در تعادل گرمایی، تحت توان ورودی اسمی و مجهز به طولانی ترین طول دودکش مشخص شده توسط سازنده باشد.

مسیر احتراق شامل :

- بدنه آبگرمکن و اتصال کanal‌ها

- کanal ورود هوای دودکش تخلیه محصولات احتراق

- آبگرمکن متصل به کanal های خود

مسیر احتراق باید در یک سمت به یک منبع فشار و در سمت دیگر مسدود شود.

۶-۲-۲-۲-۲ کanal تخلیه محصولات احتراق برای سیستم های کنترل متناوب

(به بند ۱-۵-۳-۶-۷-۲ روش های نظارت غیر مستقیم ملاحظه شود)

کanal تخلیه محصولات احتراق ، باید از یک طرف به یک منبع فشار متصل شود و از طرف دیگر مسدود گردد.

فشار آزمون باید ۲ میلی بار باشد.

بررسی می شود الزامات بند ۶-۲-۲-۲-۱-۲-۲-۶ برآورده شده باشند.

۶-۲-۲-۲-۳ کanal مجازی تخلیه محصولات احتراق

زمانی که آزمون مطابق بند ۶-۲-۲-۱-۲-۲-۶ اما با فشار ۲ میلی بار صورت می گیرد ، بررسی می شود الزامات

بند ۶-۲-۲-۱-۲-۲-۳ برآورده شده باشند.

۶-۲-۲-۲-۴ کanal های مجزا و متعددالمرکز برای تأمین هوای احتراق

زمانی که آزمون مطابق بند ۶-۲-۲-۱-۲-۲-۲-۶ اما با فشار ۲ میلی بار صورت می گیرد ، بررسی می شود الزامات

بند ۶-۲-۲-۱-۲-۲-۴ برآورده شوند.

۶-۲-۲-۲-۵ نشت محصولات احتراق برای آبگرمکن های نوع C₇

پراب (شاخص) نمونه برداری برداشته می شود. آزمون با یکی از گازهای مرجع یا یک گاز توزیع شده برای طبقه آبگرمکن مورد نظر و در توان ورودی اسمی انجام می گردد .

نشت محصولات احتراق توسط قراردادن یک صفحه نقطه شبیم که دمای آن کمی بالاتر از نقطه شبنم هوای محیط ثبت شده، در تمام نقاطی که احتمال نشتی از آن ها می رود بررسی می گردد.

معهدها در موارد تردید با استفاده از یک پروب نمونه گیری متصل به یک آنالیزر CO₂ با واکنش سریع که بتواند وجود CO₂ را با دقت ۰٪ تشخیص دهد، نشت بررسی می گردد .

بررسی می شود الزامات بند ۶-۲-۲-۱-۲-۲-۶-۵ برآورده شده باشند.

۶-۲-۳ آزمون فشار آب و ایمنی مدار آب

۶-۲-۳-۱ الزامات

طی آزمون هیچ گونه نشت آب و بعد از آزمون هیچ تغییر شکل دائمی نباید مشاهده شود.

۶-۲-۳-۲ آزمون

مدار آب آبگرمکن (شامل مخزن) به مدت ۱۰ دقیقه و در حالیکه سیستم های ایمنی هیدرولیکی خارج از سرویس قرار دارند، تحت فشار آزمون ۲۱ کیلوگرم بر سانتی متر مربع یا فشار آزمون ۵/۱ برابر حداکثر فشار کاری

تعیین شده توسط سازنده، هر کدام که بیشتر است، قرار می‌گیرد.

۳-۶ توان ورودی

۱-۳-۶ کلیات

۶-۱-۳-۱ توان ورودی بدست آمده

توان ورودی Q به دست آمده، به یکی از دو صورت زیر ارائه می‌گردد:

اگر میزان جریان گاز به صورت حجمی اندازه گیری شود:

$$Q = 0.278 \times V_r \times H_i$$

اگر میزان جریان گاز به صورت جرمی اندازه گیری شود:

$$Q = 0.278 \times M \times H_i$$

که در آن‌ها:

H_i ارزش حرارتی خالص گاز بکار رفته برای آزمون (گاز خشک در دمای ۱۵ درجه سلسیوس و فشار ۱۰۱۳/۲۵ میلی بار)

V_r میزان جریان حجمی بیان شده بر حسب مترمکعب بر ساعت گاز خشک تحت شرایط مرجع (۱۵ درجه سلسیوس و ۱۰۱۳/۲۵ میلی بار)

M میزان جریان جرمی بر حسب کیلوگرم بر ساعت گاز خشک

۶-۲-۱-۳ توان ورودی تصحیح شده

طی آزمون‌هایی که برای تعیین توان ورودی انجام می‌شود، توان ورودی تصحیح شده Q_c که در صورتی

بدست می‌آمد که آزمون تحت شرایط مرجع (گاز خشک، ۱۵ درجه سلسیوس، ۱۰۱۳/۲۵ میلی بار)

انجام می‌شد، با استفاده از روابط زیر تعیین می‌گردد.

اگر میزان جریان گاز به صورت حجمی اندازه گیری شود:

$$Q_c = H_i \times \frac{10^3}{3600} \times V \times \sqrt{\frac{1013.25 + Pg}{1013.25} \times \frac{Pa + Pg}{1013.25} \times \frac{288.15}{273.15 + tg} \times \frac{d}{d_r}}$$

$$Q_c = \frac{H_i \times V}{214.9} \times \sqrt{\frac{(1013.25 + Pg)(Pa + Pg)}{(273.15 + tg)} \times \frac{d}{d_r}}$$

چنانچه میزان جریان گاز به صورت جرمی اندازه گیری می‌شود:

$$Q_c = H_i \times \frac{10^3}{3600} \times M \times \sqrt{\frac{(1013.25 + Pg)}{(Pa + Pg)} \times \frac{(273.15 + tg)}{288.15} \times \frac{d_r}{d}}$$

$$Q_c = \frac{H_i \times M}{61.1} \times \sqrt{\frac{(1013.25 + Pg)(273.15 + t_g)}{(P_a + Pg)}} \times \frac{d_r}{d}$$

که در آن ها:

Q_c	توان ورودی تصحیح شده بر اساس ارزش حرارتی خالص بر حسب کیلووات
V	میزان جریان حجمی گاز تحت شرایط رطوبت، دما و فشار دبی سنج بر حسب متر مکعب بر ساعت
M	میزان جریان جرمی گاز مرطوب بر حسب کیلوگرم بر ساعت
H_i	ارزش حرارتی خالص گاز مرجع خشک در دمای ۱۵ درجه سلسیوس ، فشار $1013/25$ میلی بار
MJ/m^3	برحسب MJ/kg یا میزان جریان گاز خشک بر حسب
t_g	دماهی گاز در دبی سنج بر حسب درجه سلسیوس
d	چگالی نسبی گاز آزمون ۱
d_r	چگالی نسبی گاز مرجع
P_g	فشار گاز درون کنتور بر حسب میلی بار
P_a	فشار اتمسفریک در زمان آزمون بر حسب میلی بار
۲-۳-۶	توان ورودی اسمی

۱-۲-۳-۶ آبگرمکن فاقد تنظیم کننده

۱-۱-۲-۳-۶ الزامات

برای آبگرمکن های بدون تنظیم کننده جریان گاز، توان ورودی تصحیح شده نباید بیش از ۵ درصد از توان ورودی اسمی تفاوت داشته باشد.

۲-۱-۲-۳-۶ آزمون

آزمون تحت فشار معمولی و با گاز مرجع مربوطه اجرا می گردد.

۲-۲-۳-۶ آبگرمکن های مجهز به تنظیم کننده

۱-۲-۲-۳-۶ الزامات

برای آبگرمکن های مجهز به تنظیم کننده جریان گاز ، بررسی می شود که توان ورودی اسمی بتواند بدست آید.

۱ چنانچه دبی سنج مرطوب برای اندازه گیری میزان جریان حجمی بکار رود، برای در نظر گرفتن رطوبت باید چگالی گاز را تصحیح نمود. در این صورت مقدار d_h که توسط رابطه زیر داده می شود جایگزین می گردد:

$$d_h = \frac{d(P_a + P_g - P_s) + 0.622P_s}{P_a + P_g}$$

که در آن P_s فشار بخار آب در دمای t_g بر حسب میلی بار می باشد

۶-۳-۲-۲ آزمون

بررسی می شود که میزان جریان گاز که مطابق بند ۱-۳-۲ اندازه گیری می شود پس از تنظیم کننده بتواند حاصل شود. آزمون در فشار عادی انجام می شود.

۶-۳-۲-۳ دستورالعمل های تنظیم توان ورودی

۶-۳-۲-۳-۱ الزامات

هنگامی که دستورالعمل سازنده مقدار فشار گاز خروجی را که قادر به حاصل گشتن توان ورودی اسمی باشد، در بر گیرد. توان ورودی تصحیح شده نباید بیش از ۵درصد با توان ورودی اسمی تفاوت داشته باشد.

۶-۳-۲-۳ آزمون

آزمون با گاز مرجع مناسب و در فشار گاز ورودی معمولی انجام می شود. تنظیم کننده جریان در وضعیت فشار مشعل که توسط سازنده اعلام شده قرار می گیرد، این فشار در نقطه آزمون خروجی اندازه گیری می شود.

۶-۴ دمای دسته های کنترل

۶-۴-۱ الزامات

دمای سطحی دستگیرهای دکمه ها فقط در قسمت هایی که ممکن است با دست استفاده کننده تماس پیدا کند نباید بیشتر از مقادیر زیر از دمای محیط بیشتر شود.

۳۵ کلوین برای فلزات و مواد مشابه

۴۵ کلوین برای مواد چینی و مواد مشابه

۶۰ کلوین برای پلاستیک ها و مواد مشابه

۶-۴-۲ آزمون

آزمون با یکی از گازهای مرجع مناسب یا گاز موجود در شبکه توزیع انجام می شود. دما با استفاده از حسگرهای دما اندازه گیری می شود. قبل از اندازه گیری این دما باید بررسی به عمل آید که دستگاه به تعادل حرارتی در حداقل دمای به دست آمده در تنظیم رسیده باشد.

۶-۵ دمای وسایل تنظیم، کنترل و ایمنی

۶-۵-۱ الزامات

افزایش دمای وسایل فوق نسبت به دمای محیط آزمون نباید از افزایش دمای داده شده در رابطه $k = T_{max} - 25$ باشد که در این رابطه T_{max} حداقل دمایی است که توسط سازنده برای این وسایل تعیین شده است.

۶-۵ آزمون

آزمون تحت شرایط مندرج در بند ۶-۴-۲ انجام می‌شود.

معهذا هنگامی که خود دستگاه ایجاد افزایش دما می‌نماید (مانند شیرهای الکترومغناطیسی) اندازه‌گیری دمای دستگاه را می‌توان با اندازه‌گیری دمای محیط جایگزین نمود.

در این حالت حسگرهای دما باید طوری قرار بگیرند که دمای هوای مجاور دستگاه را اندازه‌گیری نماید. در صورتی نتیجه اندازه‌گیری رضایت بخش تلقی می‌شود که دمای هوا در مجاورت آبگرمکن بیشتر از $T_{max} - 25\text{ k}$ از دمای محیط بیشتر نشود.

۶-۶ دمای بدن آبگرمکن و دیوارهای کنج آزمون

۶-۶-۱ دیوارهای کناری، جلو و سقف آبگرمکن

۶-۶-۱-۱ الزامات

دمای دیوارهای کناری، جلو و سقف آبگرمکن، به غیر از دیوارهای کلاهک تعديل و جایی که ممکن است کanal بین جداره یا رویه آبگرمکن و کلاهک تعديل وجود داشته باشد، باید بیش از ۸۰ کلوین از دمای محیط بیشتر شود.

به هر حال، این الزامات شامل بخش هایی از جداره که کمتر از ۵ سانتی‌متر از لبه سر پیلوت آبگرمکن یا دریچه بازدید و حداقل ۱۵ سانتی‌متر از لوله دودکش فاصله دارند، نمی‌شود.

۶-۶-۱-۲ آزمون‌ها

آزمون تحت شرایط مندرج در بند ۶-۴-۲ انجام می‌شود.

دماهای داغ ترین نقاط دیوارهای کناری، جلو و سقف به وسیله حسگرهای دما و با تماس قسمت حساس حسگرها به قسمت خارجی این قسمت‌های آبگرمکن اندازه‌گیری می‌شود.

۶-۶-۲ دیوارهای آزمون

۶-۶-۲-۱ الزامات

دمای کفی که آبگرمکن روی آن قرار داده شده و دیوارهای کناری و پشتی آبگرمکن باید بیش از ۸۰ کلوین از دمای محیط گرم‌تر شود.

هنگامی که مقدار این افزایش دما بین ۶۰ تا ۸۰ کلوین است، سازنده باید در دستورالعمل‌های فنی نکاتی برای نصاب، در مورد نوع و جنس مواد محافظی که می‌باید بین آبگرمکن و کف و یا دیوارهای قرار گیرد مشخص نماید. البته چنانچه این قسمت‌ها از جنس مواد قابل اشتعال باشند. این مواد حفاظتی باید برای آزمایشگاهی که آبگرمکن را آزمون می‌کند فرستاده شده و توضیح داده شود که در صورت استفاده از این مواد دمای کف و

دیواره‌ها نباید بیش از ۶۰ کلوین از دمای محیط بیشتر شود.

۶-۲-۲ آزمون‌ها

آبگرمکن را بسته به طراحی آن باید روی یک صفحه (پانل) آزمون چوبی افقی یا عمودی نصب کرد. اگر سازنده به امکان نصب آبگرمکن در کنار یک یا چند دیواره اشاره نماید، فواصل بین عقب و کناره‌های آبگرمکن و دیواره‌های چوبی کنج آزمون، فاصله اعلام گردیده یا، در حالتی که آبگرمکن برای نصب روی دیوار طراحی شده، فواصل باید به اندازه‌ای باشند که وسائل نصب کردن به دیوار اجازه می‌دهد، در هر حال این فاصله نباید از ۲۰۰ میلی متر بیشتر شود.

این فاصله از نزدیک‌ترین قسمت آبگرمکن اندازه‌گیری می‌شود. صفحات جانبی در کنار آبگرمکن در موقعیتی که حداقل دماها بدست آیند نصب می‌گردد.

چنانچه سازنده به امکان نصب آبگرمکن در زیر یک قفسه یا نوع مشابهی از این گونه نصب اشاره نموده باشد، یک صفحه آزمون مناسب بالای آبگرمکن در حداقل فاصله ممکن که در دستورالعمل‌های فنی داده شده است قرار می‌گیرد.

اگر سازنده هیچ چیزی راجع به امکان نصب آبگرمکن نزدیک یک یا چند دیوار یا در زیر یک قفسه اعلام نکرده باشد، آزمون با قرار دادن یک صفحه در تماس با آبگرمکن انجام می‌گیرد.

صفحات چوبی باید دارای ضخامت 25 ± 1 میلی متر بوده و با رنگ سیاه مات رنگ شود. ابعاد آن‌ها باید به گونه‌ای باشند که از هر طرف حداقل ۵ سانتی‌متر بیش از بعد متناظر به خود در آبگرمکن باشند.

حسگرهای دما در مرکز مربع‌هایی با اضلاع ۱۰ سانتی‌متر به نحوی از سمت بیرون در دیواره‌ها فرو برد می‌شوند. که نوک آن‌ها 3 میلی متر از سطحی از صفحه که رو به آبگرمکن قرار دارد فاصله داشته باشد.

آبگرمکن در شرایطی مشابه شرایط مندرج در بند ۴-۶ به کار انداخته می‌شود و دمای صفحات آزمون از زمانی که در محدوده 2 ± 2 کلوین پایدار می‌شوند، اندازه‌گیری می‌گرددند.

اگر سازنده در دستورالعمل‌های فنی مشخص نموده باشد که باید از حفاظ موثری استفاده شود آزمون بعدی با قرار دادن این حفاظ انجام می‌شود.

دمای محیط در ارتفاع ۱/۵ متر بالای سطح و در حداقل فاصله ۳ متر از آبگرمکن با حسگری که در مقابل تابش احتمالی ناشی از وسایل آزمون مورد حفاظت قرار گرفته اندازه‌گیری می‌شود.

۷-۶ روشن شدن – انتقال و پایداری شعله

۷-۶-۱ شرایط عادی

۷-۶-۱-۱ الزامات

در هوای ساکن باید روشن شدن و انتقال شعله به طور رضایت‌بخش، مطمئن، سریع و بی‌صدا انجام شود. شعله‌های ایجاد شده باید پایدار باشند. مقدار اندک پرش شعله در لحظه روشن شدن مجاز است اما شعله‌ها باید در تمام طول عملکرد پایدار باشند.

برای تمام میزان‌های جریان گاز که از تنظیم وسیله حاصل می‌شود، مشعل باید بتواند روشن شود و پس زدن شعله یا پرش آن نباید اتفاق بیافتد.

به هر حال توکشیدگی مختصر یا توکشیدن طی زمان روشن شدن یا خاموشی آبگرمکن اگر بر عملکرد صحیح آبگرمکن تأثیر منفی نگذارد مجاز است.

شعله پیلوت دائمی نباید در جریان روشن نمودن مشعل اصلی یا خاموشی آن خاموش گردد، شعله آن نباید در زمان عملکرد عادی آبگرمکن به نحوی تغییر کند که قادر به انجام کارکرد خود نباشد (روشن نمودن مشعل، عملکرد وسیله ناظارت بر شعله).

هنگامی که پیلوت در مدت زمان کافی برای حصول کارکرد طبیعی و عادی آبگرمکن روشن باقی می‌ماند، باید بدون هیچ نقصانی در عملکرد، حتی طی چندین بار قطع جریان گاز به مشعل اصلی و شروع به کار مجدد توسط کنترل ترمومتریک فعالیت صحیح خود را دارا باشد.

در مورد آبگرمکن‌های با چند نرخ توان ورودی یا تناسبی، این الزامات در توان ورودی اسمی و حداقل توان ورودی تحت بررسی قرار می‌گیرد.

به علاوه در آزمون شماره ۴، برای آبگرمکن‌هایی که وسیله غیر مستقیمی برای اعلام حضور شعله دارند، درصد منوکسیدکربن در محصولات احتراق خشک عاری از هوا نباید از ۱۰٪ درصد مقداری که در شرایط مشابه کارکرد با استفاده از گاز مرجع حاصل می‌شود (به بند ۱-۲-۶ مراجعه شود)، بیشتر باشد.

اگر جرقه زنی مجدد یا تجدید دوره اشتعال پیش‌بینی شده باشد، حصول ویژگی‌های بالا نیز باید مورد تایید قرار گیرد.

۷-۶-۱-۲ آزمون‌ها

این آزمون‌ها یکبار در حالتی که آبگرمکن در دمای محیط قرار دارد و یکبار در شرایط حالت پایدار انجام می‌شوند.

مشعل و پیلوت (در صورت وجود) که مجهز به نازل‌های مناسبی می‌شوند که قبلًا باید به شرح زیر تنظیم گرددند.

آن ها باید بطور پیاپی با هر کدام از گازهای مرجع متناظر با خانواده گاز مربوطه، برای دستیابی به توان ورودی اسمی تغذیه گردند.

سپس، چهار آزمون زیر باید انجام شود:

آزمون شماره ۱

این آزمون بدون تغییر تنظیم اولیه مشعل یا پیلوت انجام می‌شود و آبگرمکن باید به وسیله گاز مرجع تحت شرایط زیر تغذیه گردد.

در مورد آبگرمکن‌های فاقد گاورنر فشار با کاربری گازهای خانواده دوم، فشار ورودی آبگرمکن معادل ۷۰ درصد فشار معمولی (به بند ۴-۱-۶ مراجعه شود) تقلیل داده شود و برای آبگرمکن‌های با کاربری گازهای خانواده سوم، فشار ورودی در حداقل فشار مندرج در بند ۴-۱-۶ تنظیم گردد.

آبگرمکن‌هایی که دارای گاورنر فشار هستند فشار ورودی به ۷۰ درصد فشار معمولی تقلیل داده شود ولی فشار بعد از گاورنر کاهش داده می‌شود تا توان ورودی معادل ۹۰ درصد توان ورودی اسمی برای گازهای خانواده اول، ۹۲/۵ درصد توان ورودی اسمی برای گازهای خانواده دوم و ۹۵ درصد توان ورودی اسمی برای گازهای خانواده سوم گردد. این آزمون در حداقل توان ورودی اگر اشتغال تحت آن شرایط میسر بود تکرار می‌شود.

آزمون شماره ۲

برای آبگرمکن‌های فاقد گاورنر فشار، بدون تغییر در تنظیم اولیه مشعل و یا پیلوت، گاز مرجع با گاز حدی توکشیدگی شulle تعویض شده و فشار ورودی به حداقل فشار مندرج در بند ۴-۱-۶ کاهش می‌یابد.

آبگرمکن‌های دارای گاورنر فشار، در صورت لزوم فشار بعد از گاورنر آنقدر کاهش داده شود تا توان ورودی معادل ۹۰ درصد توان ورودی اسمی برای گازهای خانواده اول، ۹۲/۵ درصد توان ورودی اسمی برای گازهای خانواده دوم و ۹۵ درصد توان ورودی اسمی برای گازهای خانواده سوم گردد.

سپس گازهای حدی توکشیدگی شulle جایگزین گازهای مرجع شود.

این آزمون در حداقل توان ورودی اگر احتراق تحت آن شرایط میسر بود تکرار می‌شود.

آزمون شماره ۳

برای آبگرمکن‌های فاقد گاورنر فشار، بدون تغییر تنظیم اولیه مشعل و پیلوت آبگرمکن، با گاز حدی پرش شulle با حداکثر فشار مندرج در بند ۴-۱-۶ تغذیه شده عدم پرش شulle مورد بررسی قرار می‌گیرد.

برای آبگرمکن‌های دارای گاورنر فشار، آزمون با افزایش میزان گاز ورودی مشعل به ۱۰۷/۵ درصد توان ورودی اسمی برای گازهای خانواده اول یا ۱۰۵ درصد مقدار توان ورودی اسمی برای گازهای خانواده دوم و خانواده سوم گازهای مرجع افزایش یافته و سپس گاز حدی پرش شulle جایگزین گاز مرجع گردد. این آزمون در حداقل توان ورودی اگر احتراق تحت آن شرایط میسر بود تکرار می‌شود.

آزمون شماره ۴

برای آبگرمکن هایی که دارای ابزار غیر مستقیمی برای نشان دادن وجود شعله می باشند بدون تغییر در تنظیم اولیه مشعل یا پیلوت، آبگرمکن با گاز حدی پرش شعله تغذیه شده و مقدار CO اندازه گیری می شود.

۲-۷-۶ شرایط ویژه

۱-۲-۷-۶ آبگرمکن نوع B₁

۱-۱-۲-۷-۶ مقاومت در برابر جریان باد

۱-۱-۲-۷-۶ الزامات

شعله ها باید پایدار باشند.

۲-۷-۶-۱ آزمون ها

آبگرمکن با گاز مرجع در فشار معمولی تغذیه شده و روشن می شود. دستگاه تولید باد را در ارتفاع مساوی ارتفاع مشعل آبگرمکن قرار داده و سپس آبگرمکن در معرض وزش جریان باد معادل ۲ متر بر ثانیه قرار داده می شود، جریان باد حداقل تمام طول مشعل را در بر گرفته و دارای شاری کاملاً "موازی باشد." (یکنواختی سرعت در محدوده ۲۰ درصد ± باشد)

این باد در صفحه افقی در تمام جهات نسبت به مشعل حرکت می نماید. سرعت جریان هوا در فاصله حدود ۵ متر از آبگرمکن اندازه گیری می شود. خروجی هوا در دمنده حداقل با یک متر فاصله از آبگرمکن قرار می گیرد. آزمون یکبار روی پیلوت، در صورت وجود، به تنهایی انجام شده و با دیگر روی مشعل اصلی در توان ورودی اسمی (و در توان ورودی حداقل، در صورت امکان) اجرا می گردد. چنانچه دریچه دسترسی مخصوص روشن کردن مشعل در حین آزمون باید بسته باقی بماند.

۲-۱-۲-۷-۶ شرایط دودکش

۱-۲-۱-۲-۷-۶ الزامات

مشعل نباید حتی در اثر کارکرد وسیله ناظارت بر شعله خاموش شود.

۲-۲-۱-۲-۷-۶ آزمون ها

آبگرمکن با گاز مرجع یا گاز موجود در شبکه توزیع محلی با توان ورودی اسمی روشن می شود. در مورد آبگرمکن های نوع B_{11BS} وسیله ایمنی تخلیه محصولات احتراق باید از کار انداخته شود. آزمون اول با اعمال جریان باد رو به پایین مداوم ۳ متر بر ثانیه بر بالا و درون دودکش انجام می گیرد. آزمون دوم با دودکش مسدود شده انجام می شود.

۲-۲-۷-۶ آبگرمکن‌های نوع C

۶-۷-۲-۲-۱ الزامات

روشن شدن پیلوت، روشن شدن مشعل اصلی به وسیله پیلوت یا روشن شدن مستقیم آن، انتشار شعله در کل مشعل و پایداری شعله پیلوت هنگامی که به تنها ی روش است یا هنگامی که توام با مشعل اصلی کار می‌کند، باید تضمین گردد. قدری اختشاش ملایم در شعله‌ها پذیرفتنی است اما خاموش شدن شعله نباید اتفاق بیافتد.

۶-۷-۲-۲-۲ آزمون‌ها

این آزمون‌ها دو بار انجام می‌شود، یک بار در حالیکه آبگرمکن در دمای محیط و یک بار هنگامیکه در حالت تعادل حرارتی قرار دارد.

۶-۷-۲-۲-۱ آبگرمکن‌های نوع C₁ و C₃

آبگرمکن بر اساس اطلاعات مندرج در دستورالعمل‌های فنی با کلیه لوازم فرعی که تولید کننده ارائه نموده روی دستگاه آزمون مندرج در پیوست ب نصب می‌شود.

آزمون‌ها با کوتاهترین و بلندترین کانال‌های تأمین هوای مصرفی و تخلیه محصولات احتراق انجام می‌گیرد. آبگرمکن با یکی از گازهای مرجع مناسب برای رده آن در فشار عادی تعذیه می‌شود.

آزمون‌های سری اول

این آزمون‌ها در حالی که آبگرمکن در تعادل گرمایی قرار دارد با جریان بادی با سرعت ۱ متر بر ثانیه و ۱۲/۵ متر بر ثانیه و در جهات ارائه شده در شکل مربوط به پیوست ب انجام می‌شوند. برای هر یک از این سه صفحه برخورد، سه ترکیبی از سرعت باد و زوایای برخورد که در آن‌ها کمترین غلظت دی کسیدکربن (CO₂) و برای آزمونی که در بند ۲-۳-۲-۶ شرح داده شده، بالاترین میزان منوکسیدکربن CO موجود در محصولات احتراق، یادداشت می‌گردد.

آزمون‌های سری دوم

آبگرمکن در دمای محیط قرار دارد.

برای هر کدام از ۹ موقعیت که پایین‌ترین غلظت دی کسیدکربن CO₂ را در آزمون‌های سری اول می‌دهند، امکان روشن نمودن پیلوت در صورت وجود، و سپس امکان روشن نمودن مشعل اصلی به وسیله پیلوت یا توسط وسیله روشن کننده مستقیم مشعل مورد بررسی قرار می‌گیرد.

آزمون‌های سری سوم

آبگرمکن در دمای محیط قرار دارد.

آزمون‌های سری اول و دوم در حداقل توان ورودی اگر چنین کاری مورد نظر سازنده باشد تکرار می‌گردد.

آزمون‌های سری چهارم

اگر سازنده تمھیداتی برای حفاظ ترمینال دیده باشد، مطابق دستورالعمل‌های مربوطه نصب می‌شود، و آزمون‌های سری اول که بالاترین مقدار CO در محصولات احتراق خشک عاری از هوا را دارا بودند تکرار می‌گردند.

حصول ویژگی‌های متناظر بند ۱-۲-۷-۶ مورد بررسی قرار می‌گیرد و مقدار CO در محصولات احتراق خشک عاری از هوا برای ارزیابی تطابق با ویژگی‌های بند ۱۲-۶ تعیین می‌گردد (به بند ۱۲-۶-۳-۲ مراجعه شود).

۲-۲-۲-۷-۶ آبگرمکن‌های نوع C₂₁

وسیله خانگی مطابق دستورالعمل سازنده روی دستگاه آزمون نشان داده شده در پیوست (ز) نصب می‌گردد وسیله خانگی با گاز مرجع مطابق با گاز حدی پرش شعله برای رده خود در توان ورودی اسمی تغذیه می‌گردد دستگاه آزمون طوری تنظیم می‌شود که به ترتیب شرایط زیر را مهیا نماید :

جريان رو به بالا با سرعت ۲ متر در ثانیه و غلظت CO₂ ۱۶٪ و دمایی در محدوده ۶۰ الی ۸۰ درجه سلسیوس

جريان رو به بالا با سرعت متوسط ۳ متر در ثانیه با غلظت CO₂ ۰٪ ۷۵ و دمایی در محدوده ۴۰ تا ۶۰ درجه سلسیوس

آزمون‌های در حداقل توان ورودی اگر چنین کاری مورد نظر سازنده باشد تکرار می‌گردد. محصولا احتراق نیز تحت هر یک از این شرایط آزمون نمونه برداری می‌شوند و میزان CO در محصولات احتراق خشک عاری از هوا مطابق بند ۱۲-۶ تعیین می‌گردد. این مقادیر CO در بررسی تطابق با مشخصات ۱۲-۶ مورد استفاده قرار می‌گیرد. (به بند ۱۲-۶-۳-۲ مراجعه شود)

۳-۲-۲-۷-۶ آبگرمکن‌های نوع C₄

آبگرمکن با کوتاهترین کanal های مشخص شده توسط سازنده نصب می‌گردد.

به کanal تخلیه محصولات احتراق یک نیروی مکشی ۵۰ میلی بار اعمال می‌گردد. (به شکل ۱۰ مراجعه شود)

۴-۲-۲-۷-۶ آبگرمکن‌های نوع C₅

الف - آبگرمکن‌های نوع C₅₁

آبگرمکن با کوتاهترین کanal های مشخص شده از سوی سازنده نصب می‌گردد. به کanal تخیله محصولات احتراق باید یک فشار مکشی ۲ میلی بار وارد گردد.

آبگرمکن با بلندترین کanal های مشخص شده از سوی سازنده نصب می‌گردد. به کanal تخیله محصولات

احتراق باید یک فشار دمشی ۲ میلی بار وارد گردد.

ب - آبگرمکن های نوع C_{53} و C_{52}

آبگرمکن با کوتاه ترین کanal های مشخص شده از سوی سازنده نصب می گردد. به کanal تخیله محصولات احتراق باید یک فشار مکشی ۲ میلی بار وارد گردد.

۶-۷-۲-۲-۵ آبگرمکن های نوع C_6

آبگرمکن باید همراه با کanal هایی که سازنده تأمین کرده است نصب شود. بر دهانه خروجی محصولات احتراق باید افت فشاری معادل ۰,۵ میلی بار اعمال گردد. (به شکل ۹ مراجعه شود)

۶-۷-۲-۲-۶ آبگرمکن های نوع C_7

آزمون ها باید در حالی انجام شوند که بر بالای دودکش آزمون به طور پیوسته یک جریان رو به پایین با سرعت ۳ متر بر ثانیه وارد گردد (به شکل ۲ مراجعه شود).

یک آزمون اضافی باید در حالیکه لوله دودکش مسدود شده انجام می گردد.

۶-۷-۲-۲-۷ آبگرمکن های نوع C_8

الف - آبگرمکن های نوع C_{81}

آبگرمکن باید همراه با کوتاه ترین کanalی که سازنده مشخص کرده است نصب شود.
به کanal تخیله محصولات احتراق باید یک فشار مکشی ۲ میلی بار وارد گردد.

آبگرمکن با بلندترین کanal های مشخص شده از سوی سازنده نصب می گردد. باید یک فشار دمشی ۲ میلی بار در خروجی اعمال شود.

ب - آبگرمکن های نوع C_{82} و C_{83}

آبگرمکن باید همراه با کوتاه ترین کanalی که سازنده مشخص کرده است نصب شود.
به کanal تخیله محصولات احتراق باید یک فشار مکشی ۲ میلی بار وارد گردد.

۶-۷-۳ کاهش تغذیه مشعل پیلوت

۶-۷-۱ الزامات

روشن شدن مشعل اصلی باید بدون وارد آمدن هیچ گونه خسارتی به آبگرمکن تضمین گردد.

۶-۷-۲ آزمون

آبگرمکن با یکی از گازهای مرجع مربوط به طبقه بندی آن روشن می شود. جریان گاز ورودی به پیلوت تا حداقل لازم برای فعال بودن عامل خاموش کننده وسیله نظارت بر شعله کاهش می یابد.

۴-۷-۶ الزامات اضافی مربوط به عملکرد پیلوت دائم سوز وقتی که فن متوقف است

۶-۷-۱ الزامات

شعله پیلوت باید پایدار باشد.

۶-۷-۲ آزمون

پیلوت را درحالی که با گاز های مرجع در فشار عادی مطابق دستورالعمل سازنده کار میکند؛ باید تنظیم نمود. آزمون درحالیکه که فن متوقف شده است، در هوای ساکن با حداکثر فشار گاز شروع می شود و برای این آزمون از گاز حدی ناقص و دوده زا استفاده می گردد. وقتی آبگرمکن سرد است، پیلوت روشن می شود و برای مدت یک ساعت در حال کار نگه داشته می شود.

۶-۸ دمای محصولات احتراق در آبگرمکن های چگالشی

۶-۸-۱ الزامات

اگر آبگرمکن دارای وسیله‌ای برای محدود نمودن درجه حرارت محصولات احتراق باشد، درجه حرارت محصولات احتراق نباید از حداکثر درجه حرارتی که برای جنس مواد مسیر احتراق و دودکش که سازنده آبگرمکن مجاز شمرده بیشتر شود. فعال شدن این وسیله باید به قفل شدن غیر موقت آبگرمکن منجر شود.

۶-۸-۲ آزمون ها

آبگرمکن با یکی از گازهای مرجع مربوطه در توان ورودی اسمی خود تغذیه می شود.

آبگرمکن های نوع B به لوله دودکشی با طول ۰.۵ متر و آبگرمکن های نوع C به کوتاهترین دودکشی که سازنده مشخص نموده متصل می شود.

ترموستات آبگرمکن از مدار خارج می شود.

کنترل محدود کننده درجه حرارت محصولات احتراق، در صورت وجود، مشغول به کار باقی می ماند. درجه حرارت محصولات احتراق به تدریج افزایش داده می شود، مطابق دستورالعمل های سازنده، یا با افزایش جریان گاز یا به وسیله دیگر که منجر به افزایش درجه حرارت شود (مثالاً حذف صفحات مانع داخل دودکش)

۶-۹ وسایل تنظیم کننده، کنترل و ایمنی

۶-۹-۱ کلیات

این وسایل باید در صورت وقوع تغییر عادی یا غیر عادی ولتاژ در محدوده ۸۵ درصد تا ۱۱۰ درصد ولتاژ کار کرد یا حداکثر مقادیر دامنه تغییرات ولتاژ های کار کرد، که در آزمون های مختلف ذیل آورده شده است به طور صحیح عمل نمایند.

درمورد ولتاژ هایی کمتر از ۸۵ درصد ولتاژ کار کرد، وسایل باید به حفظ ایمنی دستگاه ادامه داده یا جریان گاز را

بطور ایمن قطع کنند.

۶-۹-۲ وسایل روشن کننده

۶-۹-۲-۱ وسایل روشن کننده پیلوت

۶-۹-۲-۱-۱ الزامات

حداقل نیمی از تعداد دفعاتی که در عملیات دستی به منظور روشن نمودن شعله پیلوت انجام می‌گیرد باید موفقیت آمیز باشد.

کارایی وسیله روشن کننده باید از سرعت و توالی کارکرد مستقل باشد. اگر از وسایل روشن کننده الکتریکی که با دست کار می‌کنند، استفاده شود، کارکرد آن‌ها باید هنگامی که ولتاژ بین ۸۵ درصد تا ۱۱۰ درصد ولتاژ تعیین شده تغییر می‌کند صحیح باشد.

فرمان باز کردن جریان گاز به مشعل اصلی باید فقط پس از محقق شدن حضور شعله پیلوت داده شود.

۶-۹-۲-۱ آزمون‌ها

آزمون‌ها با توان ورودی اسمی هنگامیکه آبگرمکن در دمای محیط قرار دارد و با یکی از گازهای مرجع مربوط به رده آبگرمکن، انجام می‌شود.

پیلوت‌های مجهز به تزریق کننده‌های مناسب قبلاً برای توان ورودی اسمی تنظیم می‌گردند و پس از اولین عملکرد مثبت روشن نمودن ۴۰ دفعه دیگر با فاصله زمانی $1/5$ ثانیه به کار می‌افتد.

۶-۹-۲-۲ سیستم روشن کننده خودکار پیلوت یا مشعل اصلی

۶-۹-۲-۲-۱ روشن شدن

۶-۹-۲-۲-۱-۱ الزامات

سیستم روشن کننده خودکار مستقیم باید عملکرد صحیح و مطمئن را تضمین نماید.

اشتعال می‌تواند پس از حداکثر ۵ بار تلاش خودکار حاصل شود.

پس از هر تلاش، شیرها باید باز و بسته شوند.

سیستم روشن کردن خودکار باید نهایتاً در همان زمانی که فرمان باز کردن شیر داده می‌شود فعال شود. اگر هیچ شعله‌ای ایجاد نشود، جرقه باید تا پایان زمان ایمن روشن شدن T_{SA} باقی بماند (یک تأخیر 5° ثانیه‌ای مجاز است). سپس، حداقل باید قفل شدن موقت اتفاق بیافتد.

۶-۹-۲-۱-۲ آزمون‌ها

در صورت لزوم مشعل‌ها و پیلوت‌ها که با نازل‌های مناسب مجهز شده‌اند، مطابق دستورالعمل‌های سازنده تنظیم می‌شوند. آزمون‌ها با هر کدام از گازهای مرجع مربوطه در فشار معمولی و ولتاژی مساوی ۸۵ درصد ولتاژ

کارکرد انجام می‌شوند.

پس از اولین تلاش ثمربخش جهت روشن نمودن مشعل و در حالی که آبگرمکن در دمای محیط قرار دارد، ۲۰ تلاش دیگر با فواصل ۳۰ ثانیه‌ای در حالی که مشعل تعمداً خاموش گردیده، انجام می‌گیرد.

پس از اولین تلاش ثمربخش جهت روشن نمودن مشعل و بلافصله بعد از دستیابی به تعادل گرمایی، ۲۰ تلاش دیگر با فواصل ۳۰ ثانیه‌ای در حالی که مشعل تعمداً خاموش گردیده، انجام می‌گیرد.
تحت این شرایط، بررسی می‌شود که هر تلاش منجر به روشن شدن شعله گردیده باشد.

اگر چندین دفعه روشن شدن خودکار تعیین شده است، شرایط آزمون بالا به آخرین دفعه روشن شدن خودکار اعمال می‌گردد.

۶-۹-۲-۲-۲-۲-۲-۱ الزامات

مولدهای جرقه باید آزمون ۱۰۰,۰۰۰ دفعه روشن شدن را حداقل تحمل نمایند. پس از این آزمون‌ها، کارکرد این وسایل باید رضایت بخش بوده و ویژگی‌های بند ۶-۹-۲-۲-۱-۱-۲ را برآورده نمایند.

۶-۹-۲-۲-۲-۲ آزمون‌ها

آزمون‌ها روی آبگرمکن‌هایی که در دمای محیط قرار دارند انجام می‌گیرد. آبگرمکن‌ها در ولتاژی معادل ۱/۱۰ برابر ولتاژ کارکرد تغذیه می‌شوند. زمان انجام روشن شدن و زمان انتظار بین دو تلاش توسط وسیله کنترل خودکار تعیین می‌گردد.

۶-۹-۳ زمان‌های باز شدن مجرای گاز و ایمنی

۶-۹-۳-۱ وسیله ترموالکتریک

۶-۹-۳-۱-۱ زمان باز شدن مجرای گاز برای روشن شدن (T_{IA})

۶-۹-۳-۱-۱ الزامات

زمان روشن شدن پیلوت دائمی با وسیله نظارت بر شعله ترموالکتریکی باید حداقل ۳۰ ثانیه باشد.
این زمان می‌تواند به ۶۰ ثانیه افزایش یابد، البته در صورتی که در طول این مدت نیازی به دخالت دست نباشد.

۶-۹-۳-۱-۲ آزمون‌ها

آبگرمکن بطور متناوب با هر کدام از گازهای آزمون مربوطه تغذیه می‌شود.

در حالی که آبگرمکن در دمای محیط است، جریان گاز باز می‌شود و شعله پیلوت روشن می‌گردد. پس از زمانی معادل حد ثابت فوق الذکر، کمک دستی برداشته شده و روشن باقی ماندن شعله پیلوت مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۲-۱-۳-۹-۶ زمان تأخیر در خاموش شدن (T_{IE})

۲-۱-۳-۹-۶ الزامات

زمان تأخیر وسیله ترموالکتریکی کنترل شulle نباید از مقادیر زیر بیشتر شود:

الف) اگر $Q_n \leq 35 \text{ kW}$ باشد.

ب) اگر $35 \text{ kW} < Q_n \leq 70 \text{ kW}$ باشد

ج) اگر $70 \text{ kW} < Q_n \leq 150 \text{ kW}$ باشد

توان ورودی اسمی Q_n

۲-۱-۳-۹-۶ آزمون‌ها

آبگرمکن با هر کدام از گازهای آزمون مربوطه تعذیه می‌شود.

در حالی که آبگرمکن در دمای محیط است، وسیله نظارت بر شulle فعال شده و شulle پیلوت روشن می‌شود.

آبگرمکن به مدت ۱۰ دقیقه با توان ورودی اسمی خود، در حال کار باقی می‌ماند.

زمان تأخیر خاموش شدن (T_{IE}) از لحظه‌ای که تعمداً پیلوت و مشعل اصلی با قطع جریان گاز خاموش

می‌شوند تا لحظه‌ای که جریان گاز مجدداً برقرار شده ولی در اثر عملکرد وسیله نظارت بر شulle قطع می‌گردد.

اندازه گیری می‌شود.

۲-۳-۹-۶ سیستم ایمنی و کنترل خودکار

۱-۲-۳-۹-۶ زمان ایمن روشن شدن (T_{SA})

۱-۱-۲-۳-۹-۶ الزامات

توسط سازنده اعلام می‌گردد.

یاد آوری: هنگامی که چندین بار عمل روشن شدن خودکار انجام می‌گیرد. مجموع T_{SA} و زمان‌های انتظار باید شرایط بالا را

برای T_{SAmax} تأمین کند.

اگر توان ورودی اسمی پیلوت از $0,250 \text{ kW}$ و $0,215 \text{ kcal/h}$ بیشتر نشود، نیازی به تعیین T_{SAmax} نیست.

اگر توان ورودی اسمی پیلوت از $0,250 \text{ kW}$ و $0,215 \text{ kcal/h}$ بیشتر شود و یا در مورد روشن شدن مستقیم

مشعل اصلی، T_{SAmax} توسط سازنده به نحوی انتخاب شود که مانع از ایجاد وضعیت خطرناکی برای مصرف

کننده و یا صدمه به آبگرمکن گردد.

این شرایط وقتی قابل قبول تلقی خواهد شد که، برای آبگرمکن‌های با توان ورودی حداقل 70 kW

۶۰۰۰۰ kcal/h ، مقدار T_{SAmax} با رابطه زیر مطابقت نماید.

$$T_{SA_{max}} \leq 5 \frac{Q_n}{Q_{1IGN}}$$

این زمان نباید از ۱۰ ثانیه بیشتر شود.

که در این رابطه

توان ورودی روشن شدن (به بند ۳-۲-۱۰-۴ مراجعه شود). Q_{IGN}

برای آبگرمکن‌های زیر:

نوع B با توان ورودی بیشتر از 70 kW (60000 kcal/h)

نوع B با توان ورودی حداقل T_{SAmx} (60000 kcal/h) 70 kW آن ویژگی بالا را برآورده نماید.

; C نوع

آزمون روشن شدن حدی مطابق مندرجات بند ۶-۳-۹-۵-۲-۳-۶ انجام می‌شود.

۶-۹-۲-۳-۲ آزمون‌ها

آبگرمکن متعاقباً با هر کدام از گازهای آزمون مربوطه تغذیه می‌شود.

زمان ایمن روشن شدن T_{SAmx} با گاز مرجع مربوطه و تحت فشار معمولی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

در حالی که آبگرمکن در توان ورودی اسمی تنظیم شده، تحت ولتاژهای حدی (۸۵ درصد تا ۱۱۰ درصد) و

دهماهی مختلف (سرد و حالت تعادل گرمایی) قرار می‌گیرد.

(T_{SE} ۶-۹-۲-۳-۲-۲ زمان ایمنی خاموش شدن)

۶-۹-۲-۳-۲-۱ الزامات

زمان ایمنی خاموشی پیلوت و مشعل اصلی نباید از ۵ ثانیه بیشتر شود.

۶-۹-۲-۳-۲ آزمون‌ها

آبگرمکن بطور متوالی با هر کدام از گازهای آزمون مربوطه تغذیه می‌شود.

زمان ایمنی خاموشی از لحظه‌ای که پیلوت و مشعل اصلی با بستن عمدی جریان گاز خاموش شده تا لحظه‌ای

که پس از برقراری مجدد جریان گاز، این جریان در اثر عملکرد وسیله ایمنی قطع می‌گردد، اندازه‌گیری می‌شود.

در حالی که مشعل روشن است خاموش شدن شعله با قطع تشخیص دهنده شعله، شبیه سازی شده و فاصله

زمانی بین این لحظه و زمانی که وسیله نظارت بر شعله به طور موثر جریان گاز را قطع می‌نماید اندازه‌گیری

می‌شود.

(۶-۹-۳-۲-۳-۲ برقراری مجدد جرقه)

۶-۹-۳-۲-۳-۱ الزامات

اگر سیستمی برای برقراری مجدد جرقه موجود باشد، وسیله روشن کننده باید در حداقل دوره زمانی ۱ ثانیه

پس از ناپدید شدن شعله، به کار برگردد.

در این حالت، T_{SA} همان زمان روشن شدن بوده و در زمان شروع کار وسیله روشن کننده شروع می‌شود.

۶-۹-۲-۳-۲ آزمون‌ها

آبگرمکن با هر کدام از گازهای آزمون مرجع مربوطه و با توان ورودی تعیین شده تغذیه می‌شود.

۶-۹-۳-۴-۲ تجدید دوره اشتعال

۶-۹-۳-۲-۱ الزامات

چنانچه برقراری مجدد جرقه وجود داشته باشد، این امر باید با قطع جریان گاز در الویت قرار گیرد.

توالی روشن شدن باید از همان نقطه آغازین خود شروع گردد.

در این حالت، T_{SA} همان زمان روشن شدن بوده و در زمان شروع کار وسیله روشن کننده شروع می‌شود.

۶-۹-۳-۲-۴ آزمون‌ها

آبگرمکن متوالیاً هر یک از گازهای مرجع مربوطه در توان ورودی اسمی تغذیه می‌شود.

۶-۹-۳-۲-۵ روشن شدن حدی

۶-۹-۳-۲-۱ الزامات

در آبگرمکن‌های نوع C، آبگرمکن‌های نوع B با توان ورودی بیشتر از 70 kW (60000 kcal/h) و

آبگرمکن‌های نوع B با حداقل توان ورودی 70 kW (60000 kcal/h) که $T_{SA_{max}}$ آن شرایط

بند ۶-۳-۹-۱ را برآورده نمی‌کند، امکان بروز هر گونه نقص در آبگرمکن یا اشتعال پارچه آزمون (فقط

آبگرمکن‌های نوع B) مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۶-۹-۳-۲-۵ آزمون‌ها

آبگرمکن با هر کدام از گازهای مرجع مربوطه با توان ورودی اسمی خود تغذیه می‌شود.

آزمون روشن شدن حدی روی آبگرمکن تحت شرایط زیر انجام می‌شود:

آبگرمکن در دمای محیط قرارداد، جرقه‌ها به طور متوالی بین زمان ۰ ثانیه تا $T_{SA_{max}}$ برقرار می‌گردد.

برای آبگرمکن نوع B پارچه آزمون (ململ یا پارچه گاز) در حداقل فاصله مشخص شده در دستورالعمل‌های

فنی برای مواد آتشگیر قرار می‌گیرد، اگر فاصله‌ای مشخص نشده باشد، از فاصله صفر سانتی متر استفاده

می‌گردد.

نواری پارچه‌ای مورد استفاده برای آزمون باید ویژگی‌های زیر را داشته باشد :

جنس	کتان
وزن در واحد سطح	۱۳۵ تا ۱۵۲ g/m ^۲
سایر مواد	حداکثر ۳ درصد
تعداد تار و پود در متر	۲,۴۰ تا ۲,۴۴ تار و ۲,۲۸ تا ۲,۳۲ پود
بافت	صفاف یا مورب با نسبت ۲ به ۲
پرداخت	سفید شده (بدون کرک)

آتش یا شعله ور نشدن پارچه آزمون و وقوع هر گونه نقص در آبگرمکن مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۶-۹-۴ دوام ترموموستات‌ها و محدود کننده‌های دما

۶-۹-۴-۱ کلیات

۶-۹-۴-۱-۱ الزامات

دماهای مربوط به قطع و وصل نباید بیش از ۶ کلوین از آنچه که سازنده مشخص نموده تفاوت داشته باشد.

۶-۹-۴-۲ آزمون‌ها

اگر آزمون‌ها جدا از آبگرمکن انجام گیرد، حسگر دما و بدنه ترموموستات و همین طور محدود کننده‌های دما در محفظه‌ای با دمای کنترل شده قرار می‌گیرد.

حسگر دما در معرض دمای مشخص شده در زیر بند مربوطه قرار می‌گیرد.

۶۰ درصد چرخه‌های آزمون در ۱/۱۰ برابر ولتاژ کار کرد و باقی آزمون‌ها در ۰/۸۵ برابر ولتاژ کارکرد انجام می‌پذیرند.

برای ترموموستات‌های قابل تنظیم، این الزام در حداقل دماهای دامنه کنترل انجام می‌گیرد.

۶-۹-۴-۲ ترموموستات‌های کنترل کننده

۶-۹-۴-۲-۱ الزامات

در پایان آزمون‌های دوام، ترموموستات‌ها باید سالم و رضایت بخش باقی بمانند.

۶-۹-۴-۲-۲ آزمون‌ها

ترموستات‌های نوع حبابی در محفظه‌ای که در آن تغییرات دما بیش از دو کلوین در دقیقه نباشد قرار داده می‌شود. محدوده دما بین دمای قطع و وصل ترموموستات می‌باشد.

در مورد ترموموستات‌های قابل تنظیم، این محفظه در دمای ۰/۷ برابر حداقل دمای طراحی شان تنظیم می‌شود. ترموموستات‌های غیر قابل تنظیم در حداقل دمایی که سازنده اعلام نموده آزمون می‌شوند.

ترموستات‌های تماسی تحت شرایط مشابهی آزمون می‌شوند به جز این که آن‌ها تحت تماس دمایی قرار دارند به جای آن که در دمای محیط قرار گیرند.

ترموستات‌ها تحت آزمون دوام معادل ۱۰۰,۰۰۰ بار قرار می‌گیرند.

۳-۴-۶ محدود کننده‌های اینمی گرم شدن بیش از حد و تخلیه محصولات احتراق

۱-۳-۴-۶ الزامات

در پایان آزمون‌های دوام، عملکرد این محدود کننده‌ها باید رضایت‌بخش باشد.

قطع اتصال بین عنصر حسگر و فعال کننده باید حداقل منجر به خاموشی اینمی آبگرمکن شود.

۲-۳-۴-۶ آزمون‌ها

محدود کننده‌ها، به استثنای شیر اطمینان ترکیبی دما و فشار، باید آزمون دوام ۴۵۰۰ دور حرارتی را تحمل کنند بدون اینکه تحریک شده و به کار افتند و همچنین در مقابل ۵۰۰ دوره قفل شدن و به کار افتادن مجدد نیز مقاومت کنند.

طی اولین سری آزمون‌ها، این محدود کننده‌ها در شرایط مشابه با ترموستات‌های غیر قابل تنظیم قرار می‌گیرند، به جز اینکه دمای محفظه یا دمای سطح بین ۷۰/۰ تا ۹۵/۰ حداکثر دمای اعلام شده تغییر می‌کند. آزمون‌های سری دوم باید در دماهایی که منجر به آزاد کردن و دماهایی که منجر به قفل شدن بشود انجام گیرند.

نهایتاً، در حالی که آبگرمکن در حالت پایدار قرار دارد، اتصال بین عنصر حسگر و فعال کننده قطع می‌گردد.^۱

۶-۹-۵ عملکرد وسایل اینمی دمای آب

۶-۹-۱ ترموستات کنترل

۶-۹-۱-۱ الزامات

حداقل دما باید بین 40°C تا 50°C باشد. (آزمون شماره ۱)

در مورد ترموستات قابل تنظیم، حداکثر دمای کنترلی اندازه‌گیری شده باید بین 60°C تا 85°C باشد (آزمون شماره ۲)

در مورد ترموستات غیر قابل تنظیم دمای آب که تحت شرایط مشابهی اندازه‌گیری می‌شود باید بین 55°C تا 70°C باشد. (آزمون شماره ۳)

۱ - در صورتی که آزمون باعث خرابی وسیله اینمی گردد آزمون مناسب دیگری با تواافق آزمایشگاه بر روی وسیله اینمی که جداگانه ارائه می‌گردد انجام می‌شود.

۶-۹-۱-۲ آزمون‌ها

آزمون شماره ۱ :

ترموستات در کمترین مقدار آن تنظیم شده و آبگرمکن با توان ورودی اسمی با یکی از گازهای مرجع مربوط به رده آبگرمکن روشن می‌شود.

پس از اولین خاموشی مشعل توسط ترموستات، جریان گاز مشعل قطع و مقداری از آب آبگرمکن معادل ۱۰ درصد ظرفیت اسمی مخزن آن با میزان جریانی معادل ۱ درصد ظرفیت اسمی بر حسب لیتر در دقیقه از طریق خروجی آب گرم آبگرمکن تخلیه می‌شود.

در پایان این تخلیه، دمای آب داغ در نزدیک ترین نقطه ممکن به مجرای خروجی آبگرمکن اندازه‌گیری می‌شود.

آزمون شماره ۲ :

ترموستات سپس در حداکثر مقدار خود تنظیم می‌شود، مشعل دوباره روشن شده و فرآیند آزمون شماره ۱ تکرار می‌گردد.

آزمون شماره ۳ :

برای ترموستات‌های غیر قابل تنظیم فقط یک آزمون جداگانه لازم است.

۶-۹-۵-۲ وسیله ایمنی جلوگیری کننده از گرم شدن بیش از حد آب

۶-۹-۵-۱ الزامات

این وسیله ایمنی باید قبل از آن که دمای آب از 100°C بیشتر شود باعث قفل شدن غیر موقت گردد. وسیله ایمنی جلوگیری کننده از گرم شدن بیش از حد آب نباید با کارکرد طولانی پیلوت یا مقدار کاهش یافته ترموستات تناسبی و یا ترموستات حداکثر / حداقل به کار بیافتد.

۶-۹-۵-۲ آزمون‌ها

آبگرمکن با توان ورودی خود با استفاده از گاز مرجع مربوطه برای آزمون روشن می‌گردد.

ترموستات کنترل کننده و شیر اطمینان از کار انداخته می‌شوند.

دمای آب مخزن بلا فاصله در لحظه خاموشی که توسط فرمان وسیله ایمنی در برابر بیش از حد گرم شدن آب انجام شده است اندازه‌گیری می‌گردد.

به علاوه، در مورد آبگرمکن‌های دارای پیلوت دائمی یا متناوب، یا پیلوت‌های با ظرفیت‌های مختلف، آزمون زیر انجام می‌گیرد:

ترموستات کنترل کننده در موقعیت حداکثر تنظیم می‌شود.

وسیله پیش‌تنظیم پیلوت، در صورت وجود، در موقعیت حداکثر قرار می‌گیرد.

میزان جریان گاز مشعل اصلی به وسیله ترمومتر کنترل کننده کاهش داده شده یا متوقف می‌شود و پیلوت با حداقل فشار گاز مندرج در بند ۴-۱-۶ تغذیه می‌شود.

پس از ۱۶ ساعت بررسی می‌شود که به تنها ی تخت عملکرد پیلوت با میزان جریان گاز کاهش یافته، دمای آب مخزن تا مقدار فوق الذکر بالا نرود.

۶-۹-۶ سیستم ایمنی تخلیه محصولات احتراق در آبگرمکن نوع B_{11BS}

۱-۶-۹-۶ کلیات

شرایط کلی آزمون در بند ۱-۶ شرح داده شده است به جز موارد ویژه مشخص شده در زیر:

آبگرمکن به لوله دودکش آزمونی مطابق بند ۲-۲-۱-۲-۶ متصل می‌شود.
آزمون‌ها با گاز مرجع مربوطه انجام می‌گیرند.

زمان‌های خاموشی در توان ورودی اسمی در شروع زمان گرم شدن مورد بررسی قرار می‌گیرند.

۶-۹-۶-۲ قطع جریان گاز (قطع آزار دهنده)

۱-۶-۹-۶ الزامات

هنگامی که محصولات احتراق به طور طبیعی در حال تخلیه هستند، وسیله ایمنی نباید سبب خاموشی شود و افزایش دمای حاصل از برداشت مکرر آب نیز نباید منجر به قطع جریان گاز گردد. (به بند ۱۰-۶ مراجعه شود)

۶-۹-۶-۲ آزمون‌ها

آبگرمکن مطابق شرایط مندرج در بند ۶-۹-۶-۱ نصب شده و روشن می‌شود، آنگاه در بالاترین دمای کاری خود به مدت ۳۰ دقیقه روشن می‌ماند، در این مدت وسیله ایمنی نباید باعث خاموش شدن آبگرمکن شود، (جهت جلوگیری از خاموش شدن طی زمان ۳۰ دقیقه می‌توان ترمومتر را خارج از سرویس قرارداد) سپس باید مشعل اصلی را خاموش کرد. افزایش دما پس از خاموش شدن مشعل اصلی نباید باعث شود که وسیله ایمنی فرمان قطع جریان گاز مشعل را ارسال نماید.

۶-۹-۶-۳ زمان خاموش شدن

۱-۶-۹-۶ الزامات

وسیله کنترلی در حداقل محدوده زمانی مشخص شده در جدول ۶ باید حداقل منجر به خاموشی ایمن بشود.

جدول ۶- زمان خاموش شدن در اثر مسدود شدن دودکش

حداکثر مدت خاموش شدن (دقیقه)		قطر سوراخ در صفحه مسدود کننده d	درجه مسدود شدن
حداقل توان ورودی Q_m	در توان ورودی اسمی Q_n		
$\frac{2}{\frac{Q_n}{Q_m}}$	۲	$0,6 \times D$	کلی
---	۸	$0,6 \times D'$ یا $0,6 \times D'$	جزیی
D: قطر داخلی دودکش آزمون در بالای آن D' : قطر صفحه‌ای که اجازه می‌دهد حد نشتی به دست آید.			

وقتی که آبگرمکن به طور ایمن خاموش شد روشن شدن خودکار مجدد باید فقط پس از گذشت حداقل زمان انتظار ۱۰ دقیقه امکان پذیر باشد، سازنده موظف است در دستورالعمل‌های راهنمای مصرف زمان واقعی انتظار برای روشن شدن آبگرمکن را اعلام نماید.

۶-۹-۲-۳-۶ آزمون‌ها

۶-۹-۲-۳-۶-۱ آزمون با مسدود شدن کامل دودکش

آبگرمکن در توان ورودی اسمی خود به کار انداخته می‌شود. لوله دودکش به طور کامل مسدود می‌شود. (به شکل ۷ مراجعه شود) زمان واکنش بین بسته شدن دودکش و زمان خاموشی اندازه‌گیری می‌شود در مورد آبگرمکن‌های بدون قفل شدن، زمان بین قطع شدن و برقراری مجدد جریان گاز به مشعل اصلی در حالیکه انسداد دودکش کامل باقی مانده، اندازه‌گیری می‌شود.

آزمون دیگری در توان ورودی کاهش یافته انجام می‌شود. (در صورتی که کاربرد داشته باشد)

۶-۹-۲-۳-۶-۲ آزمون‌ها با مسدود شدن جزئی دودکش

آبگرمکن در توان ورودی اسمی روشن می‌شود.

طول کanal تلسکوپی دودکش به تدریج کاهش می‌یابد تا قبل از قرار گرفتن صفحه مسدود کننده در دودکش، نشتی محصولات احتراق بوجود آید.

چنانچه وسیله قبل از دستیابی به این طول عمل نماید، فرض می‌گردد که الزامات بند ۶-۹-۳-۶-۱ برآورده شده است.

در غیر این صورت دودکش تلسکوپی آزمون به وسیله یک صفحه مسدود کننده پوشانده می‌شود این صفحه

انسداد دارای اریفیس دایره‌ای هم مرکز به قطر d معادل 60° قطر D کanal دودکش در انتهای بالای آن می‌باشد. (به شکل ۷ مراجعه شود)

اگر با دودکش آزمون تلسکوپی نشتی محصولات احتراق مشاهده نگردید باید آنرا با یک صفحه انسداد که دارای دایره‌ای به قطر D' است و حد نشتی را ایجاد می‌نماید مسدود نمود.

این صفحه بعداً با صفحه مسدود کننده‌ای دارای سوراخ دایره‌ای با قطر d که 60° برابر قطر D' است جایگزین می‌شود.

زمان بین قراردادن صفحه انسداد و لحظه قطع گاز اندازه‌گیری می‌شود.

اما اگر سازنده حداقل ارتفاع دودکش را برای این آزمون بیان نموده باشد، که اجباراً بیش از 50° متر نباشد آزمون با ارتفاعی از لوله که سازنده مشخص کرده انجام می‌شود.

۴-۶-۹ دوام

۱-۴-۶-۹ الزامات

پس از انجام آزمون دوام، آبگرمکن باید آنطور که در بند ۳-۶-۹-۶ آورده شده به نحو صحیحی کار کند.

۲-۴-۶-۹ آزمون‌ها

قطعه بدون انجام هیچ گونه تغییری در اجزاء و قسمت‌های آن از عملکرد خارج می‌شود.

تحت شرایط آزمون مندرج در بند ۱-۶-۹-۶ دودکش به طور کامل مسدود شده و آبگرمکن به مدت ۴ ساعت بدون وقفه به کار اندخته می‌شود. برای این آزمون می‌توان از گاز موجود در شبکه توزیع محلی به جای گاز مرجع استفاده نمود.

۷-۹ گاورنر فشار

۱-۷-۹ الزامات

میزان جریان گاز آبگرمکن‌های مجهز به گاورنر فشار نباید از میزان جریانی که تحت فشار معمولی بدست آمده بیش از آنچه در زیر آورده شده است تفاوت نماید:

الف)٪ ۱۰ - تا٪ ۷/۵ + برای گازهای خانواده اول بین P_{max} و P_n

ب)٪ ۷/۵ - تا٪ ۵ + برای گازهای خانواده دوم (بدون جفت فشار) بین P_{max} و P_{min}

ج)٪ ± 5 برای گازهای خانواده سوم (بدون جفت فشار) بین P_{max} و P_{min}

۲-۷-۹ آزمون‌ها

اگر آبگرمکن مجهز به گاورنر فشار است میزان جریان گاز با گاز مرجع و در فشار معمولی اندازه‌گیری می‌شود و با حفظ تنظیم اولیه، فشار اعمالی بین موارد زیر تغییر می‌کند:

برای خانواده اول برای الزامات الف P_{max} و P_n

برای خانواده دوم و سوم گازها بدون جفت فشار برای الزامات ب و ج P_{max} و P_{min}

۸-۹-۶ دمپرهای دودکش

۱-۸-۹-۶ مقاومت به دماهای بالا

۱-۱-۸-۹-۶ الزامات

در انتهای آزمون مقاومت به دماهای بالا، عملکرد دمپر دودکش باید بدون تغییر باقی بماند.

۲-۱-۸-۹-۶ آزمون

آبگرمکن با گاز احتراق ناقص در فشار حداکثر تغذیه می‌گردد. پس از روشن شدن مشعل اصلی، آبگرمکن به مدت ۴ ساعت به طور مداوم در حال کارکردن نگه داشته می‌شود. جریان آب چنان تنظیم می‌شود که دمای آب خروجی از آبگرمکن حدود ۶۰ درجه سلسیوس باقی بماند.

۲-۸-۹-۶ عملکرد دراز مدت

۱-۲-۸-۹-۶ الزامات

در انتهای آزمون عملکرد دراز مدت، عملکرد دمپر دودکش باید بدون تغییر باقی بماند.

۲-۲-۸-۹-۶ آزمون‌ها

این آزمون در توان ورودی اسمی با یکی از گازهای مرجع مربوطه و در فشار معمولی انجام می‌گیرد. در دمای عملکرد، ۵۰۰۰ بار عمل تغییر وضعیت دمپر دودکش از حالت بسته به باز و بالعکس با روشن، خاموش کردن مشعل اصلی انجام می‌شود. این آزمون در توان ورودی اسمی با یکی از گازهای مرجع مربوطه و در فشار معمولی انجام می‌گیرد.

در دمای محیط، یعنی درحالی که آبگرمکن خاموش است، ۴۰۰۰۰ بار عمل باز و بسته شدن و بالعکس انجام می‌شود. این آزمون در توان ورودی اسمی، با گاز مرجع مربوطه و تحت فشار گاز معمولی صورت می‌گیرد. در دمای عملکرد، ۵۰۰۰ بار دیگر عمل قطع و وصل انجام می‌شود. بعد از هر عمل قطع و وصل، کنترل می‌شود که زمان قطع و وصل بیش از ۵۰ درصد نسبت به اولین زمان اندازه گیری شده قطع و وصل برای این آزمون دراز مدت، انحراف نداشته باشد.

۶-۱۰-۱۰-۶ برداشت مکرر آب

۱-۱۰-۶ الزامات

طی برداشت مکرر آب دمای آب در حالی که ترمومترات در حداکثر مقدار خود تنظیم شده است هیچ گاه نباید از ۹۵ درجه سلسیوس بیشتر شود. جریان گاز نباید با فرمان وسیله ایمنی جلوگیری کننده از گرم شدن بیش از

حد آب قطع شود، پیش از آن که کل برداشت‌های آب گرم متناظر با ۵۰ درصد ظرفیت اسمی انجام پذیرد.

۶-۱۰ آزمون‌ها

آبگرمکن مطابق مندرجات بند ۱-۶ نصب می‌شود.

ترموستات در صورتی که از نوع قابل تنظیم باشد، در موقعیت حداکثر تنظیم می‌شود.

آزمون یک ساعت پس از دوره گرم شدن آبگرمکن شروع می‌شود.

آزمون با میزان جریان اسمی یکی از گازهای مرجع مربوطه انجام می‌گردد.

آب چندین بار با مقادیر زیر بر حسب لیتر در دقیقه از آبگرمکن برداشت می‌شود.

۵ درصد ظرفیت اسمی مخزن، که کمتر از ۱ لیتر در دقیقه و بیشتر از ۱۵ لیتر در دقیقه نباشد، برای

آبگرمکن‌های با توان ورودی کمتر از ۱۲ کیلو وات. (کمتر از ۱۰۳۲۰ کالری در ساعت)

۱۰ درصد ظرفیت اسمی مخزن، که کمتر از ۲ لیتر در دقیقه و بیشتر از ۳۰ لیتر در دقیقه نباشد، برای

آبگرمکن‌های با توان ورودی بیشتر از ۱۲ کیلو وات. (بیشتر از ۱۰۳۲۰ کالری در ساعت)

در هر دوره برداشت آب از آبگرمکن، آب تا آن جائی تخلیه می‌شود که مشعل با حداقل ۹۵ درصد توان ورودی

اسمی خود به کار کند و سپس بلافضله برداشت آب متوقف می‌شود.

دوره برداشت بعدی آب بلافضله پس از خاموشی مشعل یا به محض آنکه میزان جریان گاز (گذر گاز) به ۱,۵

برابر حداقل میزان جریان در مورد آبگرمکن‌هایی که مجهز به ترمومتر تناسبی یا حداکثر- حداقل است،

انجام می‌گیرد.

دمای آب برداشت شده بلافضله پس از شیر خروجی درابتدا هر دوره برداشت اندازه‌گیری می‌شود.

آزمون تا مراحل زیر ادامه می‌یابد.

تا وقتی که مقدار ثابتی برای دمای اندازه‌گیری شده بدست آید؛ یا

برای ۵ دوره برداشت آب، یا

برای ۱۰ دوره برداشت آب

۶-۱۱ ظرفیت اسمی مخزن

۶-۱۱-۱ الزامات

حجم آب اندازه‌گیری شده نباید بیش از $\pm 5\%$ ظرفیت اسمی که سازنده اعلام نموده تفاوت داشته باشد.

۶-۱۱-۲ آزمون

آبگرمکن با آب سرد پر می‌شود، سپس در حالی که خروجی آب گرم آن به اتمسفر باز است، تا آن جا که امکان

دارد آب آن با وزن خود یا با سیفون کردن تخلیه می‌شود. آب جمع شده حاصل از تخلیه، توزین شده و بدین

طريق ظرفيت آبگرمکن تعیین می شود.

۶-۱۲ احتراق

۱-۱۲-۶ الزامات

مقدار CO موجود در محصولات احتراق خشک عاری از هوا نباید از مقادیر زیر بیشتر شود:

الف) ۰,۱۰ درصد تحت شرایط عادی بند ۱۲-۶-۲-۲ هنگامی که آبگرمکن با گاز مرجع مربوطه تغذیه شده و تحت شرایط مخصوص بند ۱-۳-۲-۱۲-۶.

ب) ۰,۰۲ درصد تحت شرایط حدی بند ۱۲-۶-۲-۲ هنگامی که آبگرمکن با گاز حدی احتراق ناقص تغذیه شده و تحت شرایط بندهای ۶-۱۲-۶ تا ۶-۲-۳-۲-۱۲-۶، ۹-۳-۲-۱۲-۶ قرار می گیرد.

۶-۱۲-۲ آزمون ها

۱-۱۲-۶ کلیات

آبگرمکن با گاز مرجع مربوطه تغذیه شده و، در صورت لزوم مطابق مندرجات بندهای ۶-۱۲-۶ و ۶-۲-۱۲-۳ تنظیم می گردد.

هنگامی که آبگرمکن در وضعیت پایدار مطابق بند ۶-۵-۷ قرار دارد محصولات احتراق نمونه برداری می گردد، در آزمون های انسداد کامل دودکش یا جریان معکوس برای وسایل B_{11} و B_{11BS} پروب نمونه گیری تا جایی که ممکن است نزدیک به خروجی مبدل حرارتی قرار می گیرد. برای سایر آزمون های احتراق، محصولات احتراق به وسیله پروب نمونه برداری که در شکل ۳ یا ۴ نشان داده شده و در دودکش آزمون به فاصله ۱۵۰ میلی متر از بالای آن قرار دارد، نمونه گیری می شود.

در مورد آبگرمکن های نوع C، محصولات احتراق توسط پروبی مشابه نوعی که به عنوان مثال در شکل ۵ نشان داده شده و مطابق شکل ۶ نصب شده است نمونه برداری می شود.

مقدار CO موجود در محصولات احتراق خشک عاری از هوا (احتراق خنثی) مطابق رابطه زیر بدست می آید:

$$CO = (CO)_M \times \frac{(CO_2)_N}{(CO_2)_M}$$

که در آن:

$CO =$ مقدار مونوکسید کربن موجود در محصولات احتراق خشک عاری از هوا بر حسب درصد
 $(CO_2)_N =$ حداقل دی اکسید کربن موجود در محصولات احتراق خشک عاری از هوا برای گاز مربوطه بر حسب درصد

$(CO)_M =$ غلظت های اندازه گیری شده در نمونه ای است که در حین آزمون احتراق گرفته شده و هر دو بر حسب درصد می باشند.

مقادیر $(Co_2)_N$ برای گازهای آزمون در جدول ۷ داده شده است:

جدول ۷-درصد CO_2

G271	G150	G120	G31 G130	G30	G26	G25 G231	G23	G21	G20 G27	G110	شناسه گاز
11.2	11.8	8.35	13.7	14.0	11.9	11.5	11.6	12.2	11.7	7.6	$(Co_2)_N$

مقدار CO محصولات احتراق خشک عاری از هوا مطابق رابطه زیر نیز بدست می‌آید.

$$CO = \frac{21}{21-(O_2)_M} \times (CO)_M$$

که در آن:

$(CO)_M$ و $(O_2)_M$ مقادیر اندازه‌گیری شده غلظت اکسیژن و منوکسیدکربن در نمونه‌های گرفته شده طی آزمون احتراق بوده و بر حسب درصد می‌باشند.

استفاده از این رابطه هنگامیکه مقدار CO_2 کمتر از ۲ درصد است، توصیه می‌شود.

۶-۱۲-۲ آزمون در هوای ساکن

آبگرمکن‌های نوع B₁ در اتاق آزمون مندرج در بند ۱-۵-۱ قرار داده می‌شود، در حالی که در عین رعایت دستورالعمل‌های سازنده، پشت آبگرمکن تا آن جا که ممکن است به دیوار اتاق آزمون نزدیک است. آبگرمکن براساس شرایط مندرج در بند ۱-۵-۲ نصب می‌گردد.

۱ آزمون شماره ۱

آزمون با هریک از گازهای مرجع مربوطه انجام می‌شود. میزان جريان آب و دمای آن مطابق بند ۱-۵-۷ تنظیم می‌گردد.

برای آبگرمکن‌هایی که فاقد گاورنر گاز در مسیر مشعل اصلی و همچنین فاقد تنظیم کننده از پیش تنظیم شده گاز می‌باشند، آزمون با تغذیه گاز در حداکثر فشار مندرج در بند ۱-۴ انجام می‌شود؛

در مورد آبگرمکن‌هایی که دارای تنظیم کننده از پیش تنظیم شده گاز بوده ولی فاقد گاورنر در مسیر مشعل اصلی می‌باشند، آزمون با تنظیم شعله مشعل به نحوی که توان ورودی ۱/۱۰ برابر توان ورودی اسمی باشد انجام می‌گیرد؛

در مورد آبگرمکن‌هایی که دارای گاورنر گاز در مسیر مشعل اصلی می‌باشند، آزمون با تغییر توان ورودی مشعل

به ۱۰۷ برابر مقدار توان ورودی اسمی آن اگر با گاز G110 تغذیه می‌شود، و ۱۰۵ برابر توان ورودی اگر با گاز G25 یا G20 تغذیه می‌شود انجام می‌گیرد.

در مورد آبگرمکن‌هایی که دارای تنظیم کننده از پیش تنظیم شده یا گاورنر گاز در مسیر مشعل اصلی هستند اما این آبگرمکن‌ها برای یک یا دو خانواده گاز خارج از سرویس قرار دارند، آزمون‌ها بصورت متوالی و مطابق وضعیت‌های مختلفی که برای آن‌ها مشخص شده انجام می‌شوند.

آزمون شماره ۲

آبگرمکن با گاز حدی احتراق ناقص مربوطه تحت آزمون قرار می‌گیرد.

آبگرمکن ابتدا با گاز مرجع مربوطه تغذیه شده و اگر فاقد گاورنر باشد توان ورودی آن به اندازه ۱۰۷۵ برابر توان ورودی اسمی و اگر دارای گاورنر باشد به اندازه ۱۰۵ برابر توان ورودی اسمی تنظیم می‌گردد.

اگر آبگرمکن منحصراً به منظور نصب با یک گاورنر در نظر گرفته شده باشد ضریب ۱۰۵ می‌تواند اعمال گردد. سپس بدون تغییر در تنظیم آبگرمکن یا فشار تغذیه گاز، به جای گاز مرجع از گاز حدی احتراق ناقص استفاده می‌شود.

علاوه بر آن، یک آزمون با هر یک از گازهای مرجع با حداقل توان ورودی، در صورت وجود، انجام می‌شود.

۳-۲-۶ آزمون‌های تکمیلی

۱-۳-۲-۶ آبگرمکن نوع B₁

آزمون‌ها در توان ورودی اسمی با گاز مرجع با بالاترین عدد ووب مربوطه انجام می‌شوند.

دودکش با حداکثر قطر اعلام شده توسط سازنده به آبگرمکن نصب می‌گردد.

آزمون اول در حالتی که دودکش مسدود است انجام می‌شود.

آزمون دوم با اعمال جریان معکوس با سرعت‌های یک متر بر ثانیه و سه متر بر ثانیه به طور متناوب در دودکش انجام می‌گیرد. (شکل شماره ۲ مراجعه شود)

در مورد آبگرمکن‌های نوع B_{11BS}، وسیله ایمنی تخلیه محصولات احتراق از کار انداخته می‌شود.

۲-۳-۲-۶ آبگرمکن‌های نوع C₁ و C₃

در صورت لزوم، آزمون مطابق سری آزمون‌های اول و سوم بند ۶-۷-۲-۲-۲-۱ اجرا می‌گردد.

برای هر یک از سری‌های آزمون، مقدار متوسط حسابی غلظت‌های منوکسیدکربن (CO) که از ۹ مجموعه سرعت باد، و زاویه برخورد باد که در محصولات احتراق بیشترین مقدار منوکسیدکربن (CO) را تولید می‌کند بدست آمده است، محاسبه می‌شود.

C₂₁ ۶-۲-۱۲-۳ آبگرمکن‌های نوع

تحت شرایط بند ۶-۲-۲-۲-۷-۲ بررسی می شود که الزامات بند ۱-۱۲-۶ برآورده شده باشند.

C₄ ۶-۲-۱۲-۴ آبگرمکن‌های نوع

تحت شرایط بند ۶-۷-۲-۲-۲-۷-۳ بررسی می شود که الزامات بند ۱-۱۲-۶ برآورده شده باشند.

C₅ ۶-۲-۱۲-۵ آبگرمکن‌های نوع

تحت شرایط بند ۶-۷-۲-۲-۲-۷-۴ بررسی می شود که الزامات بند ۱-۱۲-۶ برآورده شده باشند.

C₆ ۶-۲-۱۲-۶ آبگرمکن‌های نوع

این آبگرمکن‌ها به منظور اتصال به سیستم‌های تامین هوای احتراق و تخلیه محصولات احتراق که به صورت جداگانه تایید و فروخته می شوند، طراحی شده‌اند.

این آبگرمکن‌ها به یک محدود کننده جهت شبیه سازی با حداقل افت فشار تعیین شده توسط سازنده، متصل می گردند.

کanal تأمین هوا مجهرز به وسیله مخلوط کننده‌ای است که امکان تنظیم برگشت محصولات احتراق را می دهد. وسیله مخلوط کننده طوری تنظیم شده است که ۱۰ درصد محصولات احتراق به طرف مسیر تأمین جریان هوا گردش پیدا کند.

بررسی می شود که الزامات بند ۱-۱۲-۶ برآورده شده باشند.

یک آزمون اضافی برای وسائلی که دارای وسیله تایید وجود هوا می باشند، در حالی که با تنظیم یک محدود کننده این وسیله از کار بیافتد، انجام می شود.

در صورتی که آبگرمکن مجهرز به یک وسیله تایید کننده وجود هوا باشد که تا قبل از اینکه غلظت منوکسید کربن (CO) از ۰/۲۰ درصد بیشتر شود اختلالی در میزان جریان گاز به وجود نیاورد، در این صورت آزمون با حالته از بسته شدن کanal انجام می شود که در حالت تعادل مقدار CO با غلظت ۰/۱۰ درصد تولید شود.

یک آزمون اضافی برای وسائلی که دارای کنترل کننده‌های نسبت گاز به هوا می باشند، در حداقل توان ورودی قابل تنظیم انجام می شود.

تحت این شرایط، بررسی می شود که الزامات بند ۱-۱۲-۶ برآورده شده باشند.

C₇ ۶-۲-۱۲-۷ آبگرمکن‌های نوع

تحت شرایط بند ۶-۶-۲-۲-۷-۲ بررسی می شود که الزامات بند ۱-۱۲-۶ برآورده شده باشند.

C₈ ۶-۲-۱۲-۸ آبگرمکن‌های نوع

تحت شرایط بند ۶-۶-۷-۲-۲-۷ بررسی می شود که الزامات بند ۱-۱۲-۶ برآورده شده باشند.

۸-۳-۲-۱۲ آزمون اضافی برای آبگرمکن های مجهز به فن

آبگرمکن های مجهز به فن با گازهای مرجع مناسب برای ردهای که آبگرمکن به آن رده مربوط است در فشار عادی تغذیه می شوند. در حالی که جریان برق داده شده به فن بین ۸۵ درصد تا ۱۱۰ درصد ولتاژ اسمی که سازنده اعلام نموده است متغیر باشد بررسی می شود که الزامات بند ۱-۱۲-۶ برآورده شده باشند.

۶-۱۳ عدم چگالش در دودکش (آبگرمکن های نوع B)

۱-۱۳-۶ الزامات

تحت شرایط عادی عملکرد، آبگرمکن نباید موجب ایجاد چگالش در دودکش معمولی شود. این ویژگی در شرایط زیر حاصل می گردد.

(الف) دمای محصولات احتراق (t_{pdc}) از دمای نقطه شبنم (t_{ms}) حداقل با اختلاف $C^{20^{\circ}}$ بیشتر باشد

$$(t_{pdc} > t_{ms} + 20^{\circ} C)$$

ب) یا درصد اتلاف دودکش حداقل ۸ درصد باشد؛

پ) یا بازده مفید کمتر از ۹۰ درصد باشد؛

ت) یا دمای محصولات احتراق کمتر از $C^{80^{\circ}}$ نشود.

این ویژگی ها در مورد آبگرمکن های چگالشی کاربرد ندارد.

۶-۱۳-۲ آزمون ها

۱-۱۳-۶ تجاوز از دمای نقطه شبنم

آبگرمکن مطابق بند ۱-۶ نصب می گردد. ولی به یک دودکش آزمون با طول ۵ متر مطابق شکل ۸ متصل می شود.

آزمون در توان ورودی اسمی و حداقل توان ورودی اسمی، در صورت امکان، مطابق بند ۷-۵-۶ انجام می گردد.

دمای محصولات احتراق و مقدار CO_2 آن اندازه گیری می شود.

۶-۱۳-۲-۲ تعیین اتلاف دودکش

دمای محصولات احتراق و مقدار CO_2 در توان ورودی اسمی اندازه گیری می شود. اتلاف دودکش با استفاده از رابطه زیر تعیین می شود.

$$q_c = \left(a + \frac{b}{CO_2} \right) \times \frac{(t_c - t_a)}{100}$$

که در آن:

$$q_c = \text{اتلاف دودکش بر حسب درصد}$$

CO_2 مقدار درصد دیاکسید کربن در محصولات احتراق خشک

t_c = دمای محصولات احتراق بر حسب درجه سلسیوس

t_a = دمای محیط بر حسب درجه سلسیوس

a و b ضرایبی هستند که در جدول ۸ داده شده‌اند:

جدول ۸- ضرائب تعیین اتلاف دودکش

گاز مرجع				ضریب
G30	G25	G20	G110	
0.65	0.85	0.86	1.05	a
42.5	36	36.6	23.2	b

۶-۱۳-۲-۳ حداکثر بازده مفید

بازده مفید در توان ورودی اسمی تعیین می‌گردد.

۶-۱۳-۲-۴ حداقل دمای محصولات احتراق

دمای محصولات احتراق در فاصله ۱۵۰ میلی متر از بالای دودکشی با ارتفاع یک متر اندازه‌گیری می‌شود.

آزمون در حداقل توان ورودی (یا توان ورودی اسمی اگر فقط یک میزان ورودی اعلام شده باشد) انجام می‌گیرد.

۶-۱۴-۶ تشکیل مایع حاصل از چگالش (در مورد آبگرمکن‌های چگالشی)

۶-۱۴-۱ الزامات

موقعی که آبگرمکن مطابق مندرجات بند ۶-۱-۵ نصب شده است، مایع ناشی از چگالش باید فقط در نقاطی که برای این منظور در نظر گرفته شده‌اند تشکیل شده و باید بلافاصله تخلیه شوند.

مایع چگالیده نباید به قسمت‌هایی از آبگرمکن که برای تشکیل آن مناسب نبوده یا به این منظور طراحی نگردیده‌اند، راه پیدا کند، جمع شدن و یا تخلیه مایع چگالیده نباید بر عملکرد آبگرمکن اثر منفی گذاشته و یا برای آبگرمکن یا محیط آن تولید اشکال نماید.

۶-۱۴-۲ آزمون

این آزمون تحت شرایط مشابه مندرج در بند ۶-۴-۲ با افزایش دمای ۳۰ کلوین و در حالی که آبگرمکن به مدت ۴ ساعت به طور مداوم کار کرده است انجام می‌شود.

۶-۱۵-۱ پیش پاکسازی

۶-۱۵-۱ الزامات

در مورد آبگرمکن‌های مجهز به فن، پیش پاکسازی قبل از روشن شدن مشعل اصلی (یک دفعه یا چندین دفعه

روشن شدن متوالی خودکار) ضروری است مگر یکی از شرایط زیر برآورده شود:
الف) آبگرمکن دارای یک پیلوت دائمی یا غیردائمی باشد.

ب) اگر مصرف انرژی گاز بیشتر از $W/250 \text{ kcal/h}$ باشد؛ مسیر گاز دارای دو شیر باشد
که همزمان بسته شوند؛

شیر کلاس C (یا A یا B)؛ یا

۲) یکی از شیرها کلاس B (یا A) و دیگری از کلاس D (یا C، یا B، یا A) باشد.

تحت شرایط آزمون، حجم یا طول مدت پیش پاکسازی باید حداقل یکی از موارد زیر باشد:

برای آبگرمکن هایی که پیش پاکسازی به کل سطح مقطع ورودی محفظه احتراق اعمال شود، حجم این هوا
باید حداقل برابر حجم محفظه احتراق بوده یا مدت مکش هوا حداقل ۵ ثانیه با حجم هوایی معادل میزان توان
ورودی اسمی باشد.

در مورد سایر آبگرمکن‌ها، حداقل ۳ برابر حجم محفظه احتراق یا به مدت ۱۵ ثانیه.

۶-۱۵-۲ آزمون

بسته به انتخاب سازنده، حجم یا زمان پیش پاکسازی به شرح زیر تعیین می‌گردند:

الف) حجم پیش پاکسازی

جريان هوا در خروجی دودکش محصولات احتراق در دمای محیط اندازه‌گیری می‌شود.

آبگرمکن در دمای محیط متوقف می‌شود، فن آبگرمکن با ولتاژ مشخص شده برای پیش پاکسازی روشن
می‌شود.

میزان جریان با دقت در محدوده $15^\circ \pm 5$ درصد اندازه‌گیری شده و به شرایط مرجع تصحیح می‌شود. (C و $13/25 \text{ mbar}$)؛

حجم مسیر احتراق که سازنده اعلام نموده است.

ب) زمان پیش پاکسازی

مدت زمان بین لحظه روشن شدن فن و فعال شدن فندک تعیین می‌گردد.

۶-۱۶ وسیله تایید وجود هوا

۶-۱۶-۱ الزامات

۶-۱۶-۱-۱ کلیات

بسته به اساس کار قطعه، الزامات عملکردی تحت شرایط بند ۶-۱۶-۲، مطابق بندهای ۶-۱۶-۴ و ۶-۱۶-۳ باشد.

۶-۱-۲ نظارت بر فشارهای احتراق یا محصولات احتراق

مطابق انتخاب سازنده آبگرمکن باید یکی از الزامات ذیل را برآورده سازد :

الف - تحت شرایط بند ۶-۲-۲-۱۶-۶ الف، تامین گاز پیش از اینکه غلظت منواکسید کربن از ۲٪ درصد افزایش یابد، باید قطع گردد.

ب - تحت شرایط بند ۶-۲-۲-۱۶-۶ ب، در حالی که آبگرمکن در تعادل گرمایی است، میزان غلظت منواکسید کربن نباید بزرگتر از ۱٪ درصد شود.

۶-۱-۳ نظارت بر جریان های احتراق یا محصولات احتراق

مطابق انتخاب سازنده آبگرمکن باید یکی از الزامات ذیل را برآورده سازد :

الف - تحت شرایط بند ۶-۲-۲-۱۶-۶ الف، تامین گاز پیش از اینکه غلظت منواکسید کربن از ۲٪ درصد افزایش یابد، باید قطع گردد.

ب - تحت شرایط بند ۶-۲-۲-۱۶-۶ ۳-ب، در حالی که آبگرمکن در تعادل گرمایی است، میزان غلظت منواکسید کربن نباید بزرگتر از ۱٪ درصد شود.

پ - تحت شرایط بند ۶-۲-۲-۱۶-۶ ۳-ج، تامین گاز پیش از اینکه غلظت منواکسید کربن از ۲٪ درصد افزایش یابد، باید قطع گردد.

ت - تحت شرایط بند ۶-۲-۲-۱۶-۶ ۳-د، در حالی که آبگرمکن در تعادل گرمایی است، میزان غلظت منواکسید کربن نباید بزرگتر از ۱٪ درصد شود.

۶-۱-۴ کنترل کننده های نسبت گاز به هوا(کنترل میزان هوا/گاز)

۶-۱-۴-۱ دوام

کنترل کننده های نسبت گاز به هوا در معرض آزمون دوام ۲۵۰۰۰۰ دور قرار داده می شوند، درحالی که دیافراگم در هر دوره آزمون یک حرکت رفت و برگشتی کامل انجام می دهد.

بعد از این آزمون ، بررسی می شود که کنترل کننده نسبت گاز به هوا هنوز به کار خود را بطور صحیح ادامه می دهد.

۶-۱-۴-۲ نشت از لوله های کنترل غیر فلزی

در صورتی که لوله های کنترل از جنس فلز یا از مواد دیگری حداقل دارای خصوصیاتی مشابه مواد فلزی ساخته نشده باشند، قطع، نشت یا شکستگی آن ها نباید باعث بروز وضعیت نایمن شود. این موضوع مشتمل بر قفل شدن سیستم یا عملکرد ایمن بدون نشت گاز در خارج از آبگرمکن است.

۶-۱-۴-۳ ایمنی عملکرد

آبگرمکن باید، بسته به نظر سازنده، با یکی از الزامات زیر مطابقت داشته باشد:

الف - تحت شرایط آزمون بند ۶-۲-۳-۴-۲ الف (قبل از اینکه غلظت منواکسیدکربن (CO) از یکی از مقادیر زیر بیشتر شود، جریان گاز باید قطع شود:

۰/۲۰ درصد بالاتر از دامنه تغییرات که سازنده تعیین کرده است، یا

$$\frac{Q}{Q_{KB}} \times CO_{mes} \leq 0.20\%$$

که در آن

$Q =$ توان ورودی لحظه‌ای، بر حسب کیلووات (kW);

$= Q_{KB}$ توان ورودی در حداقل میزان، بر حسب کیلووات (kW);

$= CO_{mes}$ غلظت منواکسیدکربن (CO) اندازه‌گیری شده

ب - تحت شرایط بند ۶-۲-۳-۴-۲ ب، در حالی که آبگرمکن در تعادل گرمایی است، میزان غلظت منواکسید کربن نباید بزرگتر از ۱/۰ درصد شود.

پ - تحت شرایط بند ۶-۲-۳-۴-۲-۱۶-۶ ج، تامین گاز پیش از اینکه غلظت منواکسید کربن از ۰/۲ درصد افزایش باید، باید قطع گردد.

ت - تحت شرایط بند ۶-۲-۳-۴-۲-۱۶-۶ د، در حالی که آبگرمکن در تعادل گرمایی است، میزان غلظت منواکسید کربن نباید بزرگتر از ۱/۰ درصد شود.

۶-۱-۴-۴ تنظیم میزان گاز به هوا یا هوا به گاز

در صورتی که نسبت هوا به گاز یا نسبت گاز به هوا قابل تنظیم باشد، وسیله تنظیم باید بتواند تا حداقل حدود بالا و پایین کار کند و دامنه فشارهای قابل تنظیم نیز باید با دامنه تنظیم‌ها به طور کامل مطابقت داشته باشد.

۶-۲-۱ آزمون ها

۶-۱-۲-۱ کلیات

آبگرمکن با گاز مرجع مربوطه تغذیه می شود.

آبگرمکن به بلندترین طول کanal های تامین هوای احتراق و تخلیه محصولات احتراق متصل می گردد. این آزمون ممکن است بدون ترمینال و حفاظ آن صورت گیرد.

۶-۲-۲ نظارت بر فشارهای احتراق یا محصولات احتراق

آبگرمکن در توان ورودی اسمی تنظیم می گردد. اندازه گیری در شرایط تعادل گرمایی صورت می پذیرد. میزان CO و CO₂ به طور پیوسته اندازه گیری می شود. بسته به انتخاب سازنده، یکی از آزمون های ذیل

انجام می شود:

الف - ولتاژ تغذیه فن به تدریج کاهش می یابد، کنترل می شود که الزامات بند ۶-۱-۲ الف محقق گردیده باشد.

ب- در حالی که آبگرمکن در دمای محیط قرار دارد، حداقل ولتاژ تغذیه فن که قادر به روشن نمودن مشعل باشد، تنظیم می شود. در این شرایط آبگرمکن تا رسیدن به تعادل گرمایی بکار گرفته می شود. کنترل می شود که الزامات بند ۶-۱-۲ ب محقق گردیده باشد.

۶-۲-۳ نظارت بر جریان هوای احتراق یا محصولات احتراق

آزمون زمانی آغاز می شود که آبگرمکن در تعادل گرمایی و در توان ورودی اسمی، یا برای آبگرمکن های تناسبی در توان ورودی حداکثر، توان ورودی داقل و میانگین حسابی این دو توان، قرار گرفته باشد. در صورتی که چندین میزان توان ورودی وجود داشته باشد، برای هر کدام از این میزان ها باید آزمونی اضافی انجام شود. غلظت منوکسیدکربن (CO) و دی اکسیدکربن (CO₂) را باید به طور پیوسته اندازه گیری کرد.

بسته به انتخاب سازنده، یکی از آزمون های زیر باید انجام شود:

الف) کanal تخلیه محصولات احتراق یا ورودی هوا به تدریج مسدود می شود. وسیله مسدود کننده فوق نباید باعث زیاد شدن جریان برگشت محصولات احتراق گردد.
باید بررسی شود که الزامات بند ۶-۱-۳ الف، برآورده شده باشد.

ب) در حالی که آبگرمکن در دمای محیط می باشد، حداکثر مسدود شدن کanal تخلیه محصولات احتراق یا ورودی هوا که این امکان را به وجود می آورد که مشعل هنوز بتواند روشن شود، باید برقرار گردد. در این حال نیز وسایل مسدود کننده فوق نباید باعث زیاد شدن جریان برگشت محصولات احتراق شود. تحت این شرایط، آبگرمکن باید آنقدر کار کند تا وقتی که به تعادل حرارتی برسد.
باید بررسی شود که الزامات بند ۶-۱-۳ ب، برآورده شده باشد.

پ) ولتاژ ترمینال (سر سیم های) فن را باید به تدریج کاهش داد.
سپس بررسی شود که الزامات بند ۶-۱-۳ ج، برآورده شده باشد.

ت) در حالی که آبگرمکن در دمای محیط می باشد، حداقل ولتاژ ترمینال های (سر سیم های) فن که هنوز مشعل را قادر می سازد تا روشن شود، باید تعیین گردد، تحت این شرایط آبگرمکن باید آنقدر کار کند تا به تعادل حرارتی برسد.

سپس باید بررسی شود که الزامات بند ۶-۱-۳ د، برآورده شده باشد.

۶-۱۶-۲-۴ کنترل کننده نسبت گاز/هوای دوام

۶-۱۶-۲-۴-۱ دوام

کنترل کننده نسبت گاز و هوای در دمای محیط، با هوا در جهت جریان گاز تغذیه می‌شود. این میزان باید بیشتر از ۱۰ درصد از مقداری که تعیین شده است بیشتر شود.

فشار در ورودی کنترل کننده، بالاترین فشار معمولی برای رده آبگرمکن مورد نظر است که سازنده آن را تعیین کرده است.

در صورتی که آزمون در محلی جدا از آبگرمکن انجام می‌شود، کنترل کننده نسبت گاز و هوای در روی دستگاه آزمون طوری نصب می‌شود که در مسیر ما قبل و بعد کنترل کننده، یک شیر قطع سریع قرار داده شود و می‌تواند شامل وسیله‌ای باشد که در قسمت بعد از کنترل کننده یک حالت مکش ایجاد کند.

دستگاه آزمون باید به نحوی برنامه‌ریزی شود که وقتی شیر دوم بسته می‌شود، شیر اول باز شود و این دوره عملکرد به طور کامل هر ۱۰ ثانیه یک بار تکرار گردد.

وقتی که کنترل کننده نسبت گاز و هوای آبگرمکن نصب شد، این وسیله نیز مورد آزمون مشابهی برای دوام قرار داده می‌شود.

در پایان آزمون دوام باید بررسی شود که الزامات مذکور در بند ۶-۱۶-۲-۴-۱ برآورده شده باشد.

۶-۱۶-۲-۴-۲ نشت از لوله‌های کنترل غیر فلزی

آبگرمکن با گاز مرجع در توان ورودی اسمی آن تغذیه می‌شود.

الزامات مذکور در بند ۶-۱۶-۲-۴-۱ را تحت حالات مختلفی که ممکن است پیش آید باید بررسی نمود، به خصوص حالات زیر:

- نشت شبیه‌سازی شده از لوله فشار هوا.

- نشت شبیه‌سازی شده از لوله فشار محفوظه احتراق

- نشت شبیه‌سازی شده از لوله فشار گاز

۶-۱۶-۲-۴-۳ ایمنی عملکرد

آبگرمکن در توان ورودی اسمی تغذیه می‌شود.

غلظت منوکسیدکربن (CO) و گاز دی اکسیدکربن (CO₂) را باید به طور پیوسته اندازه‌گیری کرد. بسته به انتخاب سازنده، یکی از آزمون‌های زیر را باید انجام داد:

الف) کanal تخلیه محصولات احتراق یا کanal هوای ورودی را باید به تدریج مسدود کرد. وسائلی که برای مسدود کردن کanal به کار می‌روند باید باعث شوند که برگشت مجدد محصولات احتراق افزایش یابد.

سپس باید بررسی شود که الزامات بند ۶-۱۶-۴-۳ الف، برآورده شده باشد.

ب) در حالی که آبگرمکن در دمای محیط می‌باشد، حداکثر انسداد کانال تخلیه محصولات احتراق یا کانال ورود هوا که امکان روشن شدن مشعل را میسر سازد باید تعیین گردد. وسایلی که برای مسدود کردن کانال به کار می‌روند نباید باعث شوند که برگشت مجدد محصولات احتراق افزایش یابد. آبگرمکن تحت این شرایط باید آنقدر کار کند تا به تعادل حرارتی برسد.

باید بررسی شود که الزامات بند ۶-۱۶-۴-۳ ب، برآورده شده باشد.

پ) ولتاژ سر سیم‌های (ترمینال) فن را باید به تدریج و به طور پیوسته کاهش داد.

سپس باید بررسی شود که الزامات بند ۶-۱۶-۴-۳ ج، برآورده شده باشد.

ت) در حالی که آبگرمکن در دمای محیط می‌باشد، حداقل ولتاژ در ترمینال‌های (سر سیم‌های) فن را که مشعل هنوز قادر است با این ولتاژ روشن شود باید به دست آورد. تحت این شرایط آبگرمکن باید آنقدر کار کند تا به تعادل حرارتی برسد.

بررسی شود که الزامات بند ۶-۱۶-۴-۳ د، برآورده شده باشد.

۶-۴-۲-۱۶ تنظیم میزان گاز به هوا یا هوا به گاز

برای کنترل کننده‌های قابل تنظیم و خودکار نسبت گاز به هوا یا هوا به گاز، آزمون‌های تکمیلی باید با حداکثر و حداقل این نسبتها انجام شوند.

باید بررسی شود که الزامات بند ۶-۱۶-۴-۳-۱ ب، برآورده شده باشد.

۶-۱۷ عملکرد فن آبگرمکن نوع C₄

۶-۱۷-۱ الزامات

برای آبگرمکن‌های نوع‌های C₄₂ و C₄₃ هنگامی که خاموشی تحت کنترل یا خاموش شدن ایمن اتفاق می‌افتد، فن باید بعد از هر نوع پاکسازی آبگرمکن با دمیدن هوا، از کار بیفتند.

اگر آبگرمکن مجهز به یک پیلوت دائم‌سوز یا متناوب باشد، مجاز است که فن با کمترین سرعت، متناسب با جریانی که برای روشن شدن روشن کننده لازم است، کار کند.

۶-۱۷-۲ آزمون‌ها

آبگرمکن در حالت قطع کنترل شده قرار داده می‌شود . سپس باید بررسی شود که الزامات بند ۱-۱۷-۶ برآورده شده باشد. پس از راهاندازی مجدد، آبگرمکن به حالت خاموشی ایمن آورده می‌شود، سپس باید بررسی شود که الزامات بند ۱-۱۷-۶ برآورده شده باشد.

۱۸-۶ اکسیدهای نیتروژن

۱-۱۸-۶ الزامات

اگر سازنده رده NOx را برای آبگرمکن خود اعلام نموده باشد، این رده بندی باید مطابق جدول ۹ صورت گیرد. تحت شرایط آزمون و محاسبات بند ۲-۱۸-۶ غلظت NOx در محصولات خشک عاری از هوا نباید از غلظت مجاز رده اختصاص داده شده بیشتر شود.

جدول ۹ ردههای NOX

حد غلظت NOX میلی گرم بر کیلووات ساعت	ردههای NOX
۲۶۰	۱
۲۰۰	۲
۱۵۰	۳
۱۰۰	۴
۷۰	۵

۱-۱۸-۶ آزمون ها

آبگرمکن مطابق شرح بند ۱-۶-۱ و ۱-۵-۲ نصب می‌شود.

آبگرمکن در توان ورودی اسمی تحت آنچه در خصوص گازها در بند ۱-۶-۵-۵ آمده تنظیم می‌شود: برای آبگرمکن هایی که قرار است از گازهای خانواده دوم استفاده کنند، آزمون‌ها با گاز مرجع G20 انجام می‌شود.

برای آبگرمکن هایی که قرار است فقط از گاز G25 استفاده کنند، آزمون‌ها با گاز مرجع G25 انجام می‌شود.
برای آبگرمکن هایی که قرار است فقط با گازهای خانواده سوم کار کنند، آزمون‌ها با گاز مرجع G30 انجام می‌شوند و مقدار حدی NO_X در ضریب ۱/۳۰ ضرب می‌شود.
برای آبگرمکن هایی که قرار است فقط با پروپان کار کنند، آزمون‌ها با گاز مرجع G31 انجام می‌شوند و مقدار حدی NO_X در ضریب ۱/۲۰ ضرب می‌شود.

آزمون در هوای ساکن و زمانی که آبگرمکن مطابق بند ۱-۶-۵-۷ به شرایط پایدار رسیده آغاز می‌گردد.
اندازه‌گیری‌های NO_X مطابق با جزئیات داده شده در گزارش فنی به شماره CR ۱۴۰۴^۱ انجام می‌شود.
در این آزمون نباید از کنتور گاز مرطوب استفاده شود. شرایط مرجع برای هوای احتراق عبارتند از:

۱ - گزارش CR ۱۴۰۴ تحت عنوان تعیین خروجی‌های آگروز از وسایلی که سوخت‌های گازی را در خلال آزمون نوعی می‌سوزانند.

دما ۲۰ درجه سلسیوس

رطوبت نسبی ۱۰ گرم آب در یک کیلوگرم هوا.

در صورتی که شرایط آزمون با این شرایط مرجع متفاوت باشد، لازم است که مقادیر NO_X مطابق شرح ذیل تصحیح شوند:

$$NO_{x,o} = NO_{x,m} + \frac{0.02NO_{xm} - 0.34}{1 - 0.02(h_m - 10)} \times (h_m - 10) + 0.85(20 - T_m)$$

که در آن :

NO_{x,m} عبارتست از NO_x اندازه‌گیری شده در T_m و h_m بر حسب میلی‌گرم بر کیلووات-ساعت .۳۰۰ mg/kWh تا ۵۰ mg/kWh (mg/kWh)

h_m = رطوبت در طول مدت اندازه‌گیری NO_{xm} بر حسب گرم بر کیلوگرم در دامنه ۵ گرم بر کیلوگرم تا ۱۵ گرم بر کیلوگرم

T_m = دما در طول مدت اندازه‌گیری NO_{x,m} بر حسب درجه سلسیوس در دامنه ۱۵ درجه سلسیوس تا ۲۵ درجه سلسیوس.

(mg/kWh) = مقدار NO_x تصحیح شده به شرایط مرجع بر حسب میلی‌گرم بر کیلووات-ساعت (mg/kWh) برای محاسبه تبدیلهای NO_x به پیوست ز مراجعه شود.

۱۹-۶ استفاده منطقی از انرژی

۱-۱۹-۶ بازده

۱-۱-۱۹-۶ الزامات

مقدار بازده بر اساس ارزش حرارتی خالص ، نباید از مقادیر زیر کمتر باشد:

الف – ۸۴ درصد برای کلیه آبگرمکن ها به استثنای آبگرمکن های چگالشی

ب – ۹۸ درصد برای آبگرمکن های چگالشی

۲-۱-۱۹-۶ آزمون ها

۱-۲-۱-۱۹-۶ کلیات

آبگرمکن با گاز مرجع مربوط به رده خود در توان ورودی اسمی تغذیه می‌گردد.

عدم قطعیت اندازه‌گیری ها را باید به نحوی انتخاب نمود که عدم قطعیت کل در اندازه‌گیری بازده ± 2 درصد باشد.

آزمون تحت شرایط معمول تخلیه محصولات احتراق انجام می‌گیرد.

وسایل نوع B₁ مطابق بند ۱-۶-۵ به یک لوله دودکش آزمون با بزرگترین قطر ذکر شده در دستوالعمل نصب ،

مجهز می گردد.

وسایل نوع C مطابق بند ۶-۷-۲-۲-۱ در هوای ساکن و مطابق بند ۶-۷-۲-۲-۲ در فضای فاقد آلودگی نصب می شوند. (کلیه دمپرها در حالت باز و فن میز آزمون ۱ خاموش می گردد).

۱۹-۶-۲-۱ تعیین بازده

بازده η_u (بر حسب %) با یکی از روابط زیر محاسبه می گردد :

(برای گاز های خانواده اول ، دوم و سوم)

$$\eta_u = \frac{m \times (\Delta t) \times C_p}{V_\eta \times H_i} \times 100$$

یا

(برای گاز های خانواده سوم)

$$\eta_u = \frac{m \times (\Delta t) \times C_p}{M_\eta \times H_i} \times 100$$

که در آن :

m - وزن آب جمع آوری شده طی مدت آزمون ، بر حسب کیلوگرم (kg)

C_p - گرمای ویژه آب که برابر است با $4.186 \times 10^{-3} \text{ MJ.Kg}^{-1} \text{ K}^{-1}$

Δt - افزایش دمای آب بر حسب کلوین (K) که از تفاصل دمای میانگین آب سرد بر حسب درجه سلسیوس از میانگین ۱۰ بار اندازه گیری دمای آب داغ بر حسب درجه سلسیوس، حاصل می شود.

V_η - حجم گاز خشک (گاز های خانواده اول، دوم و سوم) که طی مدت آزمون توسط وسیله خانگی مصرف شده است . تصحیح شده به شرایط مرجع، بر حسب متر مکعب؛

(m^3)

M_η - وزن گاز (از خانواده سوم) که توسط وسیله خانگی طی مدت آزمون اندازه گیری می شود ، بر حسب کیلوگرم (kg)

H_i - ارزش حرارتی خالص گاز خشک بر حسب واحد مناسب مطابق شرح زیر بر اساس اندازه گیری حجمی ، بر حسب مگاژول بر متر مکعب (MJ/m^3)

بر اساس اندازه گیری جرمی ، بر حسب مگاژول بر کیلوگرم (MJ/kg)

دمها بلا فاصله قبل از اتصال ورودی و بعد از اتصال خروجی آب به آبگرمکن اندازه گیری می شوند و احتیاط لازم انجام می گیرد که وسایل اندازه گیری موجب اتلاف حرارتی نگردد.

در حالی که تنظیم ترمومترات در حالت حداکثر صورت گرفته، آب سرد ورودی بسته می شود.

تغذیه گاز قطع شده و آب داغ به مجرای فاضلاب تخلیه می گردد. آب داغ به میزان تقریبی ۱/۱۰ ظرفیت مخزن بر دقیقه تخلیه می شود.

در پایان تخلیه، آبگرمکن مجددا با آب سرد پر شده و دمای آن t_a اندازه گیری می شود. مشعل دوباره روشن شده و دمای آب مجددا تا قطع گاز توسط عملکرد ترمومتر کنترل افزایش می یابد. (یا در آبگرمکن های مجهز به سیستم های تناسبی یا ترمومتر حداکثر/حداقل، کاهش جریان گاز از حالت حداکثر به حالت حداقل). طی این افزایش دمای جدید، تغذیه آب سرد قطع، مصرف گاز اندازه گیری شده و آب تخلیه شده ناشی از انبساط جمع آوری می گردد. (در شیر و خروجی آب داغ) تغذیه گاز قطع و آبگرمکن مطابق حالت قبل تخلیه می شود.

طی دوره دوم تخلیه، دمای آب خارج شده از آبگرمکن ۱۰ بار و در شرایط ذیل اندازه گیری می شود:
اول زمانی که تقریبا ۱/۲۰ ظرفیت اسمی مخزن تخلیه شده باشد،
سپس طی زمان هایی که هر بار تقریبا ۱/۱۰ ظرفیت مخزن تخلیه شود.
جرم کل آب تخلیه شده توزین می گردد.

۲-۱۹-۶ مصرف جبرانی

۱-۲-۱۹-۶ الزامات

مصرف جبرانی نباید از مقادیر حاصل از روابط ذیل بیشتر شود:
برای آبگرمکن هایی با هر ظرفیت مخزن که مطابق بند ۱-۷ زمان گرم شدن آن کمتر از ۴۵ دقیقه نباشد و برای آبگرمکن های با ظرفیت اسمی تا ۲۰۰ لیتر با زمان گرم شدن کمتر از ۴۵ دقیقه :
(یا ۲۵۰ وات چنانچه مقدار حاصل از رابطه، کمتر باشد) $Q_n = 11C^{2/3} + 0.015$
برای آبگرمکن های با ظرفیت اسمی بیش از ۲۰۰ لیتر با زمان گرم شدن کمتر از ۴۵ دقیقه :
(یا ۲۵۰ وات چنانچه مقدار حاصل از رابطه، کمتر باشد) $q = 9C^{2/3} + 0.017Q_n$
که :

q مصرف جبرانی بر حسب وات

C ظرفیت اسمی مخزن بر حسب لیتر

Q_n توان ورودی اسمی بر حسب وات

۲-۲-۱۹-۶ آزمون ها

آبگرمکن های نوع B_1 به دودکش یک متری یا آبگرمکن های نوع C به قطعه تخلیه با حداقل طول، وصل شده و با یکی از گاز های مرجع تغذیه می گردد. ترمومتر کنترل در وضعیت تنظیم می شود که برای وسائل با دمای متغیر، دمای آب داغ حدود ۴۵ درجه سلسیوس بالاتر از دمای محیط (t_a) و برای وسائل با دمای

ثابت، روی مقدار تعیین شده، باشد.

آبگرمکن روشن می شود تا افزایش دمای ذکر شده حاصل گردد. در حالی که جریان گاز ۲ بار با عملکرد ترموستات برای آبگرمکن های با سیستم روشن/خاموش قطع یا برای آبگرمکن های نوع تناسبی یا دارای وضعیت حداکثر/حداقل کاهش یافته باشد، میانگین دمای آب t_{ch} تعیین می گردد. (مثلاً با استفاده از یک سیرکولاتور)

سپس آبگرمکن برای یک تعداد دوره های کامل و برای یک زمان T_e حداقل ۲۴ ساعته در حالت مصرف جبرانی قرار می گیرد. سپس آب تخلیه می شود و دمای آب t_{ch} اندازه گیری می گردد. حجم گاز مصرفی اندازه گیری می شود.

حجم گاز مصرفی حاصل شده G مطابق رابطه ذیل تصحیح می گردد:

$$G' = G \cdot [(t_{ch} - 20)/(t_{ch} - t_a)] \cdot [45/(t_{ch} - t_a)] \cdot (24/T_e)$$

$$t_{ch} = (t_{ch1} + t_{ch2})/2$$

: که

G مصرف جبرانی در طی آزمون بر حسب مترمکعب بر ساعت
 t_{ch1} میانگین دمای آب در شروع آزمون بر حسب درجه سلسیوس
 t_{ch2} میانگین دمای آب در انتهای آزمون بر حسب درجه سلسیوس
 t_a میانگین دمای محیط بر حسب درجه سلسیوس

T_e زمان آزمون بر حسب ساعت

صرف جبرانی q بر حسب وات از رابطه ذیل حاصل می شود:

$$q = (1000/3.6) \cdot (G' \cdot H_i)/24$$

۷ تناسب با کاربرد

۱-۷ زمان گرم شدن

۱-۱-۷ الزامات

برای همه انواع آبگرمکن ها، زمان لازم برای رسیدن به افزایش دمای آب تا ۴۵ کلوین نباید بیشتر از مقدار اعلام شده توسط سازنده شود.

۲-۱ آزمون ها

آزمون با راه اندازی آبگرمکن از حالت سرد شروع می شود، سپس یک بار تا زمان کارکرد ترموستات آب آن گرم شده و بعد به طور کامل آب تخلیه شده و فوراً با آب سرد پر می شود. ترموستات به نحوی تنظیم می گردد که

افزایش دمای آب حدود ۴۵ کلوین یا مقدار مشخص شده برای انواع آبگرمکن با دمای ثابت ایجاد گردد. مشعل دوباره روشن شده و زمان T_c بین زمان شروع روشن شدن مشعل تا یکی از موارد زیر اندازه‌گیری می‌شود:

خاموش شدن مشعل توسط ترمومترات در صورتی که از نوع روشن/ خاموش است؛
یا هنگامی که میزان گذر گاز به حداقل کاهش می‌یابد، اگر ترمومترات از نوع حداکثر/ حداقل یا نوع تناسبی است.

معادل یکدهم ظرفیت اسمی مخزن آبگرمکن آب آن خالی می‌شود و دمای آب (t_{ch}) اندازه‌گیری می‌شود.
زمان اسمی گرم شدن T از رابطه زیر بدست می‌آید:

$$T = T_c \times \frac{45}{t_{ch} - t_f}$$

که در آن:

t_{ch} = دمای آب گرم مخزن بلافاصله پس از تخلیه آب به مقدار یکدهم ظرفیت اسمی
 t_f = دمای آب سرد

۲-۷ ضریب اختلاط دمای آب

۱-۲ الزامات

دمای آب اندازه‌گیری شده در محل خروجی و در پایان مرحله برداشت آب باید از مقادیر زیر بیشتر شود:
پس از برداشت آب به مقدار ۷۰ درصد ظرفیت اسمی مخزن

$$t_f + 0.9 (t_c - t_f)$$

و

پس از برداشت آب به مقدار ۸۵ درصد ظرفیت مخزن

$$t_f + 0.6 (t_c - t_f)$$

که در آن :

t_c = دمای آب داغ بر حسب درجه سلسیوس

t_f = دمای آب سرد بر حسب درجه سلسیوس

طی آزمون، مشعل باید فقط بتواند به وسیله عملکرد ترمومترات دوباره روشن شود.

۲-۷ آزمون‌ها

آبگرمکن مطابق بند ۱-۶ نصب می‌گردد، سپس به شرایط تعادل گرمایی مطابق بند ۱-۵ رسانده می‌شود.

آزمون در توان ورودی اسمی با یکی از گازهای مرجع مربوطه انجام می‌شود.
ترموستات برای افزایش دمایی حدود ۴۵ کلوین بالای دمای آب سرد تنظیم می‌گردد.

آزمون پس از اولین خاموشی توسط ترمومترات آغاز می‌گردد.

دماهی آب سرد t_f اندازه‌گیری می‌شود.

آب داغ از طریق خروجی آب گرم به میزان (5 ± 0.5) درصد ظرفیت اسمی مخزن و با نرخ حداقل ۲ لیتر در دقیقه و حداکثر ۳۰ لیتر در دقیقه تخلیه می‌شود.

دماهی آب داغ برداشت شده t_c تا آنجا که ممکن است نزدیک خروجی آب گرم آبگرمکن اندازه‌گیری می‌شود.

دماهی t_c در لحظه‌ای که ۵ درصد ظرفیت اسمی از مخزن آبگرمکن برداشت شده اندازه‌گیری می‌شود.

طی آزمون باید امکان دوباره روشن شدن مشعل اصلی فقط با عملکرد ترمومترات وجود داشته باشد.

۳-۷ محدوده برداشت آب که سبب عملکرد مشعل می‌شود

۳-۷-۱ الزامات

آبگرمکن باید در ازاء مقادیر برداشت آب در محدوده زیر دوباره به کار افتد:

$$\text{حد پایینی } C = 0.05C$$

$$\text{حد بالایی } C = (0.17 + \frac{10}{T})C$$

که در آن :

$$T = \text{زمان گرم شدن بر حسب دقیقه (min)}$$

$$C = \text{ظرفیت مخزن آبگرمکن بر حسب لیتر (l)}$$

۳-۷-۲ آزمون‌ها

در حالی که آبگرمکن مطابق مندرجات بند ۱-۶ نصب و مطابق بند ۱-۵-۸ به حالت تعادل گرمایی رسیده است، آب از شیر خروجی آب گرم و به میزان ($5 \pm 0.5\%$) درصد ظرفیت اسمی مخزن با نرخ حداقل یک لیتر در دقیقه از آبگرمکن برداشت می‌شود.

طی آزمون، باید امکان دوباره روشن شدن مشعل اصلی فقط با عملکرد ترمومترات وجود داشته باشد.

۴-۷ مصرف مداوم آب

۴-۷-۱ الزامات

چنانچه سازنده نرخ مصرف مداوم آب از مخزن آبگرمکن را به شرط حفظ افزایش دماهی ۳۰ کلوین مشخص نماید، آزمون زیر به منظور تطبیق شرایط انجام می‌گردد.

۴-۷-۲ آزمون‌ها

نرخ مصرف آب در حدی که سازنده اعلام نموده تنظیم می‌شود. اندازه‌گیری دماهی آب خروجی پس از برداشت آبی معادل $1/5$ برابر ظرفیت اسمی مخزن آبگرمکن شروع می‌شود.

تحت این شرایط، مشعل نباید خاموش شده و دمای آب گرم خروجی نباید نسبت به تغییر دمای آب سرد بیش از $C \pm 2^\circ$ تغییر کند.

۵-۷ میزان جریان مخصوص

۱-۵-۷ الامات

چنانچه سازنده میزان جریان مخصوص آب گرم (D) را اعلام کند، مقدار اندازه گیری شده نباید بیش از ۵ درصد پایین تراز آنچه سازنده روی پلاک مشخصات دستگاه اعلام کرده باشد.

۲-۵ آزمون

آبگرمکن با یکی از گازهای مرجع مربوطه تغذیه شده و در توان ورودی اسمی خود به کار انداخته می‌شود. دمای آب گرم مصرفی به وسیله ترمومترات در $C = 65^\circ$ تنظیم می‌شود. اگر، شرایط طراحی آبگرمکن امکان رسیدن به دمای $C = 65^\circ$ را فراهم سازد، آزمون در نزدیک ترین دمای ممکن به این دما انجام می‌گیرد. اولین برداشت آب پس از دومین باری که مشعل در اثر کارکرد ترمومترات خاموش شد شروع می‌شود و مدت زمان برداشت آب ۱۰ دقیقه به طول می‌انجامد، دما و میزان جریان آب ثبت می‌شود.

پس از گذشت زمانی معادل ۲۰ دقیقه پس از پایان اولین برداشت، دومین برداشت به مدت ۱۰ دقیقه انجام شده و دما و میزان جریان آب ثبت می‌گردد.

برای هر مرحله تخلیه و برداشت آب رابطه زیر بکار برده می‌شود:

$$D_i = \frac{m_{i(10)}}{10} \times \frac{\Delta t}{30}$$

که در آن :

$D_i =$ میزان (گذر) جریان مخصوص D_1 و D_2 هستند که به ترتیب طی اولین و دومین آبگیری بدست آمده‌اند.
بر حسب لیتر در دقیقه

$m_{i(10)} =$ مقدار آب جمع شده از اولین و یا دومین آبگیری بر حسب لیتر

$\Delta t =$ متوسط افزایش دمای موثر آب برداشت شده بر حسب کلوین نسبت به دمای آب سرد ورودی
اگر تفاضل بین مقدار D_1 و D_2 کمتر از ۱۰ درصد مقدار میانگین این دو مقدار باشد مقدار میانگین مدنظر قرار می‌گیرد.

اگر تفاضل بین مقادیر D_1 و D_2 بیش از ۱۰ درصد مقدار میانگین این دو مقدار باشد، مقدار کوچکتر D مدنظر قرار می‌گیرد.

۸ نشانه گذاری و دستورالعمل ها

۸-۱ نشانه گذاری آبگرمکن

۸-۱-۱ پلاک اطلاعات

هر آبگرمکن باید دارای یک پلاک مشخصات بادوام باشد که در محل نصب خود براحتی و احتمالاً پس از برداشتن بخشی از بدنه، قابل روئیت بوده و محکم نصب شده باشد و اطلاعات زیر به نحوی خوانا روی آن نوشته شده باشد.

- نام سازنده و / یا علامت تجاری سازنده؛
- شماره سریال؛
- تاریخ ساخت (ماه / سال)؛
- مدل یا نام تجاری آبگرمکن؛
- عبارت ساخت ایران؛
- نوع گاز ورودی و فشار مجاز گاز مصرفی، بر حسب میلی بار، متناسب با نوع گاز مصرفی
- نوع یا انواع آبگرمکن. نوع آبگرمکن باید مطابق مندرجات بند ۲-۴ مشخص گردد.
- درج عبارت آبگرمکن چگالشی در صورت چگالشی بودن آبگرمکن
- مقدار توان ورودی اسمی به کیلووات یا معادل آن کیلوکالری بر ساعت
- ظرفیت اسمی مخزن بر حسب لیتر
- حداکثر فشار آب مجاز
- نوع و ولتاژ جریان الکتریسته مورد استفاده بر حسب ولت (V)، و توان مصرفی بر حسب وات (W)

دوام نشانه گذاری ها باید با انجام آزمونی مطابق آنچه در استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۶۲-۱ ۱۳۸۶ سال آورده شده مورد بررسی قرار گیرد.

یادآوری : این مقررات شامل کالای صادراتی نمیباشد.

۸-۱-۲ نشانه گذاری های اضافی

آبگرمکن باید روی یک پلاک اضافی اطلاعات واضح وغیر قابل محو شدن مرتبه با نوع تنظیم آن را در برداشته باشد :

گروه گاز یا دامنه گاز، نشانه نوع گاز، فشار گاز ورودی متناسب با ستون «نشانه گذاری» در جدول ۱۰
فشار گاز ورودی که توسط سازنده دستگاه برای آن تنظیم شده است
این اطلاعات می توانند در پلاک مشخصات آورده شوند .

غیر قابل محو شدن نشانه گذاری باید مطابق آزمونی که در استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۶۲-۱ شرح داده شده است، کنترل شود.

جدول ۱۰: نشانه های انواع گازها

خانواده گاز	شاخص رد	حالت تنظیم			نشانه گذاری
		گروه گاز یا دامنه (گازها)	علامت مشخصه گاز	فشار گاز (میلی بار)	
اول	1ab.1ab.1ad	1a	G110	8	1a-G110-۸ میلی بار
	1ab.1abd	1b	G120	8	1b-G120-۸ میلی بار
	1c.1ace.1ce	1c	G130	8	1c-G130-۸ میلی بار
	1ad.1abd	1d	G140	8	1d-G140-۸ میلی بار
	1ace.2ce	1e	G150	8	1e-G150-۸ میلی بار
دوم	2H	2H	G20	20	2H-G20-۲۰ میلی بار
	2L	2L	G25	25	2L-G25-۲۵ میلی بار
	2E, 2ELL	2E	G20	20	2E-G20-۲۰ میلی بار
	2ELL	2LL	G25	20	2LL-G25-۲۰ میلی بار
	2E+	2E+	G20/G25	20.25	2E+-G20/G25-۲۰/۲۵ میلی بار
	2Ei	2ES	G20	20	2ES-G20-۲۰ میلی بار
		2Ei	G25	25	2Ei-G25-۲۵ میلی بار
	2Er	2Er	G20/G25	20.25	2Er-G20/G25-۲۰/۲۵ میلی بار
سوم	3B/P	3B	G30	30	3B-G30-۳۰ میلی بار
		3B	G30	50	3B-G30-۵۰ میلی بار
		3P	G31	30	3P-G31-۳۰ میلی بار
		3P	G31	50	3P-G31-۵۰ میلی بار
	3P	3P	G31	37	3P-G31-۳۷ میلی بار
		3P	G31	50	3P-G31-۵۰ میلی بار
	3+	3+	G30/G31	28-30.37	3+-G30/G31-۳۰/۳۷ میلی بار
		3+	G30/G31	50.67	3+-G30/G31-۵۰/۶۷ میلی بار
		3+	G30/G31	112.148	3+-G30/G31-۱۱۲/۱۴۸ میلی بار

۳-۱-۸ نشانه گذاری روی بسته بندی

روی بسته بندی باید رد / رد های مربوطه، نوع آبگرمکن و اطلاعات داده شده روی پلاک مشخصات تکمیلی (بند ۱-۸) و هشدارهای مندرج در بند ۱-۸-۴ درج گردد.

بر چسب مصرف انرژی بر روی بسته‌بندی و نیز بر روی خود محصول باید نصب گردد.

۴-۸ هشدارهای روی آبگرمکن و بسته بندی

یک یا چند برچسب باید حداقل حاوی هشدارهای زیر به نحوی واضح و خوانا باشند.

هشدارهای روی آبگرمکن باید برای استفاده کننده قابل رویت باشد.

۴-۹-۱ برای تمام آبگرمکن‌ها

قبل از نصب آبگرمکن کلیه دستورالعمل‌های فنی مربوطه را مطالعه نمایید.

قبل از روشن کردن آبگرمکن دستورالعمل‌های راهنمای مصرف را مطالعه نمایید.

۴-۹-۲ برای آبگرمکن نوع B_{11BS}

این آبگرمکن فقط در صورتی می‌تواند در اتاق نصب گردد که آن اتاق دارای شرایط تهویه مناسب باشد.

۴-۹-۳ برای آبگرمکن نوع B₁₁

این آبگرمکن‌ها فقط باید در خارج از فضای مسکونی یا در اتاقی مجزا از فضای مسکونی نصب گردند.

۵-۱ اطلاعات دیگر

هیچ گونه اطلاعات دیگری بر روی آبگرمکن یا بسته بندی آن که باعث سردرگمی شود نباید نوشت.

۶-۱-۸ علامت گذاری اضافی برای آبگرمکن‌های دارای دمپر

روی پلاک شناسایی یا پلاک جایگزین آن که به نحوی دائمی در جای خود ثابت شده و کاملاً قابل مشاهده است، باید بیان شود که :

دارای دمپر می‌باشد،

یا می‌توان بعداً آن را به دمپر مججهز نمود.

۲-۸ دستور العمل‌ها

۲-۸-۱ دستور العمل‌های فنی

آبگرمکن باید دارای دستور العمل‌های فنی باشد که مورد استفاده نصب برای نصب، تنظیم و نگهداری قرار

گیرد، این دستور العمل‌ها تابع ویژگی‌هایی است که در محل مصرف مورد تأکید هستند.

۲-۸-۲-۱ کلیات

این دستور العمل‌ها حداقل باید اطلاعات زیر را در برداشته باشند:

اطلاعات پلاک شناسایی، بجز شماره سریال آبگرمکن و تاریخ تولید.

معنی علائم بکار رفته روی آبگرمکن و بسته بندی آن مطابق بندهای ۱-۱-۸ و ۲-۱-۸

ذکر شماره استانداردها و / یا مقررات خاص اگر برای نصب صحیح و استفاده آبگرمکن لازم باشد.

در صورت لزوم حداقل فاصله هایی که باید بین آبگرمکن و مواد قابل اشتعال باشد اگر لازم باشد، نوشته شود که دیوارهای حساس به حرارت، مثلاً دیوارهای چوبی، باید با عایق کاری مناسب محافظت گردیده و فاصله مناسبی که باید بین دیواری که آبگرمکن روی آن نصب شده و قطعات داغ بیرونی آبگرمکن رعایت شود.

شرح کلی از آبگرمکن با مثال تصویری از قطعات اصلی که باید برای تعمیر عیوب عملکردی برداشته شوند، برای نصب قسمت برقی :

الف - برای آبگرمکن هایی که از برق شهری استفاده می کنند ذکر الزام اتصال زمین آن ها
ب - یک دیاگرام مدار همراه با ترمینال ها
روش پیشنهادی برای تمیز نمودن آبگرمکن
اطلاعات مربوط به سرویس ضروری

۲-۱-۲ براي نصب و تنظيم مدار گاز

شرحی مبنی بر اينکه اطلاعات بند ۲-۱-۸ در ارتباط با شرایط تنظیم که روی صفحه مشخصات یا صفحه مشخصات تکمیلی داده شده است با شرایط گاز مصرفی محلی هماهنگی دارد.
دستور العمل های تنظیم وسیله هایی که نصاب مجاز به تنظیم آن ها می باشد، شامل یک جدول تنظیم که در آن میزان حجمی (گذر حجمی) یا جرمی گاز ورودی بر حسب متر مکعب بر ساعت و یا کیلوگرم بر ساعت و یا فشار گاز مشعل در ارتباط با اطلاعات تنظیم احتمالی مربوط به طبقه ها آمده باشد، شرایط مرجع برای میزان گذر حجمی عبارتند از 15°C و $1013,25\text{ mbar}$.

برای آبگرمکن هایی که می توان آن ها را با بیش از یک نوع گاز مورد استفاده قرار داد، لازم است توضیحی برای چگونگی تبدیل از یک سوخت گازی به سوخت دیگر داده شود و همچنین تصریح این امر که اصلاحات و تنظیمات نشان داده شده فقط باید توسط متخصص واحد شرایط انجام گیرد. هر تنظیمی که توسط نصاب انجام می گیرد، قسمت مورد تنظیم باید مهر و موم شود.

۳-۱-۲ براي نصب آبگرمکن مخزن دار

نصب شیر یک طرفه در محل ورود آب سرد، لزوم نصب یک شیر اطمینان هیدرولیک و یا شیر اطمینان ترکیبی دما و فشار مطابق مقررات جاری. تذکر این مطلب که اگر آبگرمکن تحت اثر انبساط آب قرار گیرد مقدار فشار آب در آبگرمکن نباید از فشار حد اکثری که آبگرمکن برای آن طراحی شده است بیشتر شود.

۴-۲-۸ براي نصب مدار تخلیه محصولات احتراق

الف - براي آبگرمکن های نوع B₁

قطر(های) لوله دودکش که می تواند مورد استفاده قرار گیرد و در صورت لزوم همراه با آداپتور حداقل طول لوله دودکش (1 متر، یا ۰,۵ متر براي آبگرمکن های معينی که به دیوار نصب می شوند و توسط سازنده مشخص شده است).

ب - آبگرمکن های نوع B_{11BS}

در رابطه با وسیله ايمني تخلیه محصولات احتراق توضیحات فنی داده شود.
تصریح شود که وسیله ايمني تخلیه محصولات احتراق نباید از کارکرد طبیعی خود بیافتد.
توجه مصرف کننده به اهمیت و جدی بودن خطر دستکاری وسیله ايمني تخلیه محصولات احتراق جلب شود.
دستور العمل نصب وسیله ايمني تخلیه محصولات احتراق وتعویض قطعات معیوب و ذکر این نکته که فقط قطعات اصلی تولید شده توسط سازنده باید مورد استفاده قرار گیرد، و آزمون عملکرد صحیح وسیله ايمني پس از تعویض قطعات معیوب شرح داده شود.

توجه مصرف کننده به وقوع نقص و خاموش شدن مکرر آبگرمکن، و لزوم اقدام به رفع وقوع نقص در تخلیه محصولات احتراق جلب شود.

زمان انتظار لازم در مورد آبگرمکن های مجهز به راه اندازی مجدد خودکار مشخص شود.

پ - آبگرمکن های نوع B₁₁

شرح واضح اين نکته که آبگرمکن نوع B₁₁ فقط باید در فضای آزاد یا اتاقی که از اتاق های مسکونی مجزا است و تهويه مناسب به محیط خارج در آن صورت می گيرد نصب شود.

ت - براي آبگرمکن های نوع C

نوع سیستم تأمین هوای مصرفی و تخلیه محصولات احتراق که آبگرمکن ها می توانند به آن متصل شوند مشخص شود.

ویژگی های خاص حفاظ ترمینال و راهنمایی های لازم برای نصب آن در ارتباط با ترمینال مشخص شود.
حداکثر تعداد مجاز خمها و حداکثر طول مجاز کانال های تأمین هوای مصرفی و تخلیه محصولات احتراق ذکر شود.

برای آبگرمکن های نوع C₁

اطلاعات لازم، چنانچه ترمینال قابل نصب روی دیوار یا پشت بام باشد.
این که خروجی های ترمینال، از کانال های مجازی دیگر باید داخل یک مربع ۵۰ سانتی متری سور شوند.

برای آبگرمکن های نوع C₂

ویژگی سیستم های دودکش مشترک که آبگرمکن می تواند به آن ها متصل شود .

برای آبگرمکن های نوع C₃

اینکه خروجی های ترمینال که از بقیه کانال ها جدا می باشد باید در داخل مربعی به اضلاع ۵۰ سانتی متر محکم و مهار گردد .

برای آبگرمکن های نوع C₄

حداقل و حداکثر افت فشار در کانال های تأمین هوای احتراق و تخلیه محصولات احتراق، یا حداقل و حداکثر طول این کانال ها.

دمای محصولات احتراق و میزان جرمی آن ها در حداکثر و حداقل توان ورودی با حداکثر طول کانال ها، در صورت لزوم.

مشخصات سیستم های کانال مشترک که آبگرمکن می تواند به آن متصل شود.

برای آبگرمکن های نوع C₅

دستورالعملی که ترمینال های مربوط به تأمین هوای لازم برای احتراق و مربوط به تخلیه محصولات احتراق ، روپروری دیوارهای ساختمان نصب نشوند.

برای آبگرمکن های نوع C₆

حداقل و حداکثر فشار مجاز در کانال های ارسال هوای احتراق و تخلیه محصولات احتراق، یا حداقل و حداکثر طول این کانال ها.

دمای محصولات احتراق و میزان جرمی آن ها در حداکثر و حداقل توان ورودی

دستورالعملی مبنی بر اینکه آبگرمکن را فقط باید با ترمینالی نصب کرد که با الزامات استاندارد EN 1856-1 مطابقت داشته باشد.

روش محاسبه افت فشار در کانال های تأمین هوای احتراق و تخلیه محصولات احتراق با شروع از مقادیر دما و میزان جرمی محصولات احتراق در ارتباط با غلظت گاز کربنیک (CO₂)

برای آبگرمکن های نوع C₇

دستورالعملی مبنی بر اینکه کلاهک تعديل جریان تنوره و دهانه ورود هوا باید در فضای زیر سقف ساختمان نصب شود.

برای آبگرمکن های نوع C₈

خصوصیات دودکشی که آبگرمکن می تواند به آن متصل شود.

۵-۲-۱-۲ برای آبگرمکن های چگالشی

جزیيات روش های مورد قبول برای تخلیه محصولات احتراق و برای تخلیه مواد چگالیده مشخص شود، به خصوص توجه کافی باید به پرهیز از استفاده از گذرگاه های افقی جلب شود.

در صورتی که آبگرمکن شرایط دمای محصولات احتراق مندرج در بند ۶-۸ را برآورد ننماید، باید مشخص شود که نباید از کانال هایی که به نحو نامطلوبی بوسیله گرما تاثیر می‌پذیرند برای کانال های تخلیه استفاده شود (مثل کانال های پلاستیکی یا با آستری پلاستیکی)

اگر آبگرمکن شرایط دمای محصولات احتراق بند ۶-۸ را برآورد می‌نماید. مشخص شود که:

- الف - باید برای این نوع آبگرمکن ها فقط از مواد تولیدشده توسط سازنده استفاده نمود.
- ب - در حالات دیگر فهرست مواد و مصالح مجاز برای استفاده درج شود.

۶-۲-۱-۲ آبگرمکن های دارای دمپر دودکش

دستور العمل های نصب باید شامل کلیه اطلاعات لازم برای بررسی آبگرمکن و دمپر درون دودکش آن به منظور کارآبی صحیح آبگرمکن و نگهداری آن باشد.

آبگرمکن را می‌توان در یکی از حالات زیر تحويل نمود:

الف) بدون دمپر دودکش

ب) با دمپر دودکش

پ) با پیش بینی لازم به منظور نصب احتمالی دمپر دودکش

اگر احتمال نصب دمپر دودکش پس از نصب آبگرمکن وجود دارد، دستورالعمل های ارائه شده باید حاوی اطلاعات زیر باشد.

فقط نوع دمپری که تحت آزمون قرار گرفته و مورد تایید است برای این نوع آبگرمکن مجاز می‌باشد.
دمپر می‌باید مطابق دستورالعمل های سازنده نصب گردد.

۸-۲-۲ دستورالعمل های استفاده از آبگرمکن

هر آبگرمکن باید دارای دفترچه راهنمای مصرف حاوی نکات لازم برای استفاده صحیح از آن توسط مصرف کننده باشد. این دستورالعمل ها باید حاوی اطلاعات کامل راجع به نحوه استفاده و تعمیرات و نگهداری که مصرف کننده ملزم به انجام آن است باشد و حداقل اطلاعات زیر در آن ها نوشته شود:

۸-۲-۱ کلیات

ذکر شود که یک نصاب واجد شرایط و مجاز باید برای نصب و تنظیم آبگرمکن اقدام نماید و در صورت نیاز به تعویض نوع سوخت گازی آن نیز این کار توسط یک نصاب واجد شرایط و یا توزیع کننده گاز مطابق روش های

معمول صورت گیرد.

شرح عملیات لازم برای روشن و خاموش کردن آبگرمکن
ذکر اینکه اخطارها باید رعایت شوند.

شرح عملیات لازم برای کارکرد معمولی آبگرمکن، برای تمیز نمودن و نگهداری روزانه آن:
اخطار لازم در مورد استفاده ناصحیح از آبگرمکن داده شود.

شرح اقدامات لازم برای جلوگیری از بخ زدن آبگرمکن.
اعلام ممنوعیت در مورد هر گونه دستکاری قسمت های مهروموم شده.

ذکر این نکته که آبگرمکن باید به صورت دوره ای در زمان های مشخص توسط فرد دارای صلاحیت براساس
روش جاری در کشور، موربازبینی و نگهداری قرار گیرد.
ظرفیت عادی مخزن آبگرمکن باید مشخص شود.

۲-۲-۲-۸ آبگرمکن های نوع B_{11BS}

مشخصاً بیان شود که در صورت بوجود آمدن اختلال در تخلیه محصولات احتراق وسیله ایمنی، ورود گاز به
مشعل را قطع خواهد نمود.

روش راه اندازی دوباره آبگرمکن توضیح داده شود.
توصیه شود که در صورت بروز وقفه های مکرر در کار آبگرمکن، فرد دارای صلاحیت و واجد شرایط برای بررسی
آبگرمکن براساس مقررات جاری مربوطه در کشور باید فراخوانده شود.

۳-۲-۲-۸ آبگرمکن های نوع C

برای آبگرمکن های نوع C دارای سیستم روشن نمودن دستی ، یادآوری گردد که قبل از اقدام به روشن کردن
آبگرمکن احتیاط های لازمه در نظر گرفته شود.

در مورد آبگرمکن های نوع C₇ این نکته که آبگرمکن در فضای زیر سقف که جنبه سکونت داشته ، نصب نگردد.

۴-۲-۲-۸ برای آبگرمکن های چگالشی

ذکر شود که خروجی مخصوص مایع چگالیده رانباید درپوش گذاشت یا به نحو دیگری دستکاری کرد.
دستورالعمل های لازم برای تمیز کاری و نگهداری وسیله خنثی کننده چگالنده ارائه گردد.

۵-۲-۲-۸ آبگرمکن های دارای دمپر دودکش

در دستورالعمل های مخصوص مصرف کننده، باید لزوم بررسی دمپر و عملکرد آن در هنگام تعمیرات آبگرمکن
توسط فرد واجد شرایط بیان گردد.

۳-۲-۸ دستورالعمل های تبدیل

قطعاتی که برای تبدیل نوع سوت گاز به نوع یا گروه یا رده یا فشار دیگر مورد نیاز می باشد باید به ضمیمه دستورالعمل های تبدیل برای استفاده فرد متخصص همراه آبگرمکن باشد.

دستورالعمل ها باید شامل موارد زیر باشند:

قطعاتی که برای تبدیل لازم می باشند و روش شناسایی آن ها باید مشخص شود.

شرح واضح در مورد عملیات لازم برای تعویض قطعات و در صورت لزوم تنظیم صحیح آن ها.

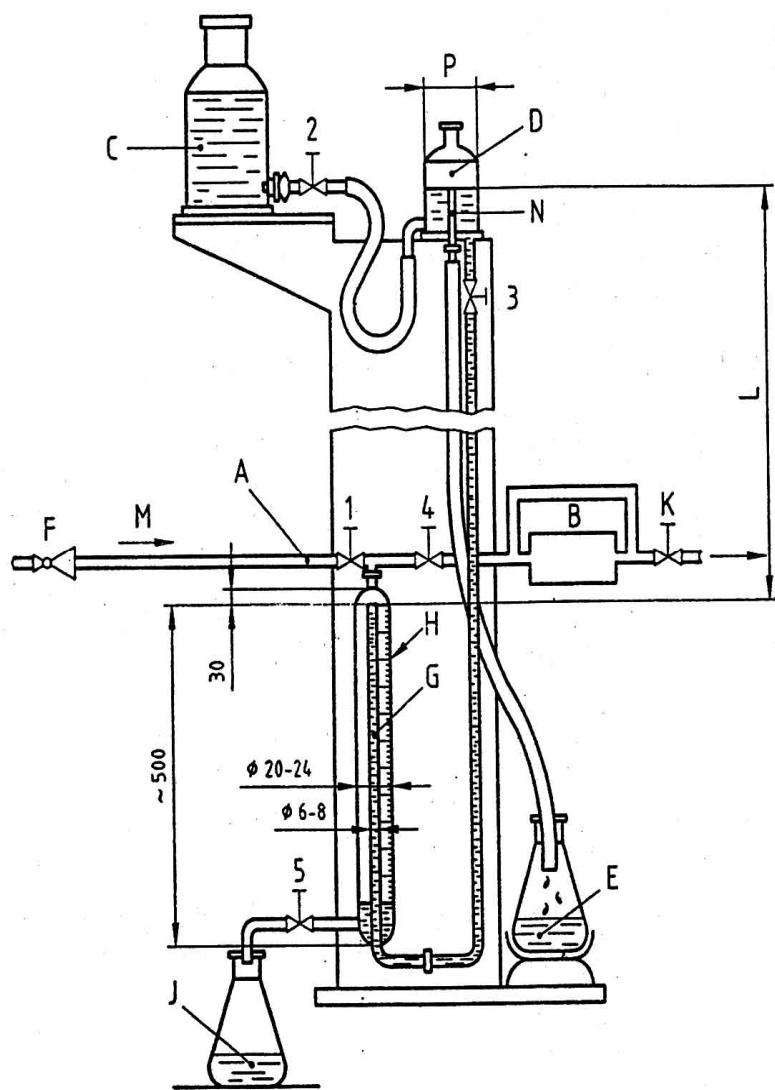
در صورت وقوع شکست در قسمت های لام و مهر شده، اعلام اجباری بودن لام و مهر مجدد.

یک ورقه مشخصات خود چسب به منظور نصب روی آبگرمکن باید همراه قطعات و دستورالعمل های لازم برای تبدیل عرضه شود. نشانه گذاری های اضافی بند ۲-۱-۸ برای آن تبدیلی که روی آبگرمکن انجام گرفته باید

روی این ورقه مشخصات درج گردد.

یادآوری : با توجه به اینکه در استاندارد ملی ایران شماره ۱۸۲۸-۲ نحوه تعیین توان ورودی آبگرمکن با روش مطرح شده در این استاندارد متفاوت است، لازم است تا توان ورودی اعلام شده از سوی سازندگان بر اساس هر دو روش عنوان گردد.

ابعاد بر حسب میلیمتر

J - ظرف جمع آوری سرریز از بورت

K - شیر خروجی

M - هوای فشرده

N - لوله ۱۰ تا ۱۲

P - قطر داخلی ۹۰

۱ تا ۵ شیر دستی

A - ورودی

B - نمونه مورد آزمون

C - ظرف آب

D - ظرف ایجاد سطح ثابت

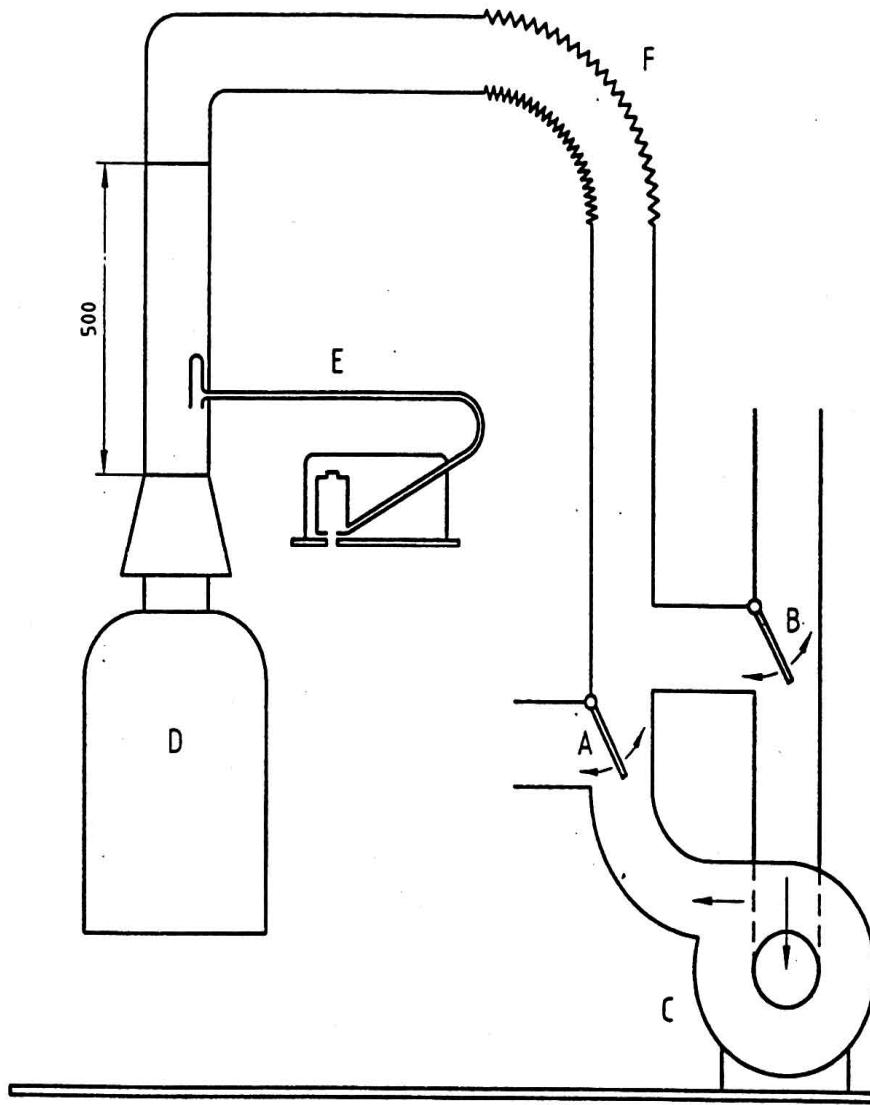
E - ظرف سرریز از ظرف ایجاد سطح ثابت

F - رگولاتور فشار

G - لوله

H - بورت

شکل ۱ - دستگاه تعیین سلامت مسیر گاز

A,B : دریچه‌های فرعی برای ایجاد جریان معکوس یا مکش

C : دمنده

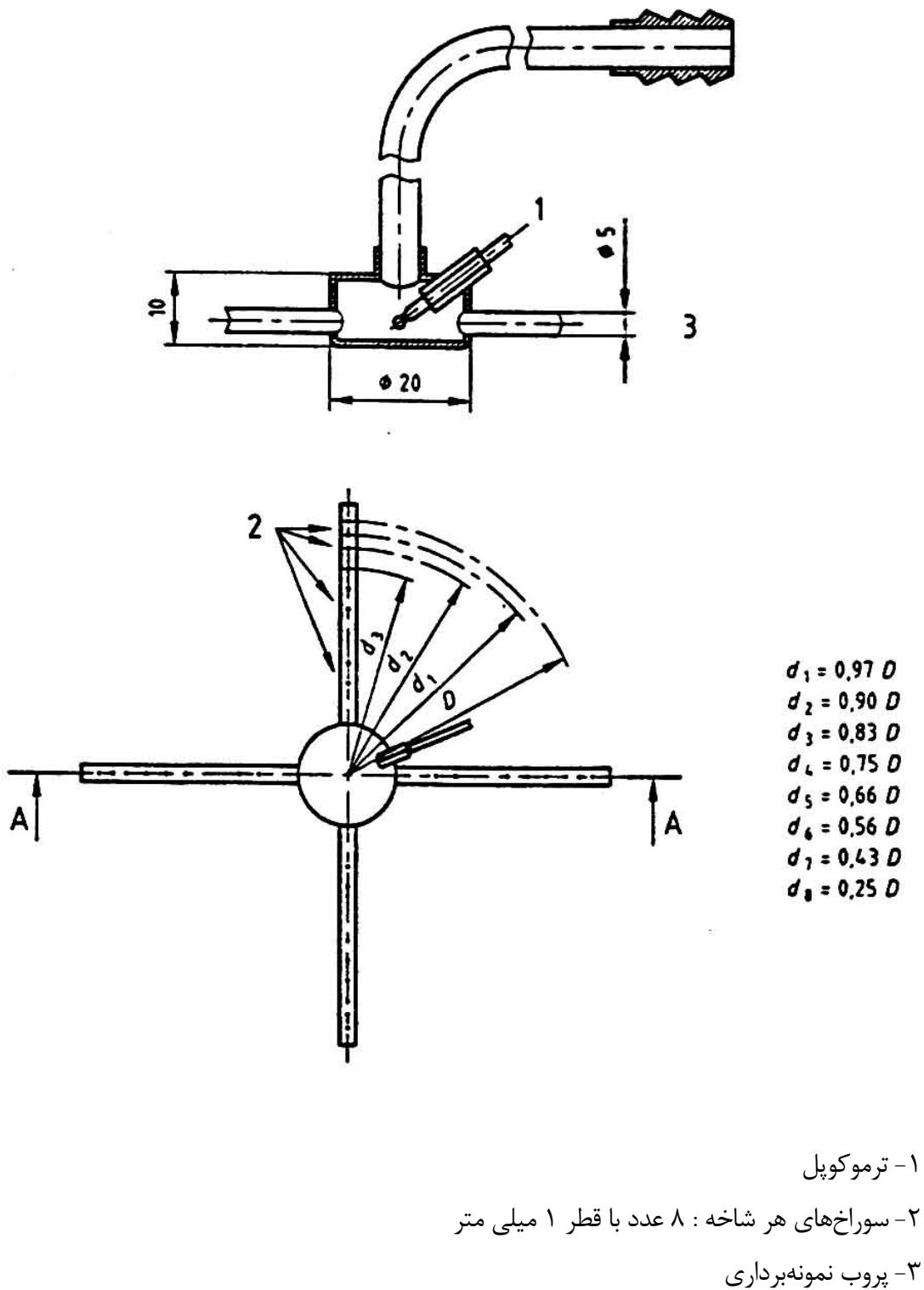
D : آبگرمکن

E : اندازه‌گیر سرعت جریان هوا توسط لوله پیتوت

F : لوله قابل انعطاف

شکل ۲- آزمون آبگرمکن‌های نوع B₁ تحت شرایط جریان هوا غیرعادی

A-A

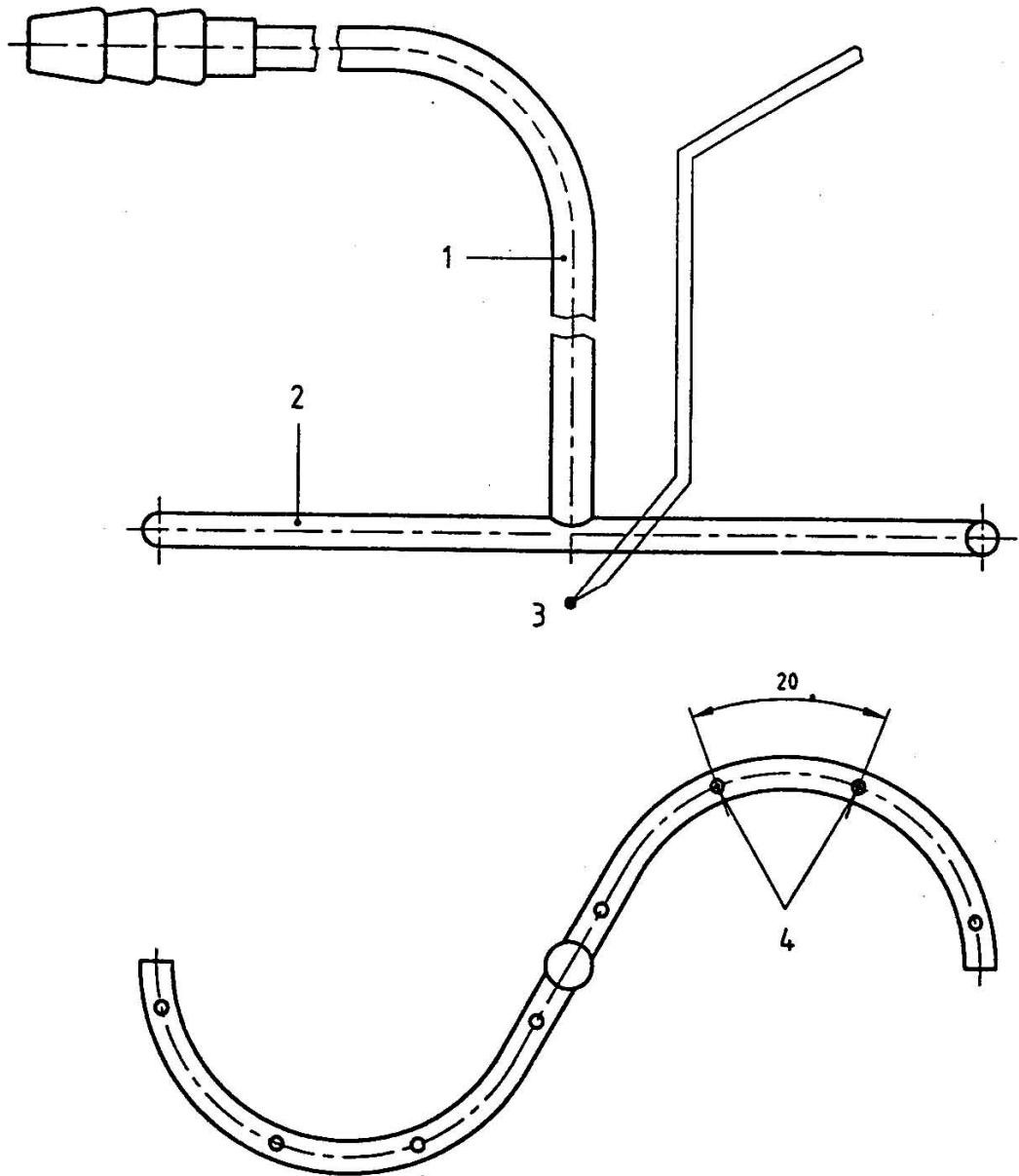
۱- ترموکوپل

۲- سوراخهای هر شاخه : ۸ عدد با قطر ۱ میلی متر

۳- پروب نمونهبرداری

شکل ۳- پروب نمونهبرداری برای لوله دودکش‌های آزمایشی با قطر برابر یا بزرگتر از ۱۰۰ میلی متر

ابعاد بر حسب میلی متر

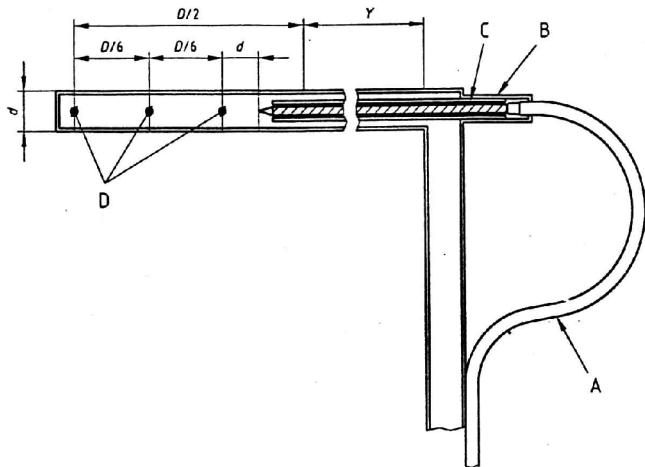
۱- با قطر ۶

۲- لوله با قطر ۳ تا ۴

۳- ترموکوپل

۴- سوراخ با قطر ۱ میلی متر ۸ عدد

شکل ۴- پروب نمونه برداری برای لوله های دودکش با قطر کمتر از ۱۰۰ میلیمتر

تذکر ۱: ابعاد یک پروب به قطر ۶ میلی متر (مناسب برای دودکش به قطر D بزرگتر از ۷۵ میلی متر به صورت زیر می‌باشد):

- قطر خارجی پروب (d) ۶ میلی متر
- ضخامت دیواره ۰.۶ میلی متر
- قطر ۳ سوراخ نمونهبرداری (۰.۱ میلی متر)
- لوله سرامیکی دو کanalه ۰.۵ میلی متر
- سیم ترموموکوپل ۰.۲ میلی متر

ابعاد (d) و (x) یک پروب مناسب برای دودکشی به قطر کمتر از ۷۵ میلی متر به صورت زیر است:

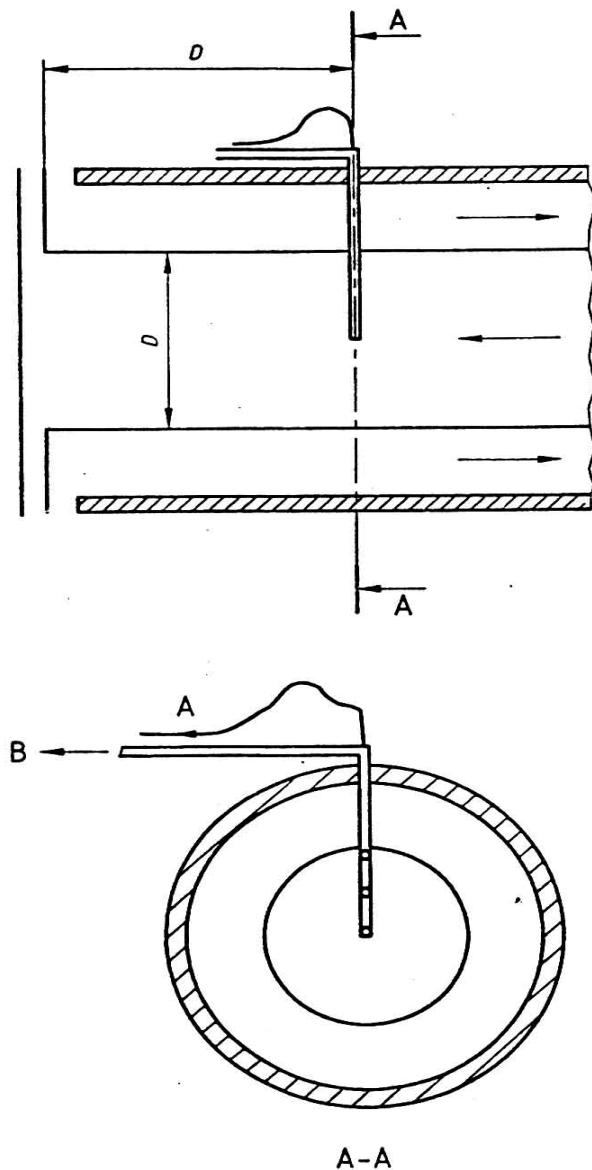
- الف) سطح مقطع پروب باید کمتر از ۵ درصد سطح مقطع دودکش باشد.
- ب) سطح کل ۳ سوراخ نمونهبرداری باید کمتر از ۳ ربع سطح مقطع پروب باشد.

تذکر ۲) اندازه y، بستگی به قطر کanal و روودی هوا و عایق‌بندی آن دارد.

جنس: استنلس استیل (فولاد زنگ نزن)

- A- سیمهای ترموموکوپل
- B- چسب عایق‌کننده
- C- لوله سرامیکی دو کanalه
- D- ۳ سوراخ نمونهبرداری

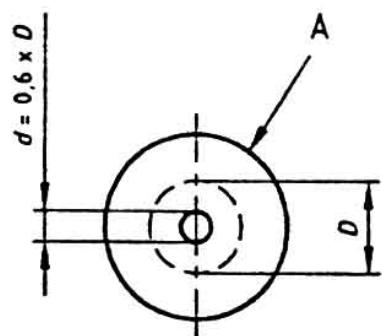
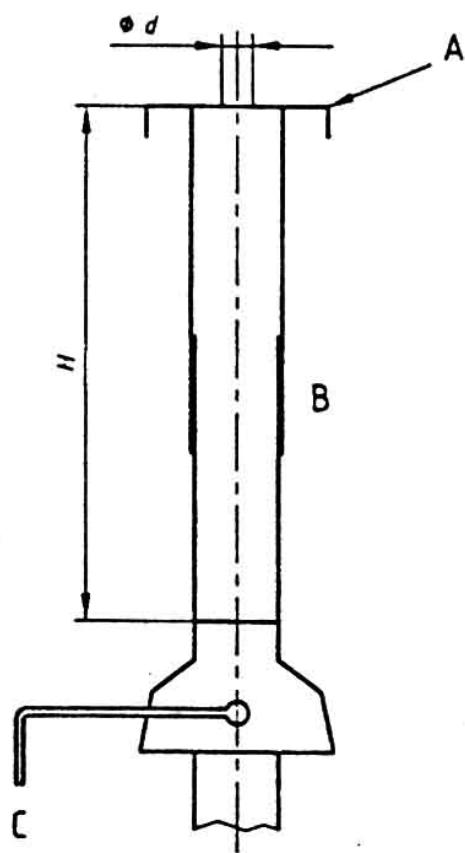
شکل ۵- پروب نمونهبرداری و اندازه‌گیری دمای محصولات احتراق (نوع C)

-A به طرف دماسنگ

-B به طرف پمپ نمونهبرداری

شکل ۶- موقعیت پروف برای وسایل نوع C

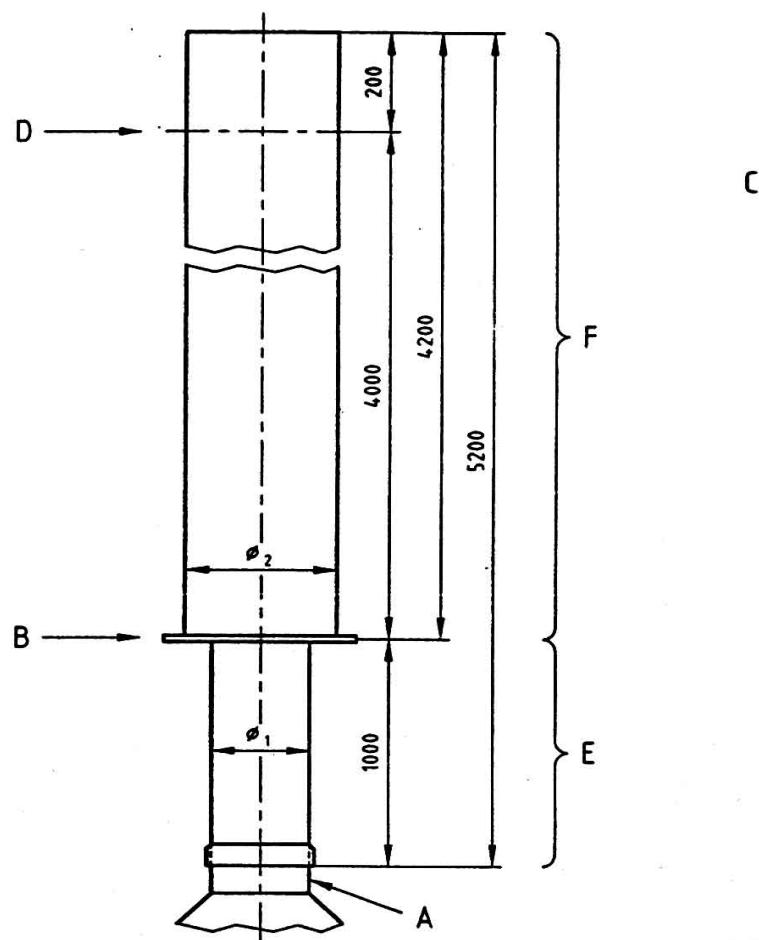

صفحه -A

لوله دودکش تلسکوپی -B

آشکارساز -C

شکل ۷- وسیله ایمنی تخلیه محصولات احتراق برای آبگرمکن‌های نوع B_{11BS}

ϕ_1 = قطر خروجی دودکش

ϕ_2 = ۱۹۰ برای آبگرمکن‌های با توان ورودی مساوی یا کوچکتر از ۳۵ کیلووات و ۲۲۵ برای آبگرمکن‌های با توان ورودی بزرگتر از ۳۵ کیلووات

(A): خروجی دودکش آبگرمکن

(B): دیافراگمی که تنظیم‌های زیر را امکان می‌دهد:

از ϕ_2 برای دودکش ۵ متری تا ϕ_1 برای دودکش یک متری

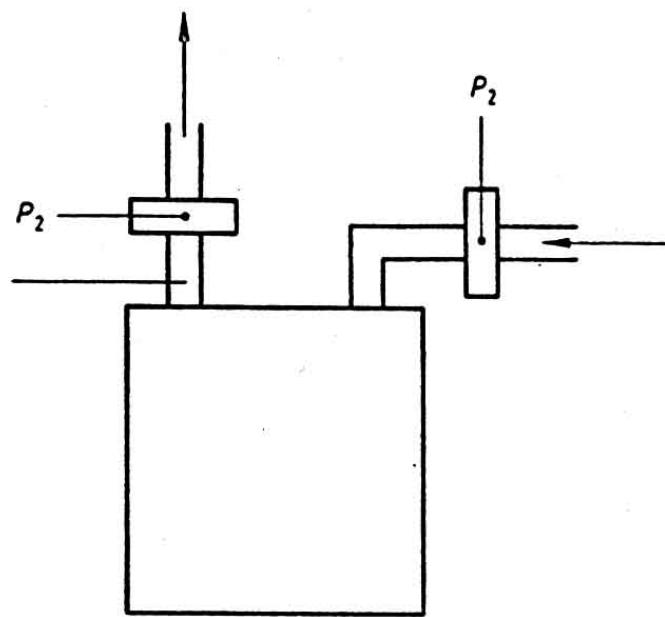
(C): جنس: ورق عایق نشده و ضریب خطی اتلاف حرارتی $8/4 \text{ KJ/(mkh)}$

(D): پروب نمونه‌گیری از شکل ۴

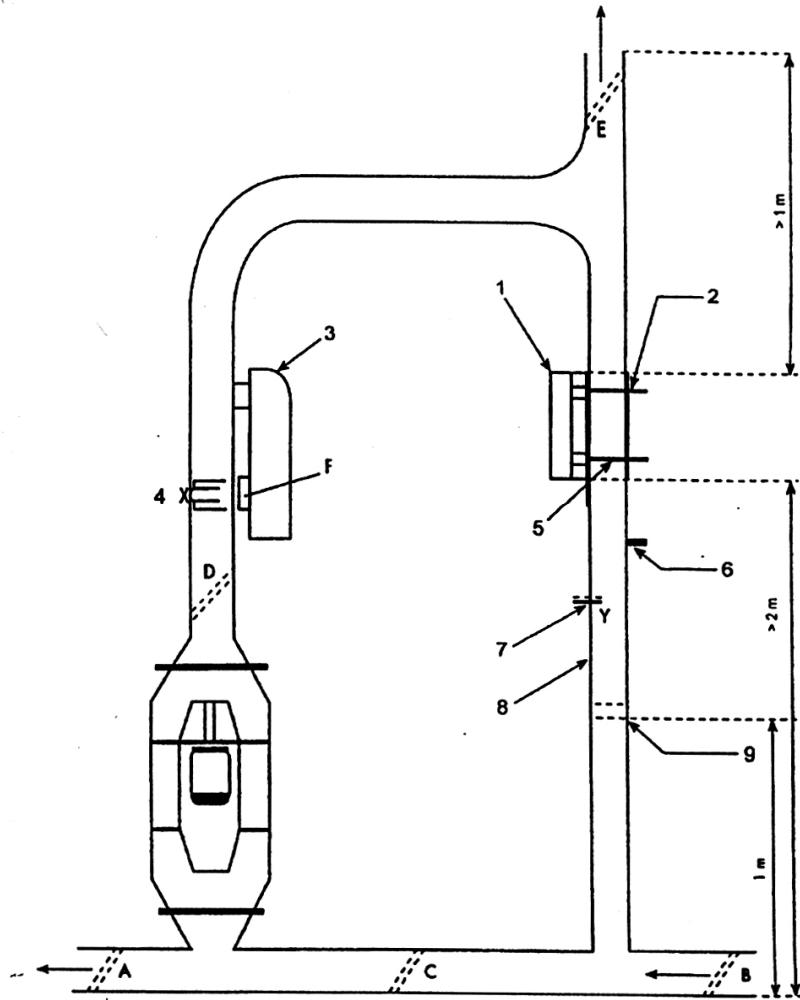
(E): دودکش یک متری

(F): دودکش ۵ متری

شکل ۸- دودکش آزمون به طول ۵ متر

شكل ٩- وسیله آزمون تحت افت فشار

پیوست الف

(اطلاعاتی)

شرایط ملی (به بند ۱-۴ مراجعه شود)

در هر یک از کشورهایی که این استاندارد شامل آن ها می‌شود، تنها آبگرمکن هایی باید فروخته شوند که با شرایط خاص مشخص شده برای این کشورها تطابق نمایند.

به منظور آن که آبگرمکن‌ها چه در زمان آزمایش و چه در زمان تحویل مناسب با انتخاب‌هایی که برای آن ها پیش‌بینی شده است باشند، شرایط ملی مختلف در جداول الف - ۱ ، الف- ۲ ، الف- ۳ ، الف- ۴ و الف- ۵ خلاصه گردیده‌اند. شرایط اتصال در پیوست های «الف-۶»، «الف-۷» درج شده است.

الف - ۱ - فروش رده‌های لیست شده در متن این استاندارد در کشورهای مختلف جداول الف-۱ و الف-۲ شرایط ملی مربوط به فروش در کشورهای مختلف را برای رده‌های آبگرمکن گازسوز مشخص شده در متن استاندارد را نشان می‌دهد.

اطلاعات داده شده در متن جداول تنها نشانگر آن است که این رده‌ها در کل کشورهای مورد نظر می‌توانند فروخته شوند و به منظور تأیید آن ها را با بند الف-۳ مقایسه نمود.

در تمام موارد تردید به منظور تشخیص دقیق رده مورد استفاده باید با توزیع کنندگان محلی گاز مشاوره گردد.

اسامی کشورها باید مطابق کد زیر معرفی گردد:

GR	یونان	AT	اطریش
IE	ایرلند	BE	بلژیک
IS	ایسلند	GH	سوئیس
IT	ایتالیا	CZ	جمهوری چک
LU	لوگزامبورگ	DE	آلمان
NL	هلند	DK	دانمارک
NO	نروژ	ES	اسپانیا
PT	پرتغال	FI	فنلاند
SE	سوئد	FR	فرانسه
		GB	انگلیس

جدول الف ۱- رددهای تکی فروخته شده

کشور	I2H	I2L	I2E	I2Et	I3B/P	I3t	I3P
اتریش	×						
بلژیک				×		×	×
سویس	×				×	×	
آلمان			×		×		×
دانمارک	×				×		
اسپانیا	×					×	×
فلاند	×				×		
فرانسه				×		×	×
انگلستان	×					×	×
یونان	×				×		
ایرلند	×					×	×
ایسلند							
ایتالیا	×					×	×
لوگزامبورگ			×				
هلند		×			×		×
نروژ					×		
پرتغال	×					×	×
سوئد	×				×		

جدول الف-۲- رده‌های دوتابی فروخته شده

کشور	II 2a2H	II 2H3B/P	II 2H+3	II 2H3P	II 2L3B/P	II 2L3P	II 2E3B/P	II 2E+3+	II 2E+3P
اتریش		x							
بلژیک	x							x	
سوئیس		x	x	x					
آلمان							x		
دانمارک	x	x							
اسپانیا	x			x	x				
فنلاند		x							
فرانسه								x	x
انگلستان			x	x					
یونان		x	x	x					
ایرلند			x	x					
ایسلند									
ایتالیا	x		x						
لوگزامبورگ									
هلند					x	x			
نروژ									
پرتغال			x	x					
سوئد	x	x							

الف-۲- فشارهای تغذیه آبگرمکن‌های مربوط به رده‌های داده شده در الف-۱ (به بند ۲-۴ مراجعه شود) در جدول الف-۳ موقعیت‌های ملی مربوط به فشارهای معمولی توزیع برای آبگرمکن‌هایی که رده‌های آن‌ها در الف-۱ درج شده است، نوشته شده است.

الف - ۳ - فشارهای ورودی معمولی

گاز	G11 0	G20	G25	G20+G25	G30	G31	G30+G31	
فشار (میلی‌بار)	۸	۲۰	۲۰	۲۵	کوپل ۲۰/۲۵	۳۰ ۲۸-۳۰	کوپل ۳۰/۳۷ ۲۸-	کوپل ۵۰/۶۷
کشور								
اتریش		x			x		x	
بلژیک				x			x x	
سویس	x	x				x	x	
آلمان		x x			x		x	
دانمارک	x	x			x	x		
اسپانیا	x	x			x	x	x	
فنلاند					x	x		
فرانسه				x	x	x	x	
انگلستان		x			x	x	x	
یونان		x			x	x x	x	
ایرلند		x			x	x	x	
ایسلند								
ایتالیا	x	x				x	x	
لوگرامبورگ		x						
هلند			x		x	x	x	
نروژ					x	x		
پرتغال		x			x	x	x x	
سوئد	x	x			x	x		

جدول الف - ٤: گازهای آزمون مرتبط به رده‌های بازاریابی شده بصورت ملی و محلی

کشور	گازهای دودهزا	گازهای پرش شعله	گاز حدی توکشیدگی شعله	گازهای احتراق ناقص	گاز مرجع	رد
فرانسه	G21	G 231	G222	G21	G20,G 25	I2Esia
آلمان	G21	G 231 G 271	G222	G21	G20,G 25	I2ELL
فرانسه	G21	G 231	G132 G222	G21	G 130 G 20	II 1c2E+
فرانسه	G21	G 231	G132 G222	G21	G 130 G20, G25	II 1c2Esi (1)
فرانسه	G30	G 231 G 31	G222 G32	G21	G20 G25 G 30	II2Esi3+ (1)
آلمان	G30	G 231 G 271	G222 G32	G21,G30	G20 G25 G 30	II2ELL3B/ P
ایتالیا	G30	G 23 G 31	G112 G222,G32	G21	G 110 G20 G30	III 1a2H3+
دانمارک	G30	G 23 G 31	G112 G222,G32	G21	G 110 G20 G30	III c2H3B/P
فرانسه	G30	G 231 G 31	G132 G222,G32	G21	G 130 G20 G30	III 1c2E+3+
فرانسه	G30	G 231 G 31	G132 G222,G32	G21	G 130 G20 G25 G 30	III1c2Esi3+ (1)
سوئد	G30	G 23 G 31	G112 G222 G32	G21	G 110 G 120 G20G30	III1ab2H3B /P
سوئد	G30	G 23 G 31	G112 G222 G32	G21	G 110 G 130 G 150 G20 G30	III1ace2H3 +
سوئد	G30	G 23 G 31	G132 G222 G32	G21	G 130 G 150 G20 G30	III 1ce2H3+

الف ۲-۳ تعریف رده‌های مخصوص

تعریف رده‌ها در جدول ۴ استاندارد EN 437 بیان شده است.

الف-۴- گازهای آزمون مربوط به رده‌های خاص در جدول الف ۳ داده شده است.

مشخصات گازهای توزیع شده به صورت ملی یا محلی استاندارد EN 437 آمده است.

الف - ۵- شرایط اتصالات متعارف گاز مورد مصرف در کشورهای گوناگون

شرایط ملی مختلف مرتبط با تمام امکانات پیش بینی شده در ۱-۵ در جدول الف - ۵ درج شده است.

جدول الف - ۵- اتصالات ورودی گاز

کشور	ردیهای دیگر										
	اتصالات دنده پیچ		اتصالات تخت	اتصالات فشاری	اتصالات دیگر ذکر شده در ۵-۱-۶	فلنجها	اتصالات دنده پیچ		اتصالات تخت	اتصالات فشاری	فلنجها
	ISO 7-1(1)	ISO 228-1	ISO 274			ISO 7005	ISO 7-11)	ISO 228-1	ISO 274	ISO 7005	
اتریش	بله			بله	بله		بله				
بلژیک	بله	بله			بله			بله			
سوئیس					بله		بله				
آلمان					بله		بله				
دانمارک					بله		بله				
اسپانیا		بله	بله		بله			بله	بله		
فلاند	بله	بله			بله		بله	بله			
فرانسه		بله						بله			
انگلستان	بله		بله	بله			بله		بله	بله	
یونان											
ایرلند											
ایسلند											
ایتالیا	بله	بله	بله		بله		بله	بله			
لوگزامبورگ											
هلند	بله					بله	بله			بله	
نروژ	بله	بله			بله						
پرتغال	بله	بله	بله	بله	بله		بله	بله	بله	بله	
سوئد											

۱) دنده پیچ‌های مخروطی رو پیچ و دنده‌های موازی تو پیچ

الف - شرایط اتصالات متعارف آب، مورد مصرف در کشورهای گوناگون

شرایط ملی مختلف مرتبط با تمام امکانات پیش بینی شده در بند ۵-۱ در جدول الف-۶ درج شده است.

جدول الف - ۶ - اتصالات ورودی و خروجی آب

اتصالات				
کشور	اتصالات دنده پرج ISO 228	اتصالات تخت ISO 274	اتصالات فشاری	
تریش	بله			
بلژیک	بله			
سوئیس	بله			
آلمان	بله			
دانمارک	بله			
اسپانیا	بله			
فنلاند	بله			
فرانسه	بله			
انگلستان			بله	بله
يونان؟				
ایرلند؟				
ایسلند؟				
ایتالیا	بله			
لوگزامبورک	بله			
هلند	بله			
نروژ	بله	بله	بله	بله
پرتغال	بله			
سوئد؟				

علامت (?) که پس از نام بعضی از کشورها آمده بیانگر آن است که آن کشورها انتخاب خود را تعیین نکرده‌اند.

الف - قطر لوله دودکش اجباری در کشورهای مختلف

جدول الف ۷ - وضعیت ملی را در مورد قطرهای استاندارد لوله دودکش در کشورهای مختلف نشان می‌دهد.

(ابعاد به میلی متر)^۱

کشورها	قطر	قطر تجاری لوله دودکش (خارجی) به میلی متر
اتریش	اسمی	60-70-80-90-100-110-120-130-140-150-180-200
بلژیک		قطرها استاندارد نمی‌باشد.
سوئیس		60-70-80-90-100-110-120-130-140-150-160-170-180-200
آلمان	داخلی	60-70-80-90-110-120-130-150-200
دانمارک	اسمی	50-60-70-80-90-104-118-120-130-150-180-200-250
اسپانیا		80-100-110-120-150-175-200
فنلاند		90-100-110-130-150-180-200
فرانسه	خارجی	66-83-97-111-125-139-153-167-180
انگلستان	داخلی	لوله‌های فلزی 75-101-126 لوله‌های سیمانی با الیاف 92-117-146
یونان؟		
ایرلند	داخلی	لوله‌های فلزی 75-101-126 لوله‌های سیمانی با الیاف 84-109-136
ایسلند؟		
ایتالیا	داخلی	60-80-100-110-120-130-140-150
لوگزامبورگ		
هلند	داخلی	50-60-70-80-90-100-110-130-150-180-200
نروژ		قطرها استاندارد نمی‌باشند
پرتغال	خارجی	60-85-90-95-105-110-115-120-125-130-135-145-155-205-255-305-355
سوئد؟		

علامت (?) که پس از نام بعضی از کشورها آمده بیانگر آن است که آن کشورها انتخاب خود را تعیین نکرده‌اند.

۱ برای ایران به مبحث ۱۷ از مقررات ملی ساختمان مراجعه شود.

پیوست ب

(الزامی)

دستگاه آزمون وسایل خانگی نوع C₁₁

مشخصات دستگاه تولید جریان باد و فاصله آن تا دیوار آزمایشی که دستگاه تولید باد بر روی آن قرار گرفته چنان انتخاب می‌گردد که معیارهای زیر پس از برداشتن پانل مرکزی در سطح دیوار آزمایشی تأمین گردند:

جبهه جلو باد مربعی به اضلاع حدود ۹۰ سانتی متر یا با سطح مقطع دایره‌ای به قطر ۶۰ سانتی متر باشد. بتوان سرعت‌های ۱ m/s ، ۱۲۵ m/s را با دقت ۱۰ درصد تأمین نمود.

جریان باد کاملاً موازی باشد و حرکت‌های اضافی چرخشی نداشته باشد.

چنانچه پانل قابل برداشتن مرکزی برای کنترل این معیارها به اندازه کافی بزرگ نباشد، این معیارها بدون دیواره و در فاصله‌ای مشابه فاصله‌ای که عملاً بین دیوار آزمایشی و دهانه خروجی تولید کننده باد وجود دارد کنترل می‌شود.

(بادهای افقی) با زاویه α مساوی صفر درجه
 $+30^\circ$ و -30°

(بادهای کمان‌های β مساوی صفر درجه
 90° و 75° و 60° و 45° و 30° و 15°)

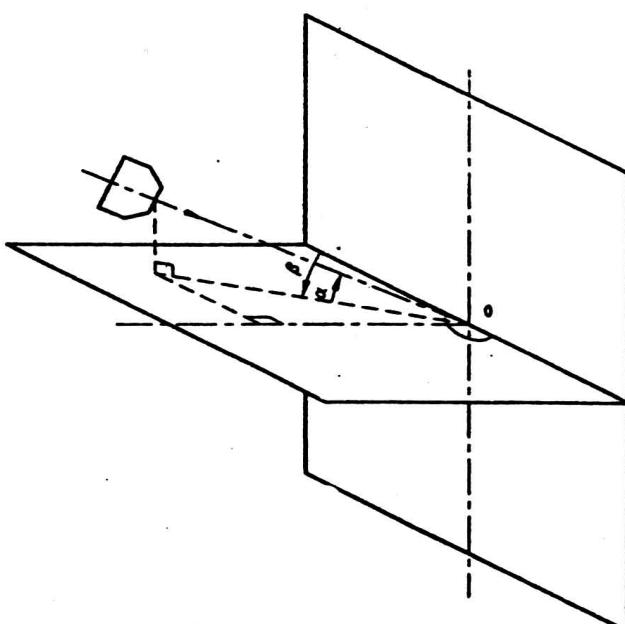
(عمودبر دیواره آزمایشی)

برای آبگرمکن‌های مجهز

به ترمینال غیر متقارن

آزمایش برای زوایای:

105° و 120° و 130° و 150°
 180° و 165° ادامه داده می‌شود.

شکل ب-۱: دستگاه آزمون آبگرمکن‌های نوع C₁₁

زاویه β را می‌توان یا با تغییر موقعیت تولید کننده جریان باد (با دیوار ثابت) و یا با چرخش دیوار آزمایشی حول یک محور مرکزی عمودی تغییر داد.

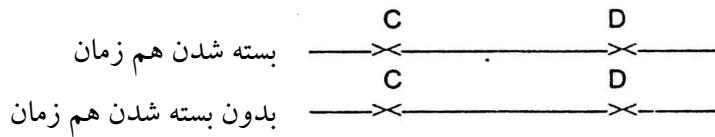
دیوار آزمایشی شامل یک دیوار محکم عمودی با ابعاد $1,8 \times 1,8$ متر با یک پانل قابل برداشتن در مرکز می‌باشد. وسیله‌ای که ورود هوای احتراق و خروج محصولات احتراق را تأمین می‌نماید چنان نصب می‌گردد که مرکز هندسی آن در مرکز O دیوار آزمایشی قرار گیرد و برجستگی آن از دیوار مطابق توصیه سازنده باشد.

پیوست پ

(اطلاعاتی)

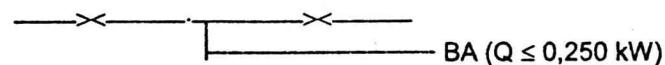
مثال هایی برای ترکیب مسیر احتراق

پ-۱ احتراق مستقیم مشعل اصلی

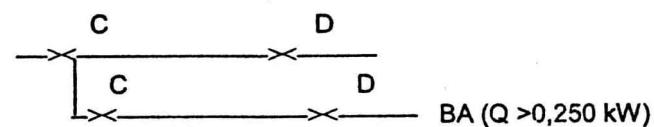
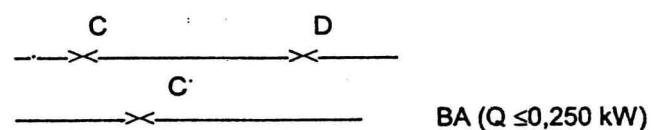
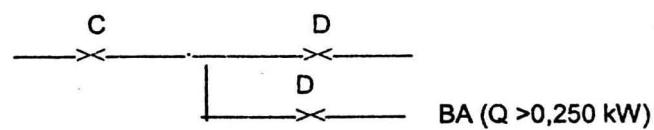
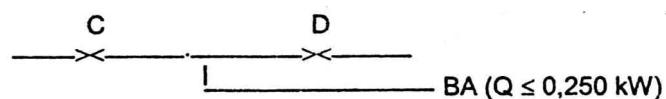

پ-۲ احتراق در شعله اصلی با استفاده از یک پیلوت

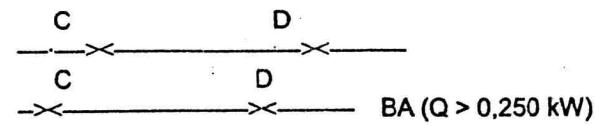
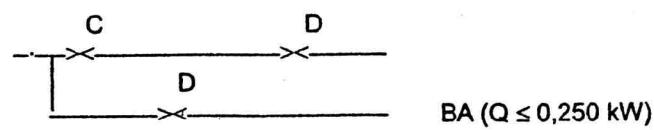
پ-۲-۱ پیلوت دائم سوز

پ-۲-۲ پیلوت متناوب (نویتی)

پ-۲-۳ پیلوت یک در میان

پیوست ت

(الزامی)

آزمون سلامت مسیر گاز- روش حجمی

ت-۱ تجهیزات

قسمتی از دستگاه را می‌توان بر اساس شکل ۱ ساخت که ابعاد نشان داده شده در آن بر حسب میلی متر می‌باشند. دستگاه از شیشه ساخته شده، شیرهای ۱ الی ۵ نیز شیشه‌ای و دارای فنر می‌باشند. مایع مورد استفاده آب است. فاصله L بین سطح آب در ظرف ایجاد سطح ثابت و انتهای لوله G چنان تنظیم می‌گردد که ارتفاع آب مطابق فشار آزمون باشد.

دستگاه آزمون در یک اتاق با تهویه هوا نصب می‌گردد.

ت-۲ روش آزمون

فشار هوای فشرده قبل از ورود به شیر ۱ توسط رگولاتور فشار F در فشار آزمون تنظیم می‌گردد. تمام شیرهای ۱ تا ۵ بسته می‌باشند. نمونه آزمونی B به لوله متصل می‌گردد. شیر خروجی k بسته می‌باشد. شیر ۲ باز می‌شود. هنگامی که آب در ظرف با سطح ثابت D به ظرف E سرریز نماید شیر ۲ بسته می‌شود.

شیرهای ۱ و ۴ باز می‌شوند. از طریق ورودی A فشار در بورت H و دستگاه برقرار می‌شود. سپس شیر ۱ بسته می‌شود.

شیر ۳ باز می‌شود. ۱۵ دقیقه فرصت داده می‌شود تا هوای داخل دستگاه آزمون (و نمونه مورد آزمون) به تعادل حرارتی برسد.

در طی این مدت هر گونه نشتی سرریز شدن آب از لوله G به درون بورت H قابل مشاهده می‌باشد.

پیوست ث

(اطلاعاتی)

راهنمای گسترش به سایر رده‌ها

هنگامی که یک آبگرمکن با شرایط یک یا چند رده مطابقت دارد برای ایجاد تطابق آن با یک یا چند رده دیگر لازم است بررسی شود که آبگرمکن تمام شرایط لازم برای رده یا رده‌های جدید را برآورده می‌کند یا خیر. برای این کار، آزمون‌های مورد نیاز برای رده‌های جدید باید با آن هایی که در رده‌های قبلی انجام شده مقایسه گردد تا مشخص شود کدام آزمون مکمل، مورد نیاز می‌باشند.

این آزمون‌های مکمل به حداقلی که برای اطمینان از تطابق آبگرمکن با شرایط مورد نیاز برای رده‌های جدید لازم است محدود می‌گردند.

پیوست ج

(اطلاعاتی)

حفظت در مقابل برق گرفتگی ناشی از ولتاژ بالای وسایل روشن کننده اقتباس از پیش‌نویس استاندارد PrEN50165 مربوط به ماه مه ۱۹۹۵ تحت عنوان: تجهیزات الکتریکی وسایل گرمایی غیر برقی خانگی و موارد مشابه، الزامات ایمنی.

حفظت در برابر دسترسی به اجزاء دارای برق
بند ۸ از EN60335-1 به اضافه موارد زیر باید به کار برده شود.

ج-۱ اجزا قابل دسترسی مدارهای روشن کننده در صورت تجاوز از حدود زیر باید در مقابل دسترسی برای آزمون با انگشت حفظت شوند.

روشن کردن با جرقه پالسی

حداکثر مجاز تخلیه $\mu A S$ ۱۰۰ به ازاء هر پالس و طول مدت پالس حداکثر ۱/۰ ثانیه که از شروع پالس تا کاهش آن به ۰/۱ درصد مقدار اوج آن اندازه‌گیری می‌شود. فاصله بین دو پالس باید بزرگتر یا برابر ۰/۲۵ ثانیه باشد. (به شکل ج-۱ مراجعه شود)

روشن کردن با جرقه مداوم:

حداکثر ولتاژ مجاز بدون بار: ۱۰ کیلووات (اوج)

حداکثر جریان مجاز: ۷/۰ میلی‌آمپر (اوج)

چنانچه ولتاژ بدون بار از ۱۰ کیلووات بیشتر شود:

تخلیه نباید بیشتر از $45 \mu A S$ شود.

با جریان حداکثر مجاز ۷/۰ میلی‌آمپر (پیک)

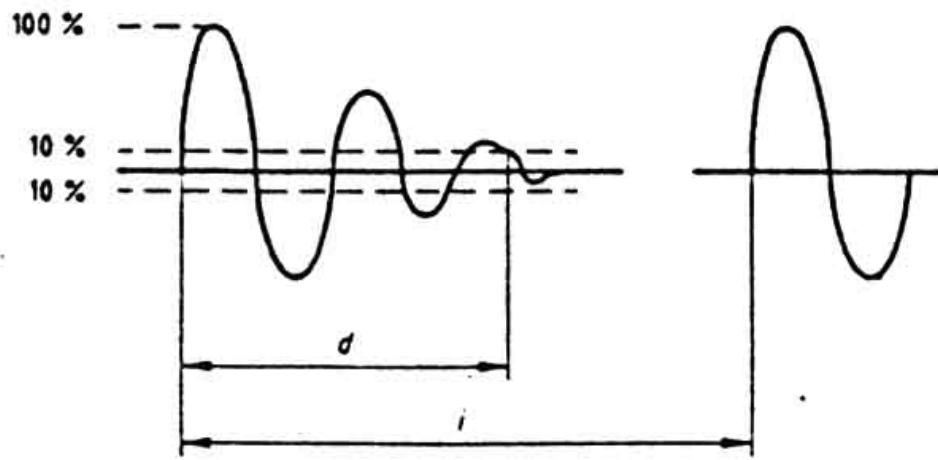
روشن کردن با تکرار پالس

تخلیه حداکثر مجاز $45 \mu A S$ برای هر پالس و طول مدت حداکثر هر پالس ۱/۰ میلی ثانیه که از شروع پالس تا کاهش آن به ۰/۱ درصد پیک آن اندازه‌گیری می‌شود.

فرکانس حداکثر تکرار پالس: ۲۵ هرتز

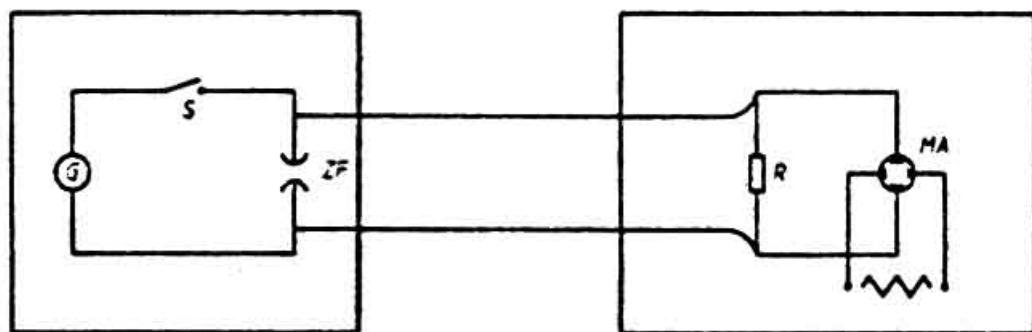
یادآوری ۱: جزئیات اطلاعات در استاندارد IEC479-2، IEC479-1 آمده است.

یادآوری ۲: برای عمل عادی، حدود برای وسایل روشن کننده دستی (نظیر فندک‌های پیزوالکتریک یا معناطیسی) و آن‌هایی که توسط ولتاژ برق شهری تغذیه نمی‌شوند نیز صدق می‌نمایند.

شکل ج-۱- نمودار ولتاژ بر حسب مقاومت R

مطابقت در ولتاژ اسمی ورودی با استفاده از یک وسیله مناسب کنترل می شود.
مثالی از این وسیله در تصویر ج-۲ آمده است.

وسیله روشن کننده آبگرمکن

G منبع تأمین ولتاژ

S کلید

وسایل اندازه‌گیری

R مقاومت اندازه‌گیری

وسیله اندازه گیری ولتاژ

ZF شکاف جرقه

شکل ج-۲ دستگاه آزمون وسایل روشن کننده

مدت پالس ابتدا در شکاف جرقه (ZF) با ابزار اندازه‌گیری (MA) اندازه گرفته می‌شود. مقاومت R بزرگتر یا برابر 100 Mohm می‌باشد.

تخلیه پالس توسط منحنی ولتاژ اندازه‌گیری شده (توسط یک ابزار مناسب) در مقاومت R محاسبه می‌شود. $R=2\text{ Kohm}$

ولتاژ بدون بار (پیک) در شکاف جرقه (ZF) هنگامی که جرقه نمی‌زند اندازه‌گیری می‌شود. مقاومت R بزرگتر یا برابر 100 Kohm است.

جريان توسط منحنی ولتاژ اندازه‌گیری شده و مقاومت R محاسبه می‌گردد.

ج-۲ برای وسایل روشن کننده با چند شکاف جرقه، انرژی هر کدام مجزا اندازه‌گیری می‌شود که در آن انرژی جرقه با نامطلوب ترین نتیجه تعیین می‌گردد.

ج-۳ هنگامی که یک وسیله دارای اجزایی است که (پس از برداشتن اجزای غیرقابل جدا شدن) باید توسط افراد مجرب تنظیم شوند، تحت شرایط کار باید اجزاء برقدار آن در مقابل تماس تصادفی حفاظت شوند.

این تطابق توسط یک میله استوانه‌ای بر اساس استاندارد IEC 335-2-14 که دارای قطر 40 میلی متر و یک انتهای نیم کروی است کنترل می‌شود که توسط آن در دسترس مستقیم تحت زاویه عمود با صفحه روبرو، با هیچ قسمت برقداری نباید تماس برقرار شود.

پیوست چ

(اطلاعاتی)

مثال هایی از نشانه گذاری وسایل خانگی

نوع گاز - فشار گاز - ردها - کشورهای مقصد

چ-۱ صفحه مشخصات

گروه ردها و کشورهایی که آبگرمکن خانگی برای آن ها طراحی شده است (مقصد مستقیم یا غیر مستقیم)

II2H3P	II2H3B/P	II2L3B/P	II2ELL3B/P	III1c2E+3+	IIIace2H3+
GB	CH	NL	DE	FR	ES

چ-۲- نشانه گذاری اضافی (به بندهای ۱-۱ و ۲-۱ مراجعه شود)

مثال ۱ : گروه خانواده دوم گاز با مقاصد مستقیم برای آبگرمکن خانگی که در آن تنظیم برای 2E+ با تنظیم مشترک برای 2E ، 2H متفاوت است.

CH-DE-ES-GB		یا	FR	
2H-2E	G20- 20 mbar		2E+	G20/G25-20/25mbar

مثال ۲ : گروه خانواده دوم گاز با مقاصد مستقیم برای آبگرمکن خانگی که در آن تنظیم برای 2E با تنظیم مشترک برای 2E+ و 2H متفاوت است.

CH-ES-FR-GB		یا	DE	
2H	G20-20 mbar		2E	G20-20 mbar
2E+	G20/25-20/25 mbar			

مثال ۲ : گروه خانواده دوم گاز با مقاصد مستقیم برای آبگرمکن خانگی که در آن تنظیم برای 2E+ ، 2E ، 2H مشترک است.

CH-DE-ES-FR-GB	
2H-2E 2 E+	G20-20 mbar G20/G25-20/25 mbar

مثال ۴ : گروه خانواده اول گاز با مقصد مستقیم برای آبگرمکن خانگی که برای 1a تنظیم شده.

ES	
1a	G110-8mbar

مثال ۵ : گروه خانواده اول گاز با مقاصد مستقیم برای آبگرمکن خانگی که برای I_C تنظیم شده.

ES-FR	
1c	G 130-8 mbar

مثال ۶ : گروه خانواده سوم گاز با مقاصد مستقیم برای آبگرمکن خانگی با فشارهای ورودی گوناگون.

CH-DE	
3B/P	G30/G31-50 mbar

يا

NL	
3B/P	G30/G31-30mbar

پیوست ح

(اطلاعاتی)

جدول ح-۱ شناسایی انواع گاز در کشورهای مختلف

مفهوم نشانه بر اساس نوع گاز باید در دستورالعمل فنی با ذکر جزئیات شرح داده شود. چنانچه در مورد آبگرمکن و بسته‌بندی آن هر نوع شرح برای نشانه‌گذاری اضافی مورد نیاز سازنده باشد، این متن باید با شرح این جدول در تطابق باشد.

در مورد جفت فشارها شرح دو خانواده باید داده شود.

پیوست خ

(اطلاعاتی)

گازهای آزمون در تطابق با گازهای مرجع

گاز مرجع	گاز حدی احتراق ناقص	گاز حدی توکشیدگی شعله	گاز حدی پرش شعله	گاز حدی دودزا
G20	G21	G222	G23	G21
G25	G26	G25	G27	G26
G20	G21	G222	G231	G21
G30	G30	G32	G31	G30
G31	G31	G32	G31	G31, G32
G110, G20	G21	G112	G23	G21
G20, G30	G21	G222, G32	G23, G31	G30
G20, G31	G21	G32	G23, G31	G31, G32
G25, G31	G26	G32	G27, G31	G30
G25, G31	G26	G222, G32	G27, G31	G31, G32
G20, G30	G21	G222, G32	G231, G31	G30
G20, G31	G21	G222, G32	G231, G31	G31, G32

یادآوری : آزمون ها با گازهای آزمون همراه با اوریفیس و وسیله تنظیم مناسب با گاز مرجع گروهی انجام می شود که گاز حدی بکار برده شده برای آزمون به آن گروه مربوط است.

پیوست د

(الزامی)

شرایط ویژه ملی

شرایط ویژه ملی، خصوصیات ملی یا روش ها که غیر قابل تغییر می باشند، حتی طی طولانی مدت، یعنی شرایط اقلیمی، شرایط الکتریکی اتصال به زمین. اگر این شرایط بر هماهنگی و یکنواختی مؤثر باشد، بخشی از استاندارد یا مدارک یکنواختی را تشکیل می دهد.

برای کشورهایی که شرایط موجود در آن ها شامل این پیش‌بینی‌ها می‌گردد، این شرایط لازم‌الاجرا می‌باشند و برای سایر کشورها جنبه اطلاعی دارند.

پیوست ز

(اطلاعاتی)

محاسبه تبدیل اکسیدهانیتروژن (NOx)

جدول ز-۱: تبدیل مقدار خارج شده NOx برای گازهای خانواده اول

1ppm=2.054 میلی گرم بر مترمکعب	G110	
(1ppm = 1cm ³ /m ³)	mg/kWh	mg/MJ
O ₂ =0%	1ppm= 1.714 1mg/m ³ = 0.834	0.476 0.232
O ₂ =3%	1ppm= 2.000 1mg/m ³ = 0.974	0.556 0.270

جدول ز-۲: تبدیل مقدار خارج شده NOX برای گازهای خانواده دوم

1ppm=2.054 mg/ m ³	G20	G25		
(1ppm=1cm ³ /m ³)	mg/kWh	mg/MJ	mg/KWh	mg/MJ
O ₂ =0%	1ppm= 1.764 1mg/m ³ = 0.859	0.490 0.239	1.797 0.875	0.499 0.243
O ₂ =3%	1ppm= 2.059 1mg/m ³ = 1.002	0.572 0.278	2.098 1.021	0.583 0.284

جدول ز-۳: تبدیل مقدار خارج شده NOx برای گازهای خانواده سوم

1ppm=2.054 mg/ m ³	G30	G31		
(1ppm=1cm ³ /m ³)	mg/KWh	mg/MJ	mg/KWh	mg/MJ
O ₂ =0%	1ppm= 1.792 1mg/m ³ = 0.872	0.498 0.242	1.778 0.866	%494 %240
O ₂ =3%	1ppm= 2.091 1mg/m ³ = 1.018	0.581 0.283	2.075 1.010	%576 %281

پیوست ر

(اطلاعاتی)

مثال هایی برای مواد مورد استفاده

ر-۱ کلیات

موادی که از الزامات قوانین ملی جاری تبعیت می کنند ، فرض می گردد که الزامات مورد نیاز را برآورده می سازند.

ر-۲ انواع خاص فولادها

جدول ر-۲ انواع خاص فولادها

حرف اختصار	مرجع ماده
X6CrNiMoTi 17122	۱/۴۵۷۱
X2CrNiMo 18 143	۱/۴۴۳۵
X2CrNiMoCu 25 205	۱/۴۵۳۹
X2CrNiMo 22 5	۱/۴۴۶۲

ر-۳ مس و آلیاژهای مس

جدول ر-۳ مس و آلیاژهای مس

حرف اختصار	مرجع ماده	ماده
Sf - Cu	۲/۰۰۰۹۰	مس
CuNi10Fe1mm	۲/۰۸۷۲	آلیاژ نیکل - مس
CuZn39pb3	۲/۰۴۰۱	
CuZn40pb2	۲/۰۴۰۲	
GK-CuZn37pb	۲/۰۳۴۰/۰۲	آلیاژ روی - مس
GD-CuZn37pb	۲/۰۳۴۰/۰۵	
G-CuZn33pb	۲/۰۲۹۰/۰۱	
G- Cu Sn 5 Zn Pb	۲/۱۰۹۶/۰۱	آلیاژ روی - قلع - مس
CuSn6	۲/۱۰۲۰	آلیاژ قلع - مس

ر-۴ مواد پلاستیکی

جدول ر-۴ مواد پلاستیکی

ناحیه کاربرد	حرف اختصار	ماده
سیستم آبرسان	PVC-U PE - MD و PE – HD	پلی اتیلن با دانسیته متوسط به بالا، PVC نرم نشده
سیستم آب داغ و آب سرد	PE – X PB PP-R و PP-H PVC - C	پلی اتیلن با پیوند مقطعی پلی بوتیلن پلی پروپیلن آغشته با کلر PVC
	حرف های گوناگون دارند	لوله های کامپوزیت

پیوست ز

(اطلاعاتی)

دستگاه آزمون برای آبگرمکن های نوع C۶

(به بند ۶-۷-۲-۲-۲ مراجعه شود)

در شکل ۱۰ یک دستگاه آزمون مناسب به طور دیاگراماتیک نشان داده شده است. این دستگاه مشتمل است بر یک حلقة سر بسته از کانالی با ابعاد 400×225 میلی متر که از طریق آن هوا توسط یک فن با محور دو شاخه، جریان دورانی پیدا می کند. شرایط سرعت و فشار به وسیله یک سری از صفحات مانع تک صفحه‌ای کنترل می شوند.

این دستگاه مجهر به یک آبگرمکن فوری کمکی نیز می باشد تا منبعی اضافی برای گرمایش باشد، ورودی این آبگرمکن به هوای آزاد باز است و مجهر به یک صفحه مانع می باشد که در شکل با حرف F نشان داده شده است. دستگاه مورد آزمون بر روی طولی ترین قسمت کanal نصب شده است. این دستگاه حداقل ۲ متر بالاتر از پایه افقی دستگاه آزمون و حداقل به فاصله یک متر از کanal خروجی محصولات احتراق که بالای آن قرار دارد نصب می گردد.

صفحات دسترسی در پشت صفحه نصب دستگاه قرار داده می شوند تا اتصال پروب‌های نمونه‌گیری و ترموکوپل‌ها را آسان سازد. جریان هوا در داخل کanal را می توان توسط یک بادسنج اندازه‌گیری نمود که در فاصله یک متر بالاتر از پایین ترین پایه افقی قرار داده شده است.

برای تبدیل رقمی که بادسنج نشان می دهد به مقدار میانگین میزان جریان باید از یک ضریب تصحیح استفاده شود. برای اینکه به توان جریان های از 3^0 متر بر ثانیه تا 5 متر بر ثانیه را اندازه‌گیری نمود باید از دو بادسنج قابل تعویض با یکدیگر، استفاده شود.

دستگاه آزمون طوری طراحی شده است که از آن می توان هم با مدار بسته و هم با مدار باز، یا در هر شرایط بین این دو حالت باز و بسته استفاده نمود. در عمل ممکن است برای هر آزمون مشخص لازم باشد از مدار باز یا مدار بین حالات باز و بسته استفاده شود.

شرایط مورد لزوم برای آزمون‌های مندرج در بند ۶-۷-۲-۲-۲ را می توان به شرح زیر بدست آورد: در حالی که صفحات مانع E و F بسته می باشند، فن به کار انداخته می شود. درجه جلوگیری از حرکت باد و مقدار سرعت در داخل کanal توسط صفحات مانع A، B، C و D کنترل می گردد. اگر لازم باشد که درجه جلوگیری از حرکت باد افزایش پیدا کند، دروازه F هم باز می شود و آبگرمکن کمکی هم روشن می گردد.

مقدار هوای تازه‌ای که باید با هوایی که در جریان چرخشی است اضافه شود توسط مجموعه تنظیم

دريچه‌های A و B و C کنترل می‌گردد.

دريچه يا صفحه مانع D کنترل بيشتر يا جبراني ميزان جريان را انجام مي‌دهد.

در صورت لزوم آب را می‌توان از داخل مبدل حرارتی X عبور داد تا دمای محصولات احتراق که در نقطه Y اندازه‌گیری می‌شود به ما بين حدودی که در بند ۶-۷-۲-۲ نوشته شده است کاهش پيدا کند. در عمل، اگر کanal از جنس فلزی ساخته شده باشد، ممکن است که اين مبدل حرارتی مورد لزوم نباشد.